

Evje og Hornnes
Kommune

EVJE OG HORNNES KOMMUNE

ÅRSBERETNING

ÅRSRAPPORTER FRA ENHETENE 2008

INNHold

Årsberetning	Side 3
Årsberetning og årsmelding for 2008	Side 4
Økonomi – nøkkeltall	Side 5
Hovedoversikt driftsregnskap	Side 5
Utvikling netto driftsresultat/driftsutgifter/driftsinntekter	Side 6
Kommunens finansielle stilling (likviditet, fond, gjeld)	Side 8
Budsjettavvik for enhetene	Side 11
Likestilling	Side 11
Årsrapporter fra enhetene	Side 13
Rådmannens innledende kommentarer	Side 13
Politisk styring og kontroll	Side 17
Sentraladministrasjonen	Side 18
Rådmannen	Side 18
Personal	Side 20
Serviceavdelingen	Side 23
Økonomiavdelingen	Side 27
Støttetiltak	Side 30
Kulturenheten	Side 31
Hornnes skule	Side 41
Evje barneskule	Side 43
Evje Ungdomsskule	Side 46
Enhet for barnehage	Side 48
Forebyggende og rehabiliterende enhet	Side 52
Evje legesenter	Side 55
Enhet for sosial og barnevern	Side 57
Enhet for pleie og omsorg	Side 60
Driftsenheten	Side 65
Forvaltningsenheten	Side 70

Årsberetning og årsmelding for 2008

I følge forskrifter til regnskapet skal det hvert år avgis en årsberetning samtidig med at regnskapet legges fram. Regnskapsstandard fra GKRS (Foreningen for god kommunal regnskapsskikk) inneholder notekrav til regnskapet, og setter også krav til hva årsberetningen skal inneholde. I beretningen skal viktige hendelser i året som har gått taes inn sammen med en vurdering av virksomhetens økonomiske stilling og resultat gjennom året.

Årsmelding fra enhetene, der enhetene melder tilbake på sine mål og har en gjennomgang av hva som har skjedd gjennom året og om resultat ihht til budsjett mv, legges også fram.

Årsberetning og årsmelding fra enhetene legges fram i et dokument, og det markeres et tydelig skille mellom årsberetning og vanlig årsmelding fra enhetene.

ÅRSBERETNING

Økonomi – nøkkeltall

Hovedoversikt driftsregnskap

Tekst		Regnskap	Budsjett	Avvik
Skatter (formues, inntekt og naturressursskatt)	Inntekt	-56 662	-59 772	-3 110
Rammetilskudd	Inntekt	-45 127	-42 200	2 927
Eiendomsskatt	Inntekt	-2 471	-2 471	0
Konsesjonsavgifter	Inntekt	-2 160	-120	1 140
Brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter	Inntekt	-27 575	-25 699	1 876
Overføringer med krav til motytelse, refusjoner	Inntekt	-26 219	-14 318	11 901
Merverdiavgiftskompensasjon, drift	Inntekt	-4 387	-4 150	237
Merverdiavgiftskompensasjon, investering	Inntekt	-1 469	-1 524	-55
Andre overføringer	Inntekt	-10 872	-9 722	1 150
Driftsinntekter totalt		-176 941	-159 975	16 966
Driftsutgifter, ekskl finans (utenom pensjon)	Utgift	189 035	174 459	-14 576
Premieavvik pensjon	Inntekt	-3 076	-2 793	283
Brutto driftsresultat		9 018	11 691	2 673
Finansinntekter (utbytte, renter osv)	Inntekt	-13 736	-12 564	1 172
Finansutgifter (renter, avdrag lån osv.)	Utgift	11 223	9 827	-1 396
Motpost avskrivninger	Inntekt	-6 282	-4 728	360
Netto driftsresultat		223	4 226	4 003
Bruk av overskudd/bruk av frie fond	Inntekt	-3 904	-3 305	599
Bruk av bundne fond	Inntekt	-1 447	-2 064	-617
Avsatt til frie fond	Utgift	2 164	977	-1 187
Avsatt til bundne fond	Utgift	2 870	166	-2 704
Overført til investeringsregnskapet	Utgift	0	0	
Regnskapsresultat		-94	0	94

Kommentar: Netto driftsresultat = det kommunen sitter igjen med etter at alle drifts- og finansinntekter og utgifter er medregnet. Det er det vi kan bruke til avsetninger til senere bruk. Netto driftsresultat kan være et noe misvisende begrep i kommunalt regnskap, fordi også såkalte selvkostregnskap og bundne midler inngår i begrepet. Dette betyr i praksis at selv om man har positivt netto driftsresultat, kan man ha et reelt underskudd fordi driftsresultatet består av midler som man er pliktig til å sette av til bestemte formål. I 2008 har vi i Evje og Hornnes kommune brukt 1,447 mill av bundne fond og satt av 2,870 mill til bundne fond. Dersom vi korrigerer netto driftsresultat for dette ville det gitt et netto driftsresultat som var mer negativt enn det som framgår av oversikten over, vi har hatt større inntekter enn utgifter på de områdene der vi er pliktige til å sette av evt. overskudd til bestemte formål.

Netto driftsresultat er i år negativt med 223 000! . En tommelfingerregel sier at netto driftsresultat bør ligge på 3 % for å ha til nødvendige avsetninger og framtidige investeringer. Vi oppfyller ikke dette kravet.

Som på landsplan er netto driftsresultat blåst opp av at premieavviket på pensjon kommer inn som en utgiftsreduksjon i år (det er positivt.) Uten dette avviket ville netto driftsresultat vært på minus 3,299 mill, da det er inntektsført 3 076 mill.

Når det gjelder merverdiavgiftskompensasjon, har kommunen mottatt kr 4, 387 mill fra drift og 1,469 mill fra investering. Det er ikke overført noe til investeringsregnskapet. Det betyr at merverdiavgiftskompensasjon fra investering i sin helhet er brukt til saldering av driftsregnskapet. Dette er ikke sunt, og det er nå vedtatt endringer i regelverket som gjør at

dette i framtida ikke vil bli lovlig. I 2010 må 20 % av merverdiavgiftskompensasjon fra investering brukes til å finansiere investeringene, i 2011 må 40 % brukes osv. opp til 100 %.

Vedtatt økonomiplan viser at netto driftsresultat i de kommende år vil være på minussida, . Dette er betenkelig, og viser at det er stort behov for å fokusere på å holde økonomien under kontroll i de kommende årene..

Ved inngangen til året var det disposisjonsfond på 5,213 mill og et udisponert resultat fra 07 på 2,083 mill, til sammen 7 296 mill. Ved utgangen av 2008 er det disposisjonsfond på 6,548 mill , og det er et udisponert resultat på 0,094 mill, til sammen 6,682 mill. Dette betyr at kommunens "frie fond" er redusert med 0,654 mill i løpet av året. Dette selv om vi i året gjorde opp likviditetsreserven og overførte 1,046 mill fra denne til disposisjonsfond. Dette betyr at handlefriheten er redusert. (Vi setter frie fond i hermetegn fordi i praksis er en god del av disse midlene bundet opp mot bestemte formål og kan derfor ikke uten videre brukes fritt.)

Det er også viktig å kommentere at utbyttet fra Agder Energi, som økte med 1,85 millioner i 2007 (til 11,048 millioner) i sin helhet har gått i driftsregnskapet.

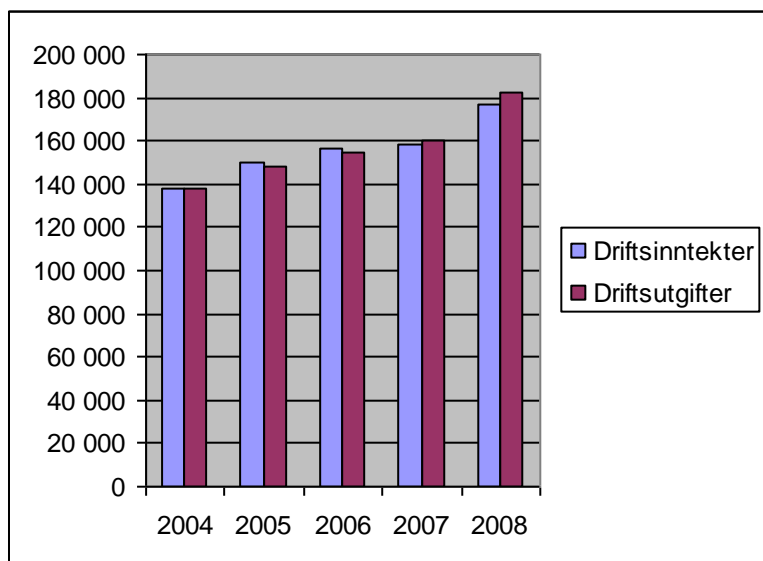

Utvikling i netto driftsresultat/resultatgrad

(tall i hele 1000)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Netto driftsresultat	7 140	1 725	1 515	286	3 411	2 263	96	-222
Resultatgrad	5,89 %	1,33 %	1,06 %	0,20 %	2,28 %	1,44 %	0,06 %	-0,125 %

Netto driftsresultat i kommunen var bra i perioden 2001 (og også i 99 og 2000, som ikke vises i tabellen). Deretter har det blitt langt dårligere, og ligger under det det burde være med tanke på sunn økonomi i kommunen.

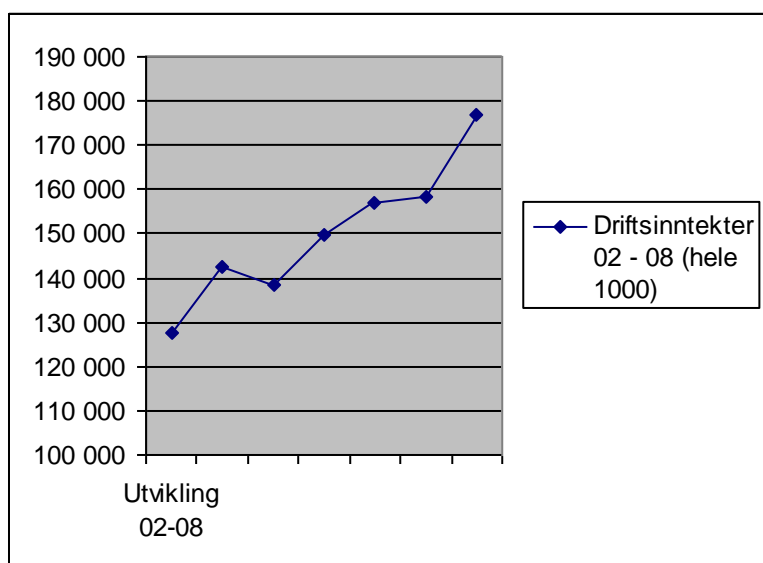
Utvikling av driftsutgifter/driftsinntekter siste år.

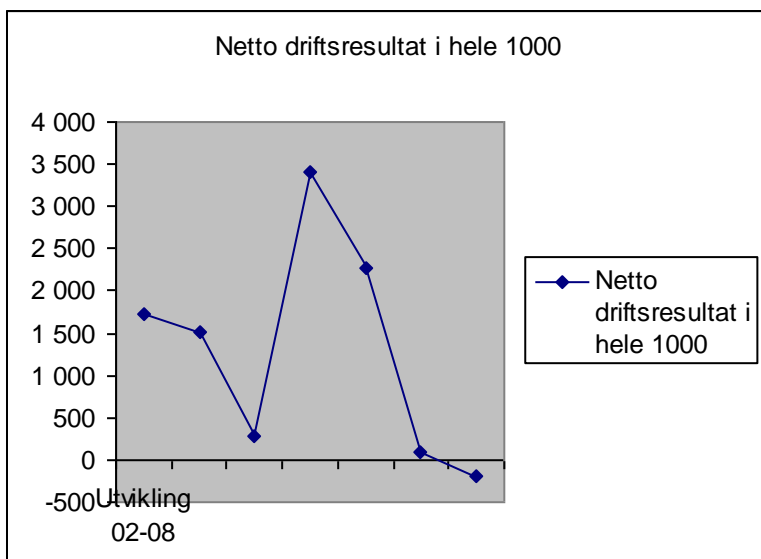

Grafen over viser at kommunen har hatt en oppgang i både driftsinntekter og driftsutgifter fra 2007 til 2008. Utgiftene (eksl. avskrivninger) gikk opp med 22,559 mill, mens inntektene gikk opp med 18,527 mill. Dette betyr at driftsutgiftene har økt mer enn driftsinntektene fra 07 til 08. Dette er ikke positivt, det er viktig at inntekter og utgifter står i forhold til hverandre. Grafen viser også at fra 04 til 08 har kommunens utgifter økt med 44,36 millioner, inntektene har i samme periode økt med 38,52 mill.

Avskrivninger er holdt utenfor ettersom de ikke har resultateffekt i regnskapet pr i dag.

Grafene under viser utvikling i netto driftsresultat målt mot utvikling og utvikling i inntekter. Som man ser av grafene har inntektene steget vesentlig, mens det ikke har vært en tilsvarende positiv utvikling i netto driftsresultat.

Kommunens finansielle stilling

Nedenfor kommenteres likviditetsreserve, fondskapital og gjeldsbelastning.

Beregning av likviditetsreserve.

Den reelle likviditetsreserven gir et godt bilde av kommunens finansielle stilling. Kommunestyret har ihht kommuneloven et særskilt ansvar for å påse at denne er tilstrekkelig.

Utviklingen har i det siste året vært som følger (alle tall i hele 1000):

Tekst	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bank/kasse	56 049	48 809	42 637	47 531	36 369	33 002	34 762
+ obligasjoner (omløpsmidler)					5 320	4 968	3 459
+ Kortsiktige fordringer	8 404	5 853	7 612	13 045	11 184	14 580	16 803
- Fond	41 122	33 839	28 984	26 314	23 950	20 962	29 241
- Kortsiktig gjeld	18 658	20 002	21 493	26 566	25 987	25 817	28 645
- Ubrukte lånemidler	892	2 271	1 001	4 865	3 753	6 507	7 662
- Ikke disp netto driftsresultat	2 230	30	542	3 176	736	2 082	94
= Reell likviditetsreserve	1 551	- 1 480	-1 771	-345	- 1 553	-2 818	-10 618

Pensjonsavviket er holdt utenom, ettersom det ikke representerer fordringer som skal innfris eller gjeld som skal betales.

Kommunen har en reserve etter at bl.a. alle fond er brukt, på minus 10,618 mill. Det har vært en negativ utvikling i 2008. Denne størrelsen forteller at dersom kommunen skulle tømme alle sine fond, ville den i realiteten sitte igjen med en negativ likviditet.

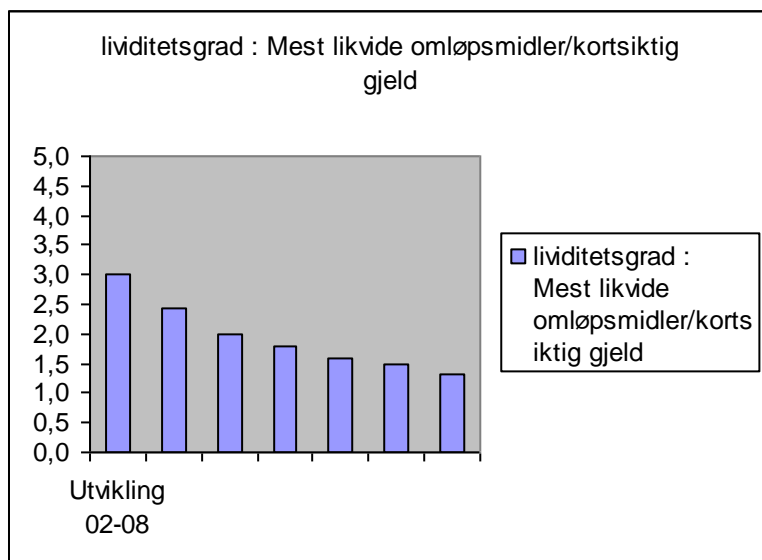
Som tabellen viser, har kommunen obligasjoner som pga finanskrisen har hatt et kursfall i 2008, som vi også har måttet utgiftsføre i 2008. Dette regner vi med å få tilbake på et eller annet tidspunkt., men med det ustabile finansmarkedet som er nå er det ikke godt å si hvor lang tid som vil gå før ting normaliserer seg.

Man kan også beregne en likviditetsgrad på følgende måte:

Mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld.

Likviditetsgraden skal vise kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser. Den bør derfor være større enn 1 (man bør ha mer likvide omløpsmidler enn man har kortsiktig gjeld.) Dersom beregningen gjøres i Evje og Hornnes kommune kommer det ut en

likviditetsgrad på $38\,221/28\,645 = 1,33$. Dette betyr at kommunen pr nå ikke har problemer med å møte sine kortsiktige forpliktelser. Men det har vært en jevn nedgang i likviditeten siden 2002, da likviditetsgrad en lå på over 3, fram til nå da den er på 1,33. Dersom nedgangen fortsetter kommer kommunen på sikt til å få problemer med å møte løpende forpliktelser. Pr i dag merker vi at vi må følge mer med på likviditeten enn før, sørge for å ta opp lån i rett tid mv.

Kommunens fondskapital:

Tekst	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Utvikling
Bundne investeringsfond	349	324	324	324	21	196	381	185
Ubundne investeringsfond	23 186	12 594	8 190	4 428	3 397	1 718	7 054	5 336
Bundne driftsfond	3 295	9 539	9 927	12 381	12 360	13 835	15 258	1 423
Disposisjonsfond	14 292	11 382	10 543	9 181	8 172	5 213	6 548	1 335
Totalt	41 122	33 839	28 984	26 314	23 950	20 962	29 241	8 279

Det finnes 4 typer fond:

- Bundne investeringsfond – her kan midlene kun brukes til investeringer, og de er bundet til spesielle formål innen investeringsregnskapet
- Ubundne investeringsfond – disse kan fritt brukes innen investeringsregnskapet, men de kan ikke brukes til drift.
- Bundne driftsfond – midlene kan kun brukes til drift, og de er bundet opp til spesielle formål innen drift (et typisk eksempel er overskuddsfond på VAR-området)
- Disposisjonsfond – disse midlene kan brukes helt fritt.

Som man ser av oversikten over, har kommunen en total fondskapital på 29 241 mill. 6,548 mill er disposisjonsfond. Det er viktig å være klar over at en god del av disse midlene er bundet opp mot spesielle tiltak gjennom vedtak, og ikke kan brukes fritt på nye tiltak. Dessuten inngår flyktningsfondet, som pr årsskiftet er på 1,473 mill, i disposisjonsfondene. Enhetsfond som er gitt til enhetene pga regnskapsmessig mindreforbruk i tidligere år inngår også med 1,070 mill.

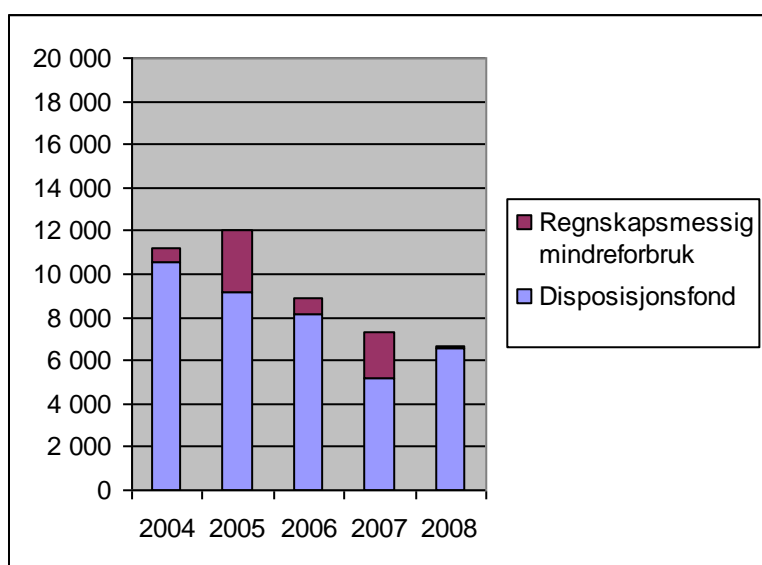
Når det gjelder ubundne investeringsfond, har disse økt i foregående år, med 5,336 mill. Dette kommer av salg av eiendommer (Evje kino) og tomter (Hornåsen.) I tillegg bidro oppløsning av likviditetsreserven med 3,677 mill.

Som man ser har disposisjonsfondene i foregående år blitt økt med 1,335 mill. Dette kommer bl.a. av at vi oppløste likviditetsreserven, dette tilførte disposisjonsfondene 1,046 mill. I tillegg er det slik at regnskapsmessig mindreforbruk var på 2,083 mill i 2007, dette er brukt i løpet av året, og når en tar hensyn til at regnskapsmessig mindreforbruk for 2008 er på 0,094 mill, ser en at handlingsrommet er redusert selv om disposisjonsfondene har økt.

Dersom man ser på utviklingen de siste årene, har disposisjonsfondene ellers blitt redusert jevnt og trutt siden 2002. Siden 2002 har også netto driftsresultat vært dårligere enn det skulle, så her er en helt tydelig sammenheng: Vi bruker fondsmidler i stedet for å sørge for å få en sunn økonomi med handlingsrom. Dette kan man lese ut av regnskapet. Det er ikke enkelt å ta de grepene som er nødvendige for å komme ut av dette, men når det er slutt på fondsreservene vil dette bli tvingende nødvendig.

Grafene under viser utviklingen i disposisjonsfond + regnskapsmessig mindreforbruk siden 2004, dvs hvor mye disse to størrelsene har utgjort til sammen 31.12 hvert år:

Kommunen har fremdeles et godt utgangspunkt for å komme videre: Den har ingen underskudd som må dekkes inn fra tidligere år, og det gjenstår fortsatt en del midler på fond. Dersom kommuneøkonomien styrkes framover, er det svært viktig at man søker å styrke den finansielle stillingen i kommunen framfor å legge alle ekstra midler som måtte komme inn i drift.

Gjeldsbelastning

Tekst	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Gjeldsbelastning i % av dr.innt.	67,20 %	60,30 %	51,51 %	53,78%	50,80 %	59,27 %	59,18 %	56,99 %

Netto gjeldsbelastning var ved utgangen av året 100 834 mill, mot 93,762 ved utgangen av fjoråret.

Netto utgifter fordelt på budsjettkapittel (alle tall i hele 1000)

Hovedkapittel	Regnskap	Budsjett	Avvik	Forbruk i %
10 Politisk styring og kontroll	1 746	1 853	108	94,23
20 Sentraladministrasjonen	18 471	19 940	1 469	92,63
30 Leirskolen	0	0	0	
31 Støttetiltak (spesialpedagogikk)	2 320	2 274	-46	102,02
32 Kultur	4 006	4 036	29	99,26
35 Hornnes barneskule	6 589	6 625	36	99,46
36 Evje Barneskule	11 051	10 805	-245	102,28
37 Evje Ungdomsskule	9 441	9 528	87	99,09
38 Enhet for barnehage	2 280	788	- 1 492	289,34
41 Forebyggende og rehabiliterende enhet	3 287	3 424	137	96,00
44 Legesenteret	1 940	2 090	150	92,82
45 Enhet for sosial og barnevern	6 741	6 814	73	98,93
46 Enhet for pleie og omsorg	26 806	26 823	17	99,94
52 Enhet for drift	19 638	19 267	- 370	101,93
55 Enhet for forvaltning	3 150	3 199	49	98,47
60 Omstilling	350	350	0	100
80 Pensjon	-3 075	- 2 793	283	110
90 Finans	-118 218	-118 234	- 16	99,99
91 Reservert for lønn/pensjon	3 517	3 210	-307	109,56

Avvikene på de enkelte enhetene er kommentert i selve årsmeldingen, så de skal vi ikke komme så mye inn på her. Det som bør kommenteres er rammeområde 80, 90 og 91.

Når det gjelder rammeområde 90 (finans) har dette et negativt avvik på 0,016.

Rammeområde 90 inneholder i tillegg til finanstransaksjonene også rammetilskudd og skatt , merverdiavgiftskompensasjon, og en rekke statlige tilskudd.

På rammeområde 90 er regnskapsmessig resultat ført, og dette er en "utgift" i regnskapet, på 2,134 mill. Dersom regnskapsmessig resultat ikke var blitt ført på området, hadde dette derfor kommet ut i pluss.

Når det gjelder rammeområde 80, pensjon, er det slik at her føres premieavviket på pensjon, dvs kommunens beregnede pensjonskostnad, som har resultat effekt. (Og som ikke er å forveksle med det vi betales til pensjonsleverandørene våre.) I år ble dette en inntekt på 3,075 mill totalt.

På rammeområde 91, reservert for lønn og pensjon, er en god del av det som er ført av utgifter til pensjon. På enhetenes budsjetter er pensjonsutgiftene budsjettert med en fast prosent. Pensjonsutgiftene blir høyere enn dette budsjettet, og vi valgte da å la disse utgiftene føres på et felles rammeområde, i stedet for å dele budsjett og kostnader ut på alle enheter.

Rammeområde 80 og 91 må sees sammen. Rammeområde 80 har et positivt avvik på 0,283 mill, og rammeområde 91 har et negativt avvik på 0,307 mill. Ut fra dette kan vi si at pensjonsutgiftene totalt sett stemmer godt med budsjettet.

Likestilling

Det er en stor overvekt av kvinner i organisasjonen og denne skjeve kjønnsfordeling gjenspeiler seg i samtlige enheter.

Enhet	Antall Årsv.	Antall ansatte	Antall kvinner	Antall menn	Antall del- tidsstillinger	Antall kvinner	Antall menn
Sentraladm. (inkl voksenopplæring)	18,7	22	13	9	10	7	3
Leirskolen	0,9	2		2	2		2
Spes.ped	9,3	15	13	2	14	12	2
Kultur	5,1	15	8	7	13	6	7
Hornnes b.skule	12,1	14	12	2	8	8	
Evje b.skule	18,2	27	23	4	17	16	1
Evje u.skule	15,9	19	12	7	5	4	1
Barnehage	22,4	33	31	2	15	15	
Rehabiliterende og forebyggende	9,5	13	11	2	8	7	1
Legesenteret	4,0	5	5		3	3	
Sosial/barnev/ Hovslagerveien	11,6	15	14	1	8	8	
Pleie og omsorg	56,0	94	89	5	80	78	2
Driftsenheten	22,0	27	17	10	15	15	
Forvaltning	8,6	10	4	6	4	2	2
Totalt	214, 2	311	252	59	202	171	31

(Det gjøres oppmerksom på at denne tabellen aldri kan bli helt korrekt, da det finnes ansatte som jobber på flere enheter og kan derfor telles med i statistikken flere ganger)

Tabellen ovenfor gir en oversikt over årsverk i de forskjellige enheter og den viser det antall ansatte det er for å fylle disse årsverk. Som følge av stor andel deltidsansatte er antall ansatte vesentlig høyere enn det årsverk de samlet utgjør.

Sett ut fra antall ansatte er 19% menn og 81% kvinner. Dersom det skulle beregnes kjønnsfordeling ut fra årsverk vil nok andel menn være litt høyere ettersom det er noe flere kvinner som innehar deltidsstillinger enn menn.

Det er ønskelig med flere menn inn i de forskjellige enheter og spesielt innenfor barnehage, barneskolene og innen helse relaterte stillinger. Selv om menn oppfordres til å søke slike stillinger er de mangelvare på markedet og vanskelig å finne godt nok kvalifiserte. Det holdes likevel fokus på å få tilsatt menn i "utsatte" enheter.

Det er mange deltidsansatte i kommunesektoren. Evje og Hornnes kommune er på sin side en av de kommuner i Agder med høyest andel deltidsansatte. 65% av antall ansatte er i deltidsstilling.

Det er uunngåelig med deltidsansatte innenfor vår arbeidsplass og deltidsstillinger i ulike grader er av flere arbeidstakere også ønskelig.

For mange er deltidsstillinger i "typiske" kvinnedominerte yrker likevel et symptom på dårlig likestillingsarbeid i en organisasjon. For Evje og Hornnes kommune er det også uønsket og spesielt når den av den enkelte arbeidstaker er uønsket lav.

Det vil fremover holdes fokus på å redusere andel deltid og spesielt uønsket deltid. Innen april 2008 skal det også gjennomføres en undersøkelse i organisasjonen for å kartlegge statistikk på området. Herunder spesielt de som ytrer ønske om økt stillingsprosent.

Det er og slik at når småstillinger opprettes, eller frigjøres, lyses de ut internt i forsøk på å kunne øke stillingsandeler til deltidsansatte.

Kommunen kan skilte med god likevekt på ledernivå.

Blant enhetsledere og av de ansatte i Rådmannens ledergruppe (alle ansatte som lønnes etter kap. 3 unntatt Rådmannen selv) er det 7 kvinner og 7 menn. De har også tilnærmet helt lik gjennomsnittslønn og samtlige er ansatt i fulle stillinger.

Årsrapporter fra enhetene

Rådmannens innledende kommentarer

Enhetsstrukturen har utvilsomt gitt kommunen bedre kontroll med budsjettet, noe som også speiler seg i regnskapet. For 2008 har de aller fleste tjenestoområder vist god budsjett disiplin, og kan vise til gode resultater.

Rådmannen vil spesielt bemerke at pleie- og omsorgsenheten har en forbruksprosent like i underkant av 100.

Oppfølgingen fra den enkelte enhet er god, og med solide stab – og støttefunksjoner i tillegg, vil enhetene være i stand til å ha et større og bedre fokus på tjenesteproduksjon. Vi kan konstatere at legemeldt sykefravær fremdeles er på et meget lavt nivå sammenliknet med andre kommuner, og at stabiliteten i organisasjonens arbeidskraft er god. Med et legemeldt fravær på ca 4% i 2008 er vår kommune blant de beste i landet.

Rådmannen vil berømme de ansatte for innsatsen, og takke for det gode samarbeidet som er etablert mellom administrasjon, arbeidstakerorganisasjonene og politisk ledelse.

Mål for kommunen

Målstrukturen er på plass i forhold til enhetene, og målene er inntatt i økonomiplanen for 2009 – 2012.

Rådmannen har med basis i mål og strategier, samt kommunens kjerneverdier : åpenhet, trygghet, utvikling og engasjement, bedt enhetene utarbeide sine arbeidsmål.

Kommunens utvikling

Hvordan har befolkningsutviklingen vært i 2008? Status er en oppgang på 81 personer, fra 3 327 til 3 408. Vi var på 29. plass blant kommunene i landet når det gjelder prosentvis vekst, med en vekst – veksten blir 2,43 %. Befolkningsutviklingen de siste årene har vært slik:

2004	2005	2006	2007	2008
3 301	3 324	3 315	3 327	3 408

Tallene for 2008 er gledelige tall når det gjelder befolkningsvekst, og særlig positivt er det at kommunen har et fødselsoverskudd på 23 personer.

Flere av tomtene i Hornåsen er solgt og byggeaktiviteten er i gang. Flotte og attraktive tomter gjør at kommunen kan posisjonere seg for en økt befolkningsvekst på sikt. Det er også viktig med tomter på Evje, men det er ikke ferdigstilt nye byggeklare tomter på Evje, og dette vil derfor være en prioritert oppgave i 2009.

Det har vært jobbet intensivt med NAV-Setesdal gjennom hele 2008. Samarbeidsavtaler mellom stat og kommuner har kommet på plass, og interkommunale avtaler har blitt vedtatt. Leder for NAV-Setesdal ble tilsatt i august, og fungerer som prosjektleder inntil driftsstart. Hovedkontoret for NAV-Setesdal blir på Evje, og lokalisert til 2. etasje i sentrumsbygget.

Kommunens heleide selskap, Evje Utvikling AS, hadde sitt første år (etter omstillingsperioden) i 2008. Selskapet har i 2008 blant annet jobbet med en virksomhetsplan som vil være retningsgivende for det videre arbeid, og ikke minst grensesnittet mot kommunens forvaltning. Etablering av fengsel på Evjemoen har vært en annen stor sak for selskapet og kommunen i 2008.

Det 100 % kommunalt eide selskapet Evjemoen Næringspark AS, som eier og drifter Evjemoen, er et redskap for regional næringsutvikling. Med 62.000 m² bygningsmasse og 800 dekar areal er det mange muligheter for utvikling. Selskapet sorterer under samme styre som Evje Utvikling AS.

Kommunestyret gjorde i november vedtak om at en skulle starte opp arbeidet med revisjon av kommuneplanen, både samfunnsdel og arealdel. Planprogram for arbeidet starter opp så snart som mulig.

Interkommunalt samarbeid

Kompetansesenteret for Nedre Setesdal:

Kommunen har samarbeidet med Iveland og Bygland om "Kompetansesentret for Nedre Setesdal". Dette sentret, som ble drevet etter vertskommunemodellen, har hatt fokus på pedagogisk utviklingsarbeid, og har blitt benyttet som rådgiver for den enkelte kommune. I 2008 har det vært en større kartlegging og brukerundersøkelse vedrørende oppgavene til Kompetansesentret. Dette har endt med et politisk vedtak om nedleggelse av senteret pr 31.12.08.

Når det gjelder virksomheten ved kompetansesenteret i 2008 kan følgende sies: Kompetansesenteret har gitt tjenester til barnehagene og grunnskolene i Iveland, Bygland og Evje og Hornnes. I tillegg har de hatt oppgaver i forbindelse med voksenopplæring for fremmedspråklige i alle tre kommunene.

Senteret har også holdt kurs for andre kommuner for å fylle opp kravet om å skaffe inntekter til senteret.

Kompetansesenteret ble avviklet 31.12.2008.

Mål og måloppnåelse 2008:

Mål for 2008	Måloppnåelse 2008
Oppfyllelse av intensjonene i Kunnskapsløftet om å tilpasse opplæringen til den enkelte elev	Det er utviklet egne planer for kompetanseutvikling i alle de tre kommunene. Ut fra disse planene har Kompetansesenteret fulgt opp den enkelte skole med skreddersydde kurstilbud
Økt kompetanse på pedagogisk ledelse	Det er gjennomført flere kurs for lærere og satt fokus på klasseledelse og den teambaserte skole. For pedagogiske ledere i barnehagene er det gjennomført kurs i pedagogisk ledelse med utgangspunkt i ny barnehagelov og rammeplan.
Ungdommens kompetansehus. Gjøre "huset" klar for innflytting og utarbeide planer for drift og innhold.	Prosjektet blir ikke realisert i henhold til opprinnelig plan

Andre interkommunale samarbeid:

Det ble også i løpet av året utarbeidet en oversikt over de samarbeid kommunen har med Bygland kommune. Status her var at man hadde 34 ulike typer samarbeid med nabokommunen i nord. I denne forbindelse har det også vært avholdt flere felles formannskapsmøter mellom Bygland og Evje og Hornnes for å se på innholdet i samarbeidene, og eventuelt vurdere nye arenaer for samhandling.

Den nye samarbeidsavtalen med Setesdal Regionråd er inne i sitt andre virkeår, og kommunen bidrar med en årlig overføring på kr 1.300.000 til samarbeidet.

Flere samarbeidsorganer i form av interkommunale selskaper (IKS) er etablert, og vi har slike selskaper innen renovasjon, revisjon, brann og museum. Driften av disse går i regi av

egne styrer, og den enkelte kommunes innvirkning på driften skjer indirekte gjennom representantskap, styre og i budsjettvedtak. Det er viktig å påse at utviklingen av selskapene skjer innenfor rammebetingelser som også trykker driften av de øvrige kommunale oppgavene. Styrene består av personer i de enkelte kommuners administrasjon, og man har således rendyrket en enhetlig struktur i selskapene.

Det har i regi av Setesdal regionråd vært avholdt eget kurs for alle styremedlemmer i IKSene.

I tillegg til de ovennevnte samarbeidsorganer deltar også kommunen i Setpro AS med 20 % eierandel. Setpro som et arbeids- og attføringssenter for yrkeshemmede er sentral i kommunens tjenesteproduksjon på dette området.

Administrativ virksomhet

Kommunens administrasjon, som er lokalisert på Evjemoen, huser også det kommunale servicekontor. En samlokalisering med de øvrige administrative funksjoner er helt klart en styrke, men i forhold til brukervennlighet og publikumsmottak ser vi nok at lokalene er noe langt unna sentrum, og øvrige sentrumsfunksjoner.

Med basis i delegert fullmakt på personalområdet, ble det gjennomført administrative lønnsforhandlinger. 2008 var et hovedoppgjør forhandlingsmessig sett, men resultatet ble uansett at forhandlingene ble gjennomført uten problemer partene i mellom, og at lønnsveksten lå på linje med landsgjennomsnittet.

Kommuneøkonomien

Når det gjelder 2008 kommer vi ut med netto driftsresultat som er svakt negativt (-0,125%). Dette er for dårlig. Men mens vi i 2007 lå godt under landsgjennomsnittet, ser det i 2008 ut til at vi har havnet akkurat på landsgjennomsnittet, som i følge foreløpige kostra-tall er -0,1 % for kommunesketoren som helhet.

Vi kan i regnskapet for 2008 se at det er finanstransaksjonene som redder oss: Mens brutto driftsresultat (driftsutgifter og inntekter) ligger godt under landsgjennomsnittet (vi har - 5,1 % mens landsgjennomsnittet er 0,4 %) kommer vi såpass godt ut på finanssiden at det får oss opp på landsgjennomsnittet når det gjelder netto driftsresultat. Dette skyldes lav lånebelastning, og selvsagt også utbyttet fra Agder Energi.

Det er alltid vanskelig å få budsjettet i havn, og slik var det også med 2009-budsjettet. Det ble ikke delt kutt til enhetene i år når vi jobbet med 2009-budsjettet. Netto driftsresultat er i hele økonomiplanperioden stipulert til å være svakt negativt. Midlene fra Agder Energi brukes opp i sin helhet for å saldere budsjettet. Spørsmålet blir derfor: Hvordan skal vi klare å finansiere store investeringer etter hvert som de kommer? I økonomiplanen i dag er det praktisk talt ikke lagt inn noen investeringer, men det er nok av ønsker og behov.

Vi har de siste årene tært på og redusert de frie fondene, og det er nødvendig å snu denne trenden. Samtidig har kommunen et godt utgangspunkt for å komme videre: Den har ingen underskudd som må dekkes inn fra tidligere år, og det gjenstår fortsatt en del midler på fond. Men det er nødvendig å få bedre resultater i kommende år, ellers vil vi komme dit hen at det kan bli nødvendig med store og mer smertefulle kutt. Det er viktig å ta det nå slik at vi har tid til å få økonomien på rett kjøl.

Forholdet politikk/administrasjon

Det overordnede fokus må til enhver tid være en god dialog og kommunikasjon mellom politisk ledelse og administrasjonen. Klar rollefordeling mellom politisk og administrativt nivå er viktig, og må vies mye oppmerksomhet. Rendyrking av delegasjoner må prioriteres, og tilbakemeldinger fra administrativt nivå til politisk ledelse på utøvelse av delegasjoner må ha fokus, både i de faste skriftelige rapporteringer og i møter med politikere. Uklarheter på dette området kan lett skape misforståelser og føre til et dårlig klima og arbeidsmiljø.

10 Politisk styring og kontroll

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
1000	Politisk arbeid	1 529 475	1 588 300	58 825	96,30
1001	Valg	2 261	0	-2 261	
1002	Politiske parti	45 750	60 000	14 250	76,25
1003	Kontrollutvalget	110 488	140 100	29 612	78,86
1004	Reserverte tilleggsbevilgninger	0	0	0	
1005	Tilfeldige utgifter	6 500	10 000	3 500	65,00
1007	Overformynderiet	40 861	44 800	3 939	91,21
1008	Eldrerådet	10 277	10 000	-277	102,77
10	Politisk	1 745 612	1 853 200	107 588	94,19

Som det går fram av oversikten så er det totalt sett et mindreforbruk på rammeområdet 10 på ca kr. 107.000. Dette skyldes først og fremst lavere utgifter enn forutsatt til møtegodtgjørelser og til kurs for folkevalgte på ansvar 1000. Dessuten er det et mindreforbruk på ansvar 1003 Kontrollutvalget på nesten kr. 30.000 (i hovedsak ubrukte midler til konsulent-tjenester).

1000 Politisk arbeid

I januar ble det arrangert en egen Folkevalgt dag for det nye kommunestyret. Her ble KS Folkevalgtprogram gjennomført med Atle Svendal som prosessveileder. I tillegg til kommunestyrets medlemmer deltok også den administrative ledergruppa.

2008 var det første hele året med den nye politiske organiseringen og det nye delegasjonsreglementet som ble vedtatt i 2007. Den første delen av året var nok da også noe preget av litt innkjøringsutfordringer. Det var for eksempel ikke alle som var helt fornøyd med innhold og utbytte av formøtene i kommunestyret. Det ser imidlertid ut til å ha fått en bedre form etter hvert, men det er helt klart at det kreves at møtene forberedes godt for at utbyttet skal bli bra.

Erfaringene med å holde kommunestyremøtene på dagtid ser ut til stort sett å være positive. Det er selvfølgelig ikke like enkelt for alle å kunne ta fri fra jobb for å stille på møter på dagtid, men vi kan ikke se at det har vært noen økning av forfall til møtene nå i forhold til tidligere.

Det var også noe usikkerhet om hvordan utgiftene ville bli med den nye politiske organiseringen og med den vesentlige økningen av satsene som ble vedtatt i det nye godtgjørelsesreglementet. Det vi ser er at utgiftene er blitt noe mindre enn det som var lagt til grunn i budsjettet. Møtegodtgjørelsene er vesentlig lavere enn det som var beregna, mens det ble noe høyre utbetaling av tapt arbeidsfortjeneste/refusjon av lønnsutgifter.

Det totale antall saker som behandles i de politiske organene har gått noe ned det siste året. Det kan være flere grunner til dette, men mye skyldes nok at med den nye politiske organiseringen, og det nye delegasjonsreglement, så blir flere av de mindre sakene nå avgjort administrativt.

Oversikten under viser antall saker i utvalgene de siste årene. Antall møter står i parentes.:

	2008	2007	2006	2005	2004
Kommunestyret	106 (9)	135 (11)	109 (11)	102 (12)	126 (10)
Formannskapet	61 (12)	82 (13)	93 (16)	115 (20)	110 (18)
Plan- og bygn.råd (TNM til 1/11-07)	128 (13)	119 (12)	125 (11)	148 (11)	181 (12)
Helse- og sosialstyret (til okt. 07)		37 (7)	42 (10)	44 (8)	74 (11)

Skole- og kulturstyret (til okt. 07)		41 (7)	48 (8)	63 (11)	88 (9)
--------------------------------------	--	--------	--------	---------	--------

Av større saker som har vært på den politiske dagsordenen i 2008 kan nevnes etablering av fengsel på Evjemoen og etablering av NAV-Setesdal.

1001 Valg

Det ble ikke avholdt valg i 2008. (At det er ført noen utgifter her skyldes sendt innekommne krav vedr. valget i 2007).

Øvrige ansvar

Når det gjelder Kontrollutvalget, Eldrerådet, og Overformynderiet så vises det til egne årsmeldinger fra disse.

20 Sentraladministrasjonen

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
2000	Rådmannskontoret	1 159 643	1 205 600	45 957	96,19
2001	Næring	1 882 836	1 828 400	-54 436	102,98
2002	Voksenopplæring fremmedspråklige	0	0	0	0,00
2003	Kommunal beredskapsplanlegging	13 420	15 400	1 980	87,14
20	Rådmannen	3 055 899	3 049 400	-6 499	100,21
2100	Personal	594 754	592 700	-2 054	100,35
2101	Frikjøp tillitsvalgte	271 699	247 600	-24 099	109,73
2102	Lærlinger	703 944	530 600	-173 344	132,67
21	Personal	1 570 397	1 370 900	-199 497	114,55
2300	Serviceavdelingen	3 386 656	3 383 000	-3 656	100,11
2301	Fellesutgifter sektorovergripende	765 892	643 600	-122 292	119,00
2302	Fellesutgifter edb	1 999 315	2 245 000	245 685	89,06
2303	Investeringer ikt-plan	195 249	220 000	24 752	88,75
23	Serviceavdelingen	6 347 112	6 491 600	144 488	97,77
2500	Økonomiavdelingen	2 636 847	2 525 400	-111 447	104,41
2501	Fellesutgifter sektorovergripende	1 698 985	1 744 400	45 415	97,40
2502	Bedriftshelse	495 266	466 100	-29 166	106,26
2503	Religiøse tilskudd	2 461 270	2 424 000	-37 270	101,54
2504	Frivillighetssentralen	160 687	161 500	813	99,50
2505	Skole/barnehage fellesutgifter	25 490	1 706 600	1 681 110	1,49
2507	Kantineutgifter ansatte	19 257	0	-19 257	0,00
25	Økonomiavdelingen	7 497 801	9 028 000	1 530 199	83,05
26	Sentraladministrasjonen	18 471 209	19 939 900	1 468 691	92,63

2000 Rådmannen

Den administrative organisering følger to-nivå modellen, og rådmannen har 11 enhetsledere i sin gruppe. I tillegg kommer ledergruppen på fire, bestående av rådmann, personalsjef, økonomisjef og kontorsjef.

Den flate strukturene er hensiktsmessig i forhold til tjenesteproduksjon, men det er ingen tvil om at modellen legger opp til at rådmannsjobben får et stort fokus på ledelse og administrasjon.

Kommunestyret har tidligere vedtatt overordnede mål for kommunen, som enhetslederne har brutt ned på mål for sin avdeling som de senere skal melde tilbake på, bl.a. gjennom årsmeldingen I tillegg har lederne tidligere gått gjennom en opplæring i forhold til medarbeidersamtaler og status- og plansamtaler (oppfølgingsamtaler av ansatte i forhold til medarbeidersamtalen igjennom året) og oppsett av handlingsplaner for de ansatte. Metodikken har gitt rådmannen et godt instrument for å følge opp sine medarbeidere.

På personalsiden har det vært nytilsetting av personalsjef, som tiltrådte 1. april.

Med hensyn til regnskap i forhold til budsjett, viser forbruksprosenten 96,19.

2001 Næring

Næringsarbeidet utføres for kommunen av Evje Utvikling AS, og for dette mottar organisasjonen kr.750.000. Det ble også utbetalt et ekstratilskudd til EU etter søknad. Kommunen har også andre overføringer innen dette området, i 2008 kr. 1 300 000 til Setesdal regionråd, kr. 150.000 til Nedre Setesdal Reisetrafikklag, som er vår markedsfører innen sitt segment.

Når det gjelder næringsarbeid har kommunen ingen frie midler til å gjøre enkle tiltak innenfor næringsområdet., men kommunen har nå både et næringsfond på 3,15 mill (der grunnkapitalen ikke kan røres) og kommunen har fond vedr. konsesjonsavgifter. Disse midlene kan sees inn i et framtidig næringsarbeid.

Overføringer til Setpro AS, ca 300 000,- ligger også på dette ansvaret. Det ble i tillegg til denne faste overføringen vedtatt en ekstrabevilgning på kr 330 000 for 2008.

I 2008 har det vært et merforbruk på kr 54 000,-.

2002 Voksenopplæring for fremmedspråklige

Dette er et ansvar som tidligere lå under skole- og kulturadministrasjonen, og som ble flyttet over til rådmannen da denne ble lagt ned. Det er et såkalt 0-kapittel der man setter av fond ved overskudd og bruker av fond ved underskudd, da inntektene som kommer fra staten er øremerkede midler. Det er to årsverk i voksenopplæringen.

I 2008 har voksenopplæringen gått med et overskudd på 422 768 og dette er satt av til fond. Pr nå er det et fond på totalt kr.1.542 mill på dette området. Totale inntekter fra staten vedr. voksenopplæring for fremmedspråklige 1 586 000,-

Voksenopplæringen ble i 2005, etter vedtak i kommunestyret, flyttet ut av Sentrumsbygget og til leide lokaler i Setpro. Våren 2008 var det i overkant av 25 elever, og det var trangt i lokalene. Høsten 2008 var det 18 elever totalt.

Voksenopplæringene har tatt imot elever som ikke har vært tilskudsberettigede, dvs. at de er arbeidsinnvandrere. Våren 2008 gjaldt det 4 elever, og høsten 2008 gjaldt det 2 elever. I tillegg finnes det elever som har plikt men ikke rett til opplæring. Våren 2008 gjaldt det 6 elever, og for høsten var det 5 elever. Fra og med høsten 2008 ble det innført en ordning med egenandel (kr.25/t) for disse elevgruppene. De totale inntekter på dette området er en liten andel av driftsgrunnlaget, ca. kr.28.000.-

For de øvrige elevene får kommunen statstilskudd. Her finnes det to ordninger. Den ene ordningen, som kalles gammel ordning og går ut i 2010, dekker lærerlønninger per time (kr.437.-) i tillegg til tilskudd til deltakertimer. Her har kommunen inntekter i størrelsesorden 1,13 mill i 2008. Antall elever på denne ordningen er 6 elever. Fra høsten 2008 ser man

nedgang i elevtall. Dette er noe som vil fortsette utover i 2009, og vil få betydning for organisering av voksenopplæringen.

Den andre ordningen, ny tilskuddsordning, innebærer at kommunen får tilskudd ut fra antall tilskuddsberettigede (pr capita). Her får man en sum pr år pr hode (år 1-4). Tilskuddssatsene er kr.19.700 for 1.år, kr.31.4000.- for 2.år, kr.28550 for 3.år og kr.9.390.- for 4.år. Dette gjelder ikke- vestlige innvandrere. I tillegg får kommunen kr.5.000.- for hver elev som går opp til prøve. Tilskuddsordningen virker slik at man går betaling for alle 4 årene, selv om eleven tar prøven og slutter etter for eksempel 2 år. Dette betyr at desto fortere de kommer gjennom systemet, desto mer økonomisk gunstig vil det i utgangspunktet bli.

Som nevnt, er det en nedgang i antall elever i voksenopplæringen. Dette sett i sammenheng med ny ordning med tilskudd per hode, vil gi mindre tilskudd til voksenopplæringen, og dekker ikke utgifter til lærer. Dette innebærer at når fondet blir brukt opp og tilskuddene mindre, så vil det føre til at området gir netto utgifter for kommunen. Man må derfor følge dette nøye opp og se hva som skal gjøres framover.

2003 Beredskap.

Det overordnede beredskapsarbeidet tilligger rådmannen, men det er driftssjefen som innehar det operasjonelle ansvaret med hensyn til kommunens beredskap.

Det har fra Fylkesmannens side vært gjennomført en større smittevernøvelse i mai, hvor store deler av kommunens organisasjon var involvert.

I tillegg til selve øvelsen har det i forkant vært avholdt presse- og informasjonskurs, samt en egen dag viet beredskapsarbeid.

Regnskapet knyttet til området viser en forbruksprosent på 87,14.

2100 Personal.

Tidligere personalrådgiver avsluttet sitt arbeidsforhold ved årsskiftet 2007/2008 for overgang til ny stilling i det private næringsliv. Første kvartal av 2008 var organisasjonen uten ansatt på dette området. Ny personalsjef begynte i stillingen 31.mars.

Økonomi

Budsjettene for det ansvar som faller inn under Personal har et negativt avvik på omtrent 200.000 kroner. Avviket årsaksforklares i sin helhet høyere/flere lønnsutbetalinger til læringer og frikjøp av tillitsvalgte, enn det som ble lagt til grunn ved opprettelse av budsjettet.

2100	Personal	594 754	592 700	-2 054	100,35
2101	Frikjøp tillitsvalgte	271 699	247 600	-24 099	109,73
2102	Læringer	703 944	530 600	-173 344	132,67
21	Personal	1 570 397	1 370 900	-199 497	114,55

Nøkkeltall

Enhet	Syke frav%	Antall Årsv.	Antall ansatte	Antall kvinner	Antall menn	Antall del-tidsstillinger	Antall kvinner	Antal I menn
Sentraladm. inkl voksenoppl.	2,9	18,7	22	13	9	10	7	3
Leirskolen	0,0	0,9	2		2	2		2

Spes.ped	9,2	9,3	15	13	2	14	12	2
Kultur	4,4	5,1	15	8	7	13	6	7
Hornnes b.skule	9,1	12,1	14	12	2	8	8	
Evje b.skule	6,1	18,2	27	23	4	17	16	1
Evje u.skule	2,3	15,9	19	12	7	5	4	1
Barnehage	6,5	22,4	33	31	2	15	15	
Rehab. og forebyggende	8,1	9,5	13	11	2	8	7	1
Legesenteret	0,5	4,0	5	5		3	3	
Sosial/barnev/Hovslagerveien	4,0	11,6	15	14	1	8	8	
Pleie og omsorg	5,5	56,0	94	89	5	80	78	2
Driftsenheten	2,8	22,0	27	17	10	15	15	
Forvaltning	0,0	8,6	10	4	6	4	2	2
Totalt	4,9	214,2	311	252	59	202	171	31

(Det gjøres oppmerksom på at denne tabellen aldri kan bli helt korrekt, da det finnes ansatte som jobber på flere enheter og kan derfor telles med i statistikken flere ganger)

Kommunen har fortsatt et lavt sykefravær, sammenlignet med kommuner for øvrig. Det er likevel en urovekkende "trend" i økt fravær utover året. Det er en utvikling som også skjer i det nasjonale sykefraværet generelt. Det vil settes fokus på sykefraværsoppfølging for å stanses progresjonen og med mål om redusere fraværsutviklingen igjen.

Det er en stor andel deltidsansatte i kommunen. Evje og Hornnes kommune er blant dem i Agder med høyest antall i deltidsstilling. Så lenge deltid er ønsket er det forholdsvis lite problematisk, men uønsket lav deltid skal forsøkes motvirket. Det vil gjennomføres kartlegging med tanke på å finne frem til hvem og hvor mange som ønsker økte stillingsandeler, med mål om grep for å redusere det. Spesielt i helsesektor er andel deltid høy, noe som medfører at det er dårlig "utnyttelse" av kompetent arbeidskraft i en bransje som sliter noe med rekrutteringen.

Kjønnsfordelingen blant de ansatte er svært skjev med stor andel overvekt av kvinnelige ansatte. Det er for så vidt naturlige forklaringer på det, men like fullt ønskelig med større balanse. Spesielt innenfor skole og barnehage er det ønskelig med likere kjønnsfordeling med tanke på å gi barn og ungdom større mulighet for referansepunkter.

Rekruttering

Et av personal sitt hovedansvarsområde er tilsetting i faste stillinger. Det var omtrent 30 faste tilsettingssaker i 2008. I tillegg kom flere vikariater, kortere engasjementer og interne ansettelser/ stillingsendringer.

Tilsettingsutvalgene ved de forskjellige ansettelser består alltid av personalsjef, enhetsleder for den aktuelle avdeling og tillitsvalgt fra den organisasjon stillingen "mest naturlig" hører hjemme i. At personalsjef har et delegert overordnet ansvar for faste ansettelser gir større grunnlag for god kvalitetssikring og enhetlige prosedyrer i ansettelsessaker.

Evje og Hornnes kommune ser at søkermassen til enkelte stillinger med spesielle krav til kompetanse kan være lavere enn tidligere. På den annen side har vi fått ansatt ønskede og dyktige medarbeidere i alle de faste tilsettingssaker vi gjennomgikk. Til mange av stillingene var søkermassen også stor. Kommunen sliter således mindre enn mange andre kommuner det er naturlig å sammenligne seg med, og kan anses for å være en attraktiv arbeidsgiver i det lokale/regionale arbeidsmarkedet. Dette anses ikke å bli mindre som følge av den globale økonomiske situasjon vi er inne i med mange usikre arbeidsforhold i privat sektor.

Lærlinger

Setesdal opplæringskontor er et samarbeidsprosjekt mellom 4 setesdalskommuner, Fylkeskommunen og andre bedrifter i offentlig og privat virksomhet som søker medlemskap. Det har til formål å legge til rette for store deler av organiseringen, samordning og opplæringen av lære plassene.

Lærlingene som ansettes i Evje og Hornnes kommune er underlagt det daglige arbeidsgiveransvar til den enhetsleder de arbeides hos. Budsjettet, og det overordnede forhold mellom opplæringskontor og kommunen, faller derimot inn under personal sitt ansvarsområde slik at det lettere kan holdes enhetlig og oversiktlig politikk på området.

Evje og Hornnes kommune er pr i dag flinke til å ta ansvar for å legge til rette for lære plasser. Å bidra til å fagutdanne unge er felles samfunnsinteresse og kommunen får også anledning til å utdanne og knytte bånd til personell som utdanner seg til yrker det vil bli fremtidig etterspørsel etter.

Det var ansatt stort sett 7 lærlinger gjennom året. To i barne- og ungdomsfag og fire helsefagarbeidere. Siste halvår ble det også ansatt en lærling på IKT-driftsfag. Årsak til budsjettsprekke på lærlingeområdet er underbudsjetterte/feilbudsjetterte lønnskostnader. I tillegg så må vikarer for sykemeldte lærlinger i pleie og omsorg dekkes over lærlingebudsjettet. Det var det ikke tatt høyde for.

AMU/ HMS

AMU hadde noe lav aktivitet første halvår 2008 som følge av skifte i personalsjefstilling. Hele verneorganisasjonen i kommunen, inkludert medlemmene i AMU, gjennomgikk imidlertid en 40 timers godkjent HMS opplæring i september. Organisasjonen er nå godt skolert for fremtidig verne- og HMS arbeid.

Det ble valgt nytt hovedverneombud med virkning fra 01.01.09 og alle enheter har gjennomført vernrunder som er gjennomgått av AMU. Viktige større (budsjettmessige/ utbyggingstekniske) avvik er meldt inn mtp ønsket prioritet til utbedring.

Administrasjonsutvalg

Administrasjonsutvalget har til hensikt å ivareta funksjonen som partssammensatt utvalg. Den behandler i stor grad saker som er av overordnede og prinsipielle saker i forholdet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Også dette utvalgets aktivitet har vært noe preget av skifte i personalsjefstillingen og mangel på personalsjef første kvartal.

Lønnsoppgjør

"Tidenes lønnsoppgjør" ble gjennomført i 2008. Året var også hovedoppgjør med revidering av hovedtariffavtale for neste to års periode.

Den fremforhandlede generelle økonomiske ramme for lønnsvekst 2007 – 2008 i kapittel 4 var på hele 6,34%. Herunder en lokal forhandlingspott på 1,6%.

Konsekvensen for Evje og Hornnes kommune var imidlertid høyere som følge av å ha mange ansatte i de tariffområder som fikk høyest uttelling under det generelle oppgjøret (eks ufaglærte som der fikk opp mot 9% økning på minstelønn).

Omtrentlig lønnsøkning i 2008 ble for kommunen som helhet er anslått til ca. 7%.

Kap 3: 7,3 %

Kap 4: 7,0 %

Kap 5: 6,7 %

Samarbeid arbeidsgiver/arbeidstakerorganisasjonene

Arbeidsgiver møter de respektive arbeidstakerorganisasjoner til samarbeidsmøter fast hver 6. uke. Det har fungert godt i 2008 og klima mellom alle aktørene er positivt. I samarbeidsmøtene tas opp aktuelle temaer og forhold i organisasjonen som er av interesse for deltakerne. Det blir og brukt som arena for generelle opplysninger fra arbeidsgiver til organisasjonene. Lønnsspørsmål og drøftinger blir og tatt opp i disse møtene. Alle organisasjoner blir invitert til møte, men som oftest er det de store som møter regelmessig. Hovedsak for 2009 blir å meisle ut en forankret senior-/ livsfasepolitikk.

Det er en frikjøpsordning for tillitsvalgte hjemlet etter hovedavtalen. I kommunen er følgende frikjøpt:

- Fagforbundet 25%
- Utdanningsforbundet 19%
- Delta 16%
- Norsk sykepleierforbund 7%

Ansvar for budsjettet på frikjøp ligger hos personalsjef. Herunder ligger også en 8% frikjøp på hovedverneombudet. Budsjettet fikk et negativt resultat på ca 24.000 kroner som følge av lønnsutbetaling ved at også NSF fikk innvilget frikjøp.

Likestilling

Se nøkkeltall.

Ansvar 230 Serviceavdelingen

2300	Serviceavdelingen	3 386 656	3 383 000	-3 656	100,11
2301	Fellesutgifter sektorovergripende	765 892	643 600	-122 292	119,00
2302	Fellesutgifter edb	1 999 315	2 245 000	245 685	89,06
2303	Investeringer ikt-plan	195 249	220 000	24 752	88,75
23	Serviceavdelingen	6 347 112	6 491 600	144 488	97,77

Serviceavdelingen utfører tjenester både mot eksterne og interne brukere og har ansvar for støttefunksjoner overfor ordfører, politikere og de politiske organer, ansvar for fellestjenester som arkiv, post, IKT, telefoni, kopiering mv. Servicekontoret inngår som en del av avdelingen.

Avdelingen hadde ved utgangen av året til sammen 7,55 årsverk fordelt på 10 faste ansatte. I tillegg fikk vi inn en lærling på IKT fra august 2008. Kontorsjefen er avdelingsleder.

Bemanningen i serviceavdelinga har vært stabil i flere år. På slutten av året sluttet imidlertid servicekontorets leder, men vi klarte å få på plass ny leder allerede fra 1. desember.

Serviceavdelingen har godt arbeidsmiljø, motiverte medarbeidere og relativt lavt sykefravær.

Budsjett og regnskap

På ansvar 2300 *Serviceavdelingen* føres alle kostnader vedr. de ansatte på serviceavdelinga (lønn, reiseutgifter, kurs mv.). På 2301 føres fellesutgifter for drift av flere tjenester vedr. hele eller deler av kommunen, som for eksempel felles kontorrekvisita, porto, telefonutgifter/ drift av sentralbord, kopimaskiner, postbil og serviceavtaler på kontormaskiner mv. Mye av dette er anslagsposter og utgiftene vil kunne variere en god del fra år til år og disse kan derfor være vanskelig å beregne.

Ansvar 2302 *Felles utgifter EDB* og 2303 *Investering ikt-plan* må sees i sammenheng, da enkelte utgifter vil gå om hverandre på disse ansvarene. På kapitlet for felles EDB-utgifter belastes stort sett alle utgiftene for drifting av hele kommunens datanettverk. Dette er kostnader til lisenser, kommunikasjon, driftsavtaler, service, servere, PC'er, skrivere etc. Dette er også i stor grad anslagsposter som er vanskelig å budsjettere da det her vil kunne være store svingninger i utgiftene. Lønnsutgifter mv. for de IKT-ansatte føres på ansvar 2300.

Samla sett har serviceavdelinga et overskudd på ca kr. 144.000. Ansvar 2300 går omtrent i balanse, mens det er noe overskridelse på 2301. Høsten 2007 fikk vi en felles avtale for alle kopimaskiner/skrivere i kommunen. Overskridelsen på 2301 skyldes i hovedsak at det var noe underbudsjettering for leasingkostnadene på disse, samt at en del av driftsutgiftene som tidligere ble belastet IKT-budsjettet (2302) ble ført her. Overskridelsen må derfor også ses i sammenheng med et mindreforbruk på *Fellesutgifter EDB*. Mindreforbruket på 2302 skyldes også at noe av det som i utgangspunktet var avsatt til ikt-satsingen på skolene ble stående ubrukt da dette ble finansiert på en annen måte enn først tenkt. I tillegg har 2008 vært et år uten noen uforutsette datautgifter, og det har heller ikke dukket opp noen utfordringer som har medført større innkjøp enn vi kunne klare innenfor rammen.

Servicekontoret

Servicekontoret er kommunens ansikt utad og innbyggernes første møte med kommunen. Servicekontoret skal være lett tilgjengelig for publikum, og målet er at innbyggerne skal få rask hjelp uten selv å måtte vite hvem som er riktig saksbehandler eller hvilken enhet som "eier" problemstillingen. For å få dette til, er det viktig at så mange tjenester som mulig blir lagt hit. Som førstelinjetjeneste er Servicekontoret i stor grad med på å bygge opp om kommunens omdømme, og det er derfor svært viktig å gi publikum en positiv opplevelse når de er i kontakt med oss.

For å bedre tilgjengeligheten noe er åpningstiden på Servicekontoret en halv time lenger enn de øvrige kommunale kontorer (til kl. 15:30). Det er likevel ikke til å legge skjul på at vi får noen kommentarer på at kommunens servicekontor er vanskelig tilgjengelig ved at det er lokalisert på Evjemoen og ikke i Evje Sentrum. Vi ser det likevel som mest hensiktsmessig i forhold til kvaliteten på tjenestetilbudet at Servicekontoret er lokalisert sammen med resten av kommuneadministrasjonen.

Vi opplever at mange spørsmål kan avklares i Servicekontoret. Dette følger opp målsetningen om at mest mulig skal besvares i førstelinjen, og at publikum alltid har et sted å henvende seg uavhengig av om saksbehandler er kjent eller ikke. Dette fører til at saksbehandlerne på enhetene avlastes ved at Servicekontoret tar seg av veiledningen og de kan dermed bruke mer tid på selve saksbehandlingen. Dette kan igjen komme publikum til gode ved at tiden det tar å behandle en sak blir kortere.

I tillegg til å gi veiledning, motta og følge opp klager, formidling og informasjon, utfører Servicekontoret selv også saksbehandling og fatter vedtak innenfor enkelte delegerte oppgaver.

Det er Servicekontoret som betjener kommunens sentralbord. Sentralbordet får spørsmål om "alt mellom himmel og jord" og vi ser at det er viktig med god kjennskap til kommunen i dette arbeidet. Det forekommer også en del spørsmål som ikke har relevans til det kommunale/offentlige tjenestetilbudet, men det vektlegges likevel å gi gode svar, eller henvise til den instans som kan gi svar. Dette er svært viktig for å ivareta kommunens omdømme som en servicebedrift og innbyggernes positive inntrykk.

I 2008 var det i gjennomsnitt ca 66 registrerte telefoner på sentralbordet og 5,7 personlige henvendelser pr. dag til Servicekontoret. I tillegg kommer et ikke-registrert antall personer som ikke direkte ønsket bistand (henting, levering, post, internett etc.). Ca 20 % av alle telefonhenvendelsene ble avklart ved sentralbordet eller i servicekontoret og publikum får stort sett alltid avklart de spørsmålene de henvender seg med. Det bør være et mål for Servicekontoret å øke andelen avklarte henvendelser.

Serviceavdelingen har ansvaret for kommunens hjemmeside. Vi bestreber å holde siden "levende" og oppdatert, og legger ut informasjon som kan være av interesse for publikum. Dette kan være et nokså tidkrevende, men viktig arbeid. En god og informativ hjemmeside vil være med på å gi et positivt inntrykk av kommunen, både for innbyggerne og for potensielt nye innbyggere.

Politisk sekretariat

Oppgaven som sekretariat for politiske organer ligger også til serviceavdelingen. Her ble det jo en del endringer i forbindelse med at den nye politiske organiseringen trådte i kraft fra høsten 2007. Den nye organiseringen med færre utvalg og det nye delegasjonsreglementet har ført til noe lavere møtehyppighet og frigjøring av tid til andre oppgaver. Fra sekretariatets side opplever vi den nye organiseringen som mer ryddig enn før. bl.a. så blir saksgangen kortere, og i tillegg unngår vi så mange møter utenom ordinær arbeidstid.

IKT

Administrasjonsnettverket vokser stadig, og det er nå mer enn 200 som har e-postadresse hos E-H kommune. Elevnettverket har vi sammen med Bygland kommune. For vår kommune er Hornnes barnskule, skolene på Evje samt voksenopplæringa på Setpro koplet opp her.

Alle servere m/utstyr er plassert i eget datarom i kinobygget på Evjemoen. Her er det lagt til rette med eget kjøleanlegg og aggregat som sikrer stabilt driftsmiljø. Det er Evjemoen næringsshage som drifter rommet, mens vi leier plass her.

Vi har en eget IKT-plan som rulleres årlig. denne skal være et styringsredskap for IKT-satsingen i kommunen.

Det har blitt gjennomført noe kursing og opplæring i våre egne lokaler i de forskjellige systemene vi har i drift. At vi har egne lokaler for å kunne gjennomføre slike kurs er både praktisk og ressursbesparende. For å være best mulig rustet til å gjennomføre regionale og interne kurs har vi foretatt en oppgradering av datautstyr brukt til dette formål.

Erfaringene viser at siden datateknologien er både komplisert og sårbar finnes mange potensielle feilkilder. Vi må vel derfor bare innse at uforutsette problemer vil kunne oppstå. Med en stadig utvidelse av nettverk, nye systemer og antall brukere, har vi store utfordringer i forhold til å ha tilstrekkelige økonomiske og personalmessige ressurser til å håndtere utfordringene innenfor IKT-området. Vi har fått på plass lærling fra sommeren 2008, og dette har bedret på personalsituasjonen.

Oppnådde resultater i forhold til serviceavdelingens vedtatte mål for 2008:

Strategi 1: Høy kvalitet på tjenestene

- *Vi vil forbedre rutinene for kvalitetssikringen av møtedokumenter og sørge for at utsending skjer til rett tid.*

Dette jobbes det kontinuerlig med. Saksbehandlere har fått beskjed om at fristene for innlevering av saker må overholdes slik at sakspapirene kan bli sendt ut i god tid. Vi sender også stadig oftere ut møteinnkallinger og annen info på e-post, noe som bidrar til at

informasjon kan komme fram raskere enn gjennom vanlig postgang.

- *Oppryddingen i de gamle arkivene og utarbeiding av ny arkivplan skal være gjennomført i løpet av 2008.*

Det er foretatt en opprydding i de gamle arkivene og dette arbeidet er nå nesten fullført. Arkivplanen er så godt som ferdig, men vi mangler endelig tilbakemelding fra Aust-Agder Arkivet som gjennomgår planen.

- *Det skal arbeides videre med rutiner for samarbeidet med de andre enhetene i kommunen.*

Kommunikasjonen med enhetene er blitt bedre. En av de ansatte fra servicekontoret er nå med på avdelingsmøtene på drift og forvaltning. Dette er det også aktuelt å gjennomføre på andre enheter.

- *Det skal arbeides videre med rutinene for oppdateringen av informasjonen på kommunens hjemmesider slik at disse inneholder mest mulig oppdatert og relevant informasjon om og fra kommunen.*

Alt av annonser og informasjon som sendes til avisene skal også ut på hjemmesiden. Enhetene har blitt flinkere med å komme med informasjon, men noen påminnelser må fortsatt gjøres.

- *Vi vil etablere rutiner for hvordan problemer i datanettverket skal håndteres for å redusere driftsstans.*

Rutiner på dette er strammet inn, og det jobbes kontinuerlig med at disse rutinen skal være så gode som mulig.

- *Brukerne av kommunens IKT-system skal få den opplæring, hjelp og støtte de trenger for å best mulig kunne utnytte de systemene som kommunen bruker. Vi vil derfor kartlegge hvilke behov det er for opplæring og prøve å få gjennomført opplæring på de områdene behovene er størst.*

Også i løpet av 2008 har det blitt gjennomført både nybegynnerkurs og oppfriskingskurs for brukerne, spesielt for de som bruker ephorte. Dette vil være kursing som er nødvendig å sette av tid til hvert år.

- *Vi skal sørge for at arbeidet med planen for informasjonssikkerhet blir videreført og at planen blir implementert i organisasjonen.*

Arbeidet med informasjonssikkerheten har nok stanset noe opp. Det overordna ansvaret for dette ligger ikke til serviceavdelinga, men vi vil være med å bidra til at kommunen kommer videre med planen.

Strategi 2: Serviceorientering

- *Det skal tilrettelegges for at politikerne skal ha gode arbeidsforhold og vi vil bidra til opplæring av nyvalgte politikere så snart som mulig etter kommunestyrevalget.*

Vi har etter beste evne prøvd å legge til rette for at politikerne skal ha så gode arbeidsforhold som mulig, bl.a. ved å få ut innkallinger/saksdokumenter til rett tid og ellers bistått med hjelp og informasjon når det har vært nødvendig.

Når det gjelder opplæring så ble KS folkevalgtprogram gjennomført i januar. I tillegg har det også vært gitt en del orienteringer i forbindelse med kommunestyremøtene gjennom året.

- *Vi vil arbeide videre med oppdateringen av tjenestebeskrivelser og serviceerklæringer for alle kommunens tjenester, og være en pådriver for at enhetene skal få utarbeidet slike for sine ansvar.*

Dette arbeidet pågår og alle som er lagt inn oppdateres fortløpende.

Strategi 3: Etablere møteplasser for trivsel og brukermedvirkning.

- *Det skal legges til rette for at publikum kan komme med tilbakemeldinger "ris og ros" i forhold til tjenestene vi leverer.*

"Ris og ros" fra publikum blir registrert og videresendt til aktuell avdeling.

- *Vi vil øke markedsføringen av kommunen gjennom kommunens hjemmeside, og i samarbeid med kulturenheten opprettholde utgivelse av KommPosten minst 4 ganger i året.*

Vi har forsøkt å holde kommunens hjemmeside godt oppdatert med publisering av nyheter så ofte som mulig. Vi ser imidlertid at behovet for en oppgradering av vår nettløsning er stor. Dette for å kunne imøtekomme stadig nye krav og forventninger til en god hjemmeside. Når det gjelder KommPosten så ble denne lagt inn som en del av den nye Evje-avisa som ble etablert i 2008. KommPosten i sin gamle form opphørte dermed. Dessverre ble det pga. sykdom ikke så mange utgivelser av Evje-avisa som først tenkt i 2008. Dette håper vi imidlertid vil bli rettet opp i 2009.

- *Vi skal arbeide videre med å få på plass en intranettløsning i kommunen.*

Det har tidligere blitt jobbet en del med tilretteleggingen for en intranettløsning. Den tekniske biten er imidlertid ikke god nok, og vi har derfor ingen fullgod løsning enda.

- *Det skal avholdes månedlige avdelingsmøter og vi vil ha minst én sosial sammenkomst for avdelingen i året.*

Vi har prøvd å få til avdelingsmøter når det har vært behov for det, men pga at flere har deltidsstillinger har det vært vanskelig å finne gode tidspunkt for møtene

2500 Økonomiavdelingen

Økonomiavdelingen har pr i dag følgende oppgaver (listen er ikke uttømmende):

- Regnskap for kommunen.
- Skatteregnskap, inkl. innfordring og saker til skatteutvalget.
- Regnskap/lønningsregnskap for Setesdal Brannvesen IKS
- Regnskap/lønningsregnskap for kyrkjeleg fellesråd, og for soknerådet i Evje og på Hornnes
- Legatregnskaper og overformynderi.

Brannvesenet betaler kommunen for regnskapsføring, dvs at de dekker lønnsutgiftene for medgått tid. Dette gir naturlig nok ingen fortjeneste, ettersom det ikke taes noe påslag, det er en ren utgiftsdekning for brukte timer. Vi er dessuten "konsulenter" for Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS dersom de har behov for det (På samme vilkår som for brannvesenet.) Økonomisjef har naturlig nok ansvar i budsjettprosessen, og i forbindelse med økonomiske saker som skal forberedes for politisk nivå. Økonomisjef er også innkjøpsansvarlig og forsikringsansvarlig, og eiendomsskattekontoret med dertil tilhørende saker er lagt til avdelingen. Innfordring av ubetalte krav, låneopptak, årsavslutning mv inngår som en naturlig del av arbeidet. All fakturering i kommunen blir også utført i avdelingen.

Våren 2008 pågikk det en oppgradering av vårt økonomisystem Agresso, som medførte en god del ekstraarbeid. Dette var et felles prosjekt for hele setesdalen (og det var heller ikke noe vi kunne la være å gjøre, systemet måtte oppgraderes til ny versjon.) Økonomisjef var koordinator for hele prosjektet, og lønningsansvarlig var koordinator for lønnsida.

Kommunen innførte KomTek i 2008. Dette er et system for gebyrforvaltning. Det var mye kursing i forbindelse med innføringen, og innfasingen har ikke vært uten problemer og har ført til en del ekstraarbeid og overtid.

Høsten 2008 ble travel for avdelingen også pga sykemelding. Særlig lønningsansvarlig fikk det travelt pga sykemelding på avdelingen. Dette bedret seg da det nærmet seg jul og avdelingen var "fulltallig" igjen etter svangerskapspermisjon.

Vår forrige skatteoppkrever gikk over i ny stilling i det private næringslivet og sluttet pr 30.04. Ny skatteoppkrever startet i kommunen 01.06. Ny skatteoppkrever har brukt høsten til å sette seg inn i oppgaver og datasystem mv. innenfor området. Det ble høsten 2008 inngått avtale med Bygland kommune om at vi skal overta arbeidet med skatteoppkreving for Bygland fra 01.01.09. Forberedelser til dette startet før jul 08. Mens vi antok at skatteoppkreving for Evje og Hornnes kommune utgjorde ca 80 % stilling, gjør oppgaven vi har påtatt oss for Bygland det nødvendig at dette utvides, og at ca 1,2 årsverk jobber med skatt.

Total sett ser det ut til at folk trives, arbeidsmiljøet og samholdet på avdelingen er godt og sykefraværet er lavt. Ansatte på avdelingen trives for det meste med utfordringer og liker å lære nye ting.

Tilbakemelding på vedtatte mål:

- *Holde frister for årsoppgjør for alle regnskap vi har ansvar for, og holde frister for innlevering av planer og rapportering, deriblant kostrarapportering.*
  - Dette er gjennomført.
- *Gå gjennom restanser på kommunale krav og skatterestanser og gjøre noe med dem 2 ganger pr år (i tillegg til løpende oppfølging).*
  - Når det gjelder skatt, følges disse skattekravene opp kontinuerlig. Når det gjelder andre kommunale krav, har vi nådd målet om å gjøre noe med dem 2 ganger pr år, og vi har også klart å løse noen vanskelig saker. Vi ser likevel med bekymring på at restansene vokser på enkelte områder, og i regnskapet for 2008 måtte vi sette av 40 000,- ekstra til tap.
- *Ha best mulig informasjon om skatteområdet på nettsida og i Kommposten.*
  - Det har blitt informert om frister mv.
- *Lære opp enhetsledere i økonomioppfølging og veilede dem gjennom budsjettprosessen. Enhetslederne skal føle at de får hjelp når det trenger det.*
  - Dette kan alltid forbedres. Nye enhetsledere har fått opplæring i bruk av økonomisystemet, og enhetsledere/andre har fått hjelp når de har spurt. Det blir likevel ikke så lett å måle om dette er godt nok.
- *Være à jour med regnskap og med budsjettendringer gjennom året.*
  - Stort sett gjennomført.
- *Vedlikeholde og utvikle web-rapporter på økonomi og lønn.*
  - Her er det et forbedringspotensiale, absolutt. Det trengs også mer opplæring på feltet. Med oppgradering av systemet på våren og en travel høst med noe mangel på bemanning ble det ikke anledning til å gripe godt nok fatt i dette verken på lønns- eller økonomisida.
- *Sette av minst 5 dager pr år til kompetanseheving. Kompetansehevingen kan være eksterne kurs, eller kan foregå internt.*
  - Med oppgradering av systemene mv, har det vært mye kursing i 2008. Dette målet er derfor nådd.

- *Sørge for gode saksframlegg til politisk hold. Det skal tilstrebes å skrive saksframleggene forståelig å ha et godt språk uten flere faguttrykk og fremmedord enn nødvendig.*
  - Dette målet er vanskelig å melde tilbake på, men det er forsøkt etter beste evne å lage gode og forståelige saker. Det er noen ganger vanskelig dersom det er snakk om for eksempel regnskapstekniske ting, og sakene blir nok ikke alltid så forståelige som ønskelig. Men det jobbes med dette området hele tiden.
- *Gjennomføre oppgradering til ny versjon av Agresso på best mulig måte i 2008.*
  - Dette ble gjennomført. Vi har hatt noen problemer med systemet etter oppgradering, men det skyldes systemet og ikke vår innsats!
- *Utvikle gode samarbeidsrutiner og avklare ansvarsforhold mellom lønn og personal.*
  - Pga skifte på personalsida og mye å gjøre med oppgradering/vakanse på lønnsområdet har vi ikke gjort så mye med dette. Samarbeidet fungerer likevel godt, men det er fortsatt noen "gråsoner" som vi kan se på framover.

Strategi 2: Serviceorientering

- *Videreutvikle rutineperm i avdelingen slik at alle som jobber på økonomi har tilgang på enkle rutiner som de kan utføre for hverandre ved fravær.*
  - Vi har laget en slik rutineperm med de enkleste rutinene i. Men vi har nok ikke kommet langt nå på at alle tenker på den og bruker den, og heller ikke på å legge inn nye rutiner. Vi må jobbe mer med dette framover.

Strategi 3: Etablere møteplasser for trivsel og brukermedvirkning:

- *Ha to sosiale sammenkomster for avdelingen i løpet av året.*
  - Dette har vi hatt. Det er viktig å av og til kunne treffes litt uformelt utenfor kontorene!
- *Ukentlig avdelingsmøte.*
  - Det har vi som en fast ordning.

Når det gjelder økonomi på område 25, økonomi, innholder området følgende ansvar med følgende resultat i 2008 (alle tall i hele 1000):

Ansvar	Regnskap	Budsjett	Avvik
2500 Økonomiavdelingen	2 637	2 525	-111
2501 Fellesutgifter sektorovergripende	1 699	1 744	45
2502 Bedriftshelse/andre fellesutgifter	495	466	-29
2503 Religiøse tilskudd	2 461	2 424	-37
2504 Frivillighetssentralen	161	162	1
2505 Skole/barnehage Fellesutgifter	25	1 707	1 681
2507 Kantineutgifter ansatte	19	0	-19
Totalt	7 498	9 028	1 530

Som man kan se av ovenstående, har flere av ansvarene som ligger økonomi lite eller ingenting med tjenesten avdelingen produserer å gjøre.

Ansvar 2500, økonomiavdelingen, har hatt et overforbruk på 111 000,-. Dette skyldes flere forhold:

Lønn har hatt et overforbruk på 36 000,-. Dette skyldes bl.a. at det har blitt brukt mer overtid enn budsjettet (26 000,- mer) pga vakanser og ekstra arbeid i forbindelse med oppgradering av økonomisystemet. Arbeidsgiverkontrollen i Arendal, som vi er medlem av, kostet kr 26 000,- mer enn det var budsjettet med. Det ble overforbruk på kursbudsjettet, på 23 000,- - dette har gått til helt nødvendig faglig oppgradering på noen områder. I tillegg til disse tingene har det også vært noen ubudsjettete kostnader til stillingsannonser mv.

Ansvar 2501, Fellesutgifter Sektorovergripende, inneholder forsikringskostnader for alle kommunens bygg og biler/maskiner mv, i tillegg til kontingenter til KS, Aust-Agder arkivet osv.

Ansvar 2502, Bedriftshelse, inneholder overføringer til Setesdal Bedriftshelsetjeneste for de tjenester vi får utført der, lønn til de ansatte i Bedriftshelsetjenesten (som de fullt ut refunderer slik at dette ikke er en utgift for kommunen) forsikringer for alle ansatte i kommunen, og egenandeler i forbindelse med avtalefestet pensjon for noen tidligere ansatte i kommunen.

Ansvar 2503, Religiøse tilskudd, inneholder overføringer til kirkelig fellestråd og andre trossamfunn. Ansvar 2504, Frivillighetssentralen, inneholder tilskudd til/husleie osv vedr. Frivillighetssentralen (i tillegg til lønn til daglig leder, som fullt ut refunderes av Frivillighetssentralen.)

Ansvar 2505 Skole/barnehage fellesutgift har et "overskudd" på 1,681 mill.. Ansvaret inneholder budsjett for videreformidling av statstilskudd og for kommunalt tilskudd til de private barnehagene, betaling for PPT (til Valle), betaling for kompetansesenteret i Iveland og utgifter til gjesteelever i Bygland kommune. Hovedgrunnen til det store positive avviket er i hovedsak skjønnsmidler til barnehage. Kommunen har mottatt over 3 mill i skjønnsmidler. Drøyt 1 mill. er utbetalt til de private barnehagene. Det har deretter blitt sjekket at vi har oppfylt kravet om at kommunens netto utgifter til barnehage ikke skal gå ned sammenlignet med 2003-nivået, for å se om noen av midlene må avsettes til senere år. Kjøp fra Iveland (i forbindelse med kompetansesenteret og prosjekter knyttet til dette) viser et overforbruk på ca 150 000,- sammenlignet med budsjett. Her er det noen avregninger, bl.a. vedr. ungdommens kompetansehus, som ikke er helt avsluttet pr dags dato.

31 Støttetiltak

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
3100	Støttetiltak	2 320 232	2 274 000	-46 232	102,03
3101	Tilskudd barn neds. funksjonsevne	0	0	0	0,00
31	Støttetiltak	2 320 232	2 274 000	-46 232	102,03

Ansvar 3100

For førskolebarn gis det tilbud om spesialundervisning i henhold til krav i opplæringsloven. Denne hjelpen kan gis i den kommunale barnehagen, i de private barnehagene eller i hjemmet.

Utover dette gis det tilbud til førskolebarn i kommunal barnehage og private barnehager hovedsakelig i form av ekstra assistenthjelp. Midler til utstyr og tilrettelegging kan også innvilges herfra.

I grunnskolen står kapitlet for tildelte assistenter etter tilråding fra PPT. Skolen kan etter avtale få lagt spesielt store utgifter innenfor spesialundervisning til dette kapitlet.

Elever tilhørende kommunen, men som går på skole i andre kommuner, blir også utgiftsført her. I tillegg hører spesialpedagogisk hjelp for voksne inn under kapitlet.

Totalt går dette kapitlet med et underskudd på 46 000,-. Utgiftene er 447 000,- høyere enn i 2008, en økning på 23 %. Dette betyr at det er et økende behov på dette området (selv om noe av økningen naturligvis skyldes økt lønn.)

Ansvar 3101

Det statlige tilskuddet til førskolebarn med nedsatt funksjonsevne er et øremerket tilskudd. 3101. Tilskudd barn med nedsatt funksjonsevne er derfor nullet ut med en bruk av kr 128 000,- fra bundet driftsfond på området.

32 Kulturenheten

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
3200	Kulturadministrasjon	1 010 187	951 900	-58 287	106,12
3201	Museum	620 800	620 800	0	100,00
3202	Evje Kino	19 733	25 000	5 267	78,93
3203	Bygdebøker	0	0	0	0,00
3204	Grendehus	0	0	0	0,00
3205	Forsvarsmuseet	0	0	0	0,00
3206	Ungdommens kommunestyre)	796	30 000	29 204	2,65
3209	Biblioteket	916 302	919 200	2 898	99,68
3210	Musikk- og kulturskolen	635 980	775 700	139 720	81,99
3211	Spillemidler	0	0	0	0,00
3212	Løvlandsjubileet	0	0	0	0,00
3214	Gards- og ættesoge	190 000	190 000	0	100,00
3215	Kommunal informasjon	25 143	22 000	3 143	114,29 %
3218	Den kulturelle skolesekken	0	0	0	0,00
3219	Ungdomsprosjekt	390 428	437 800	47 372	89,18
3220	Folkehelse	63 400	63 400	0	100,00
3221	Furuly	133 644	0	-133 644	0,00
32	Kultur	4 006 413	4 035 800	29 387	99,27

Økonomi

I 2008 gikk enheten noe i overskudd. Dette er fordelt på flere ansvar, men i hovedsak i kulturskolen og i ungdomsprosjektet. Overskuddet på disse ansvarsområdene er brukt på å ruste Furuly, som bl. annet skal huse kulturskolen og ungdomsklubben.

Kvaliteten på kulturtilbudet

Enheden har i 2008 fortsatt med å arbeide med forbedring av tjenestene. De ansattes arbeidsforhold struktureres via arbeidsavtaler, stillingsbeskrivelser, individuelle arbeidsavtaler og medarbeidersamtaler.

Serviceorientering

Enheden har struktur på tildeling av kulturmidler, kulturpris og kulturstipend, der søkerprosessen er inne i ordnede former. Kulturmidlene deles inn i generelle og spesielle tiltak, hvor man må søke på begge. Betalingssatsene i kulturskolen ble ikke satt opp høsten 2008, fordi man ønsker å holde seg på de gjennomsnittlige satsene i fylket. Kundene får informasjon om pris på tilbudene i søknadsskjemaet.

Furuly Flerbrukshus kan brukes gratis av lag og organisasjoner som jobber mot barn og unge opp t.o.m. 17 år. Andre som ønsker å bruke huset kan leie til fastsatte priser. Servicekontoret tar hånd om utleie og har innarbeidede rutiner på hvordan dette skal foregå.

Enhetsleder ser en stor utfordring med å få til en samordnet oversikt over kulturtilbudet i bygda, slik at innbyggerne til enhver tid har oversikt over det som skjer. Dette er en oppgave som er ønskelig å prioritere på sikt. I dag bruker kultur plakater, flyers, lokalavis, kommunens -, Orta ILs - og Moisunds nettsted, for å få ut informasjon. Dette arbeidet er både tid- og ressurskrevende, der løsningen hadde vært å få dette inn i mer enhetlige og ordnede former. Det jobbes med å løse dette.

3200 Kulturadministrasjonen

Etter drøfting i skole- og kulturstyret ble det i 2007 gjort anskaffelse av datautstyr og innkjøp av informasjon til kommunens digitale bildesamling, som nå er gjort tilgjengelig på biblioteket. Alf Georg Kjetså sa seg villig til å legge informasjon til den store bildesamlinga på ca. 17 000 bilder over en 3 års periode, med en pris for arbeidet på 30 000 kr. pr. år. Dette er dekket innenfor ramma til kultur både i 2007 og i 2008 uten ekstra bevilgning.

Ellers har det vært større utgifter på kurs og reiseutgifter, enn det det har vært budsjettet med. Noen kurs har vært felles og pålagt for ansatte, og andre kurs har vært nødvendige for utvikling av enheten. I tillegg har det vært behov for mer inventar enn budsjettet.

01.08.2007 ble **kulturloven** innført. Loven gir kultursektoren ytterligere tyngde og status som offentlig ansvarsområde. Den tydeliggjør det ansvaret som offentlige myndigheter har for å legge til rette for et bredt spekter av kulturviksomhet. Blant annet skal den sikre at alle har tilgang til et profesjonelt kunst – og kulturtilbud. Det er det et stykke vei å gå for vår kommune.

Bemanningen i administrasjonen var i 2008 sammensatt slik: enhetsleder kultur 65 % stilling (i kombinasjon med 35 % kulturskolerektorstilling) og kulturmedarbeider i 25 % stilling.

Administrasjonsressursen ble skjært ned med 10% i innsparingstiltakene for 2007.

Enhetsleder ser at arbeidsmengden for enhetsleder i kulturadministrasjonen er for stor til å bli dekket innenfor 65 %. Administrasjonsressursen til kulturskolerektor er også for liten i forhold til antall elever, tilbud og antall ansatte som skal følges opp. Med kulturloven i ryggen skal man også utvikle kulturtilbudene til innbyggerne. Dette krever mer tid og ressurser.

Ad hoc utvalg for skriving av kulturplan

I Kommunestyresak 12/08 ble det vedtatt å gjenoppta arbeidet med å skrive en kulturplan for kommunen og det ble oppnevnt et ad hoc utvalg for dette. Prosessen er i gang, men tar noe tid

p.g.a. mange og store arbeidsoppgaver for enheten. Ad hoc utvalget har vedtatt at idrettsplanen

skal være en del av kulturplanen. Idrettsplanen må være ferdig innen høsten 2009 og arbeidet med

denne har derfor blitt fremskyndet i forhold til resten av planen. Ad hoc utvalget for øvrig har uttalt seg til Regionalplan Agder 2010 og rullering av Kulturformidlingsplanen for Aust-Agder fylket.

Kulturstipend for 2008

Gikk til Ida Åsland for sitt talent i håndball og for å ha passert nåløyet, med opptak på toppidrettsgymnaset på Lillehammer. Det var kun en søker til kommunens to stipend på hver 5000 kr.

Coop kulturkasse

Hornnes samvirke lag ble avviklet i 1997 med midler til gode. I forbindelse med Coops hundreårs jubileum ble det bestemt at lag som hadde midler til gode, skulle gå til å opprette Coops Kulturkasse for unge talenter og ungt kulturuttrykk. I de kommuner dette ble opprettet,

skal man dele ut to kulturstipend á 10 000 kr. hvert år i 10 år. Til sammen 200 000 kroner. Idrettsutøvere kan ikke tildeles dette stipendet.

I 2008 ble stipend delt ut for andre gang til: Andreas Irslinger for å satse på og holde i hevd treskjærefaget. Det var kun en kvalifisert søker til dette stipendet i 2008.

Det ubenyttede stipendet kan deles ut et annet år, i følge Coop Norge.

Idrett

I 2008 gjorde kommunestyret et vedtak om å øke ramma til gratis hall-leie for barn – og unge opp t.o.m 17 år, med 15 000 kr, fordi bl. annet fotballgruppa i Otra ikke får plass i Otrahallen til alle sine lag og heller må trene i Evjetunhallen. Kommune har til sammen satt av inntil 180 000 kroner til å dekke hall-leie i Otrahallen (120 000.-), treningssenteret (30 000.-) og 15 000 kroner til å dekke tapte leieinntekter i gymbygget på Evje, og inntil 15 000 kroner for å dekke opp hall-leie i Evjetunhallen.

Hvert år gir kommunen 100 000 kroner i driftsstøtte til Otrahallen. Kommunen inngikk også reklameavtale med Otrahallen gjeldene fra 01.01.2008 og 3 år fremover.

Otrahallen AS har fått innvilget en forlengelse av det rentefrie lånet på 1070 000,- til den 30.06.09, fordi de ikke fikk tildelt spillemidler i 2007. Videre fikk Otra Tur- og løypeservice et rentefritt lån på kr.650 000.- med betalingsfrist 30.08.2009, for å utvikle et snøproduksjonsanlegg.

Kommunen setter årlig av lønnsmidler for å bistå i søknadsprosessene rundt spillemidler, slik at idretten kan videreutvikle sine anlegg. I 2008 var det 6 søknader inne fordelt over 2 søkere. Søknadene er nå lagt om fra manuell skrivning til digital søknadsprosess, som har skapt noe merarbeid i overgangsfasen.

Indirekte støtter kommunen idretten og idrettsaktiviteter ved å drifte lysløyper, idrettsbygget på Evje stadion med strøm og vask (i sommerhalvåret vaskes det hver dag), drifting av gym- og svømmehallen på Evje, som også brukes av frivillige lag og foreninger, vedlikehold av turløyper, samt islegging av grusbanen på Evje til skøyting osv.

Kommunen betaler også 186 500 kroner årlig i drifting av idrettsbanene i kommunen. Anbudet på dette arbeidet tilfalt Otra IL i sin tid.

Løypekjøring støttes med kr. 25 000 årlig, samt at Otra ski – og løypekjøring mottar 25 000, fra Midt – Agder friluftsråd, fordi kommunen er medlem der.

I tilknytning til løypenettet brøyter kommunen parkeringsplassen ved Høgås skianlegg, som man anslagsvis bruker 10 000 kroner på i året.

3201 Museum

Evje og Hornnes kommunale museer har vært konsolidert med Setesdalsmuseet IKS siden 1.1.2005. Setesdalsmuseet IKS har derfor overtatt museumsdriften, og kommunen er ikke lenger direkte involvert i dette. Kommunen har likevel ansvar for uteareal og vedlikehold av bygninger. Museets bygningskonservator (ansatt 2007) har utført en del vedlikehold i 2008, bl.a. taket på hovedbygget på Fennefoss. Det gjenstår likevel en god del vedlikeholdsarbeid. Høsten 2007 kom det opp brune skilt langs riksvegen med henholdsvis "Geomuseum" og "Militærmuseum". Dette viser seg å ha gjort utslag på besøksantallet ved museene i 2008. På Fennefoss er det behov om å utvide parkeringen, også pga anvist sti til Fennefossfjellet. Besøksantallet ved Geomuseet var ca 1200.

Geomuseet på Fennefoss

Geomuseet har et museumslag (stiftet 1994) som driver aktiviteter og innkjøp til samlingene. Den største begivenheten i 2008 var henting av Svend Pedersens regionale steinsamling fra København Universitet, i samarbeid med kommunen, Setesdalsmuseet IKS og Gautestad Gravferdsbyrå som bisto med frakting av samlingen. Samlingen gir dokumentasjon av nye geologiske kart for området, som blir utgitt av NGU. Samlingen er midlertidig lagret i bygg 27 på Evjemoen. Bygg 27 er også kontor for Ronald Werner, museumsassistent på mineraler, og for Sigmund Monen, som skriver ned tidligere opptak av samtaler med gruvearbeidere.

Museumslaget har også gjort et større innkjøp av mineraler til samlingene (kr 10.000). Innkjøpet gir en god dokumentasjon av flere kjente forekomster på Sørlandet - alle funnet og/eller samlet inn av den fremragende samleren Frank Strømmen. Ut over innkjøp av mineraler har Sigmund samlet inn 248 nye museale gjenstander.

Ronald Werner har arbeidet med nye utstillinger ved museet i 2008, bl.a. omkring lokale mineraler og deres betydning, og om Madame Curie og hennes forskning på radioaktivitet. Ronald er en stor ressurs for museet både med sine mineralkunnskaper og utstillingsevner. Han deltok også med utstilling for museet på Setesdal Mineralmesse på Oddestemmen.

Haugespelet - en dramatisering av Hans Nielsens Hauges liv og virke av – ble oppført på Geomuseet på Fennefoss 21. juni 2008. Manusforfatter er Sigbjørn Ravnåsen fra Telemark, som også spilte hovedrollen ved framføringa på Fennefoss. Ellers deltok lokale og regionale skuespillere og artister i en flott framføring. Ca. 200 overvar framføringa.

Geologiens dag: Feiringen av Geologiens dag i Flåt har blitt en tradisjon i kommunen. Dagen i 2008 ble feiret ved Flåt gruve 21. sept. Årets taler var fagforeningsleder Harald Hageland ved Xtrata Nikkel (tidligere Falconbridge). Britt Ingrid Andersen la ned blomster og talte ved minnesteinen. Det var underholdning av lokale artister, salg av mat og omvisning i gruva. Geologiens dag er et samarbeid mellom museumslaget og enhet for kultur.

3202 Evje kino

Denne ble frem til sommeren 2007 drevet i privat regi med støtte fra Evje og Hornnes kommune. Avtalen ble sagt opp p.g.a. det fremtidige salget av Evje kino og mulighetene for å ta hånd om dette selv innenfor kulturenheten. Høstsemesteret 2007 lå kinotilbudet ned i påvente av salg av kinoen og nye lokaler til drifta. I januar 2008 startet kinotilbudet opp igjen i Furuly flerbrukshus med et tilbakeskritt hva gjaldt komfort sammenliknet med Evje kino.

Da kinosuksessen "Mamma Mia!" skulle komme høsten 2008, så enheten det nødvendig å forsøke Evjemoen kino som spillested, da det kunne forventes et stort kinopublikum. Samtidig ble det inngått et samarbeid med skolene om å gi elevene en skolekinoopplevelse i tilknytning til denne filmen. Dette som et ledd i den kulturelle skolesekken.

Teknisk ansvarlig ved Kristiansand kino, som hadde overhelt kinomaskinene på Evjemoen i 2001, kom opp og testet utstyret og fant dette inntakt. Eneste mangel er nå et lydkort for å kunne koble lyden mot en fremtidig digital filmfremviser.

Da det var mulig å konkurrere med 255 andre bygdekinoer i landet om å få en av Bygdekinoens 4 kopier på Norgespremieren av den nye James Bond filmen, hev enhetsleder seg rundt. Gleden var stor da denne sjansen gikk i vår favør.

Det lille overskuddet skyldes stor publikumsoppslutning på Evjemoen kino, der kommunen får 25 % av billettsalget som overstiger 1150 kr. pr. kveld, i tillegg til at kulturenheten har gått til innkjøp av en popcorn – maskin og har hatt kiosksalg på Evjemoen kino. Dette ser enheten som nødvendig for å klare de store leieutgiftene for bygget, men også for å skape en trivelig atmosfære rundt kinoforestillingene.

Utfordringer i forhold til kinodrift i kommunen: Besøkstallene taler sitt klare språk. Evjemoen kinoer mest attraktiv som kinolokale. Innspill til enheten er at komforten i Furuly ikke er tilfredsstillende med enkle stoler på flatt gulv. Kinomaskinen som brukes avgir også mye egenstøy og lydbildet blir ikke godt. Disse forholdene er godt ivaretatt i Evjemoen kino, som både har gode kinostoler og egetmaskinrom. Her er høytaleranlegget stasjonert i bygget, med skikkelig lyd. Slike lydforhold finnes ikke i Furuly. Ulempene er derimot at så lenge kommunen ikke er knyttet til ruta for den digitale kinomaskinen, så får vi ikke alltid de nye filmene. Dette gjør at utgiftene med å leie Evjemoen kan bli for dyr, da mange alt har vært i Kristiansand eller andre steder og sett filmene. Enhetsleder er i dialog med Bygdekinoen sentralt for å se på mulighetene for å bli prioritert inn i ruta for den digitale fremviseren. Med denne får man mulighet til å vise de aller nyeste filmene, som kan gi grunnlag for å kjøre mer film på Evjemoen kino.

Besøkstallene i 2008 ser slik ut:

Furuly flerbrukshus – 30 filmer – 536 besøkende med et gjennomsnitt på 18 kinogjengere
Evjemoen kino – 6 filmer – 891 besøkende med et gjennomsnitt på 149 kinogjengere

3205 Forsvarsmuseet på Evjemoen

Det ble søkt om midler til og arbeidet med et undervisningsopplegg med fokus på Norges innsats i internasjonale operasjoner, med vekt på både militær og humanitær virksomhet. Setesdalsmuseet IKS samarbeider med Stiftelsen Arkivet om prosjektet, som har fått økonomisk støtte fra Forsvarsdepartementet, Setesdal Regionråd og Institusjonen Fritt ord. Undervisningsopplegget tilbys videregående skoler i Agder, med mulig overføring til andre deler av landet. Ei ny utstilling om dette vil kunne sees på museet sommeren 2009.

Innsamling: Forsvarsmuseet har bl.a. mottatt en god del faglitteratur fra Stiftelsen Arkivet til utvidet fagbibliotek ved museet. Hensikten er å kunne låne ut deler av denne litteraturen. Trygve Johansen har hatt omvisning med flere busser utenom vanlig omvisning/åpningstid. Besøktallet ved Forsvarsmuseet i 2008 var ca 1000.

3206 Evje og Hornnes Ungdomsråd

Ungdomsrådet består i dag av ungdom fra Evje ungdomsskole, Setesdal videregående skole og styret i ungdomsklubben. Styret skal bestå av 9 medlemmer, der ungdomsskolen skal ha 4 og videregående 3, og ungdomsklubben 2 medlemmer.

Engasjementet blant ungdommen er stor. I dag består Ungdomsrådet av entusiastiske og engasjerte ungdommer som uttrykker meninger og har lyst til å være med å forme sin fremtid. Gratis leie for barn og unge opp t.o.m 17 år av Furuly flerbrukshus, var en sak ungdomsrådet var glad for å få igjennom. Andre saker ungdomsrådet var opptatt av i 2008 var; nye klubblokaler i Furuly for ungdomsklubben (lokalet frigitt i slutten av nov. 2008), sommer- og julerockarrangement i Furuly, badeplass på Evje, fengsel på Evjemoen, lysstolper på "stamveien" gjennom Dåsnesfeltet til Otrahallen, deltakelse i ad hoc utvalg for skriving av energiplan og kulturplan osv.

I 2008 hadde Ungdomsrådet følgende ønsker for å disponere sine midler:

Bruke bl. annet 10 000 kroner på julerockarrangement og 5000 kroner på en offisiell åpning av Furuly. Juleroockarrangementet ble så å si gratis, da ungdommen valgte å bruke kommunens eget hus: Furuly. Det ble verken leid inn artister utenfra, satt opp buss eller leid inn lysanlegg som året før, slik at midlene ikke ble brukt. Den offiselle åpningen av Furuly ble utsatt til 2009, slik at disse midlene heller ikke ble brukt. Oppstarten av arbeidet i klubben måtte også vente til 2009, da desember ble en hektisk måned og prosessen med hva man skulle gjøres i lokalet og innhenting av anbud tok sin tid. Alle disse faktorene gjorde sitt til at Ungdomsrådet

ikke fikk brukt sine midler i 2008, men for 2009 skal nok pengene "få bein å gå på". Ungdomsrådet ser ut til å klare og komme i gang med sin aktivitet i oktober måned etter skolestart og holder på til mai måned. I løpet av skoleåret får man til ca. 7 – 8 møter.

3209 Evje og Hornnes bibliotek

Organisering:

Biblioteket er underlagt Enhet for kultur.
Biblioteket ligger på Verksmoen i et lokale på 410 m2.
Ny leiekontrakt for 10 år ble inngått i 2005.

Personale:

Biblioteksjef i 100% stilling
Kontorassistent i 13% stilling.

Åpningstider: 20 timer pr. uke, 48 uker i året.

Mediabestand: (2007 i parentes)

Bokbestand: 23 676 (23 422)
Andre media: 2142 (1855)
Tidsskrifter/aviser: 65 (58)
Total mediabestand: 25 818 (25 335)

Økonomi	2007	2008	2009 umva
Netto driftsbudsjett minus husleie	657 800	701 800	735 300
Mediabudsjett	146 000	146 000	142 000

Aktiviteter	2006	2007	2008
Utlån bøker totalt	14501	13556	14004
Barnebokutlån	6198	4931	5604
Utlån andre media	7073	6590	7128
Totalt utlån	21574	20146	21132

Utlån pr. innbygger	2006 iflg. ABM	2007 iflg. ABM	2008
Vår kommune	6,49	6,07	6,20
Aust-Agder	5,44	5,36	
Hele landet	5,20	5,12	

Det er en oppgang i det totale utlånet på 4,9,6% i forhold til 2007.
Utlånet av barnebøker gikk opp med 13,6 %, mens bokutlånet totalt økte med 3,3%.
Utlånet av lydbøker og film økte med 8,16%

Det ser ut til at nedgangen i utlånet er stanset opp, men vi er fortsatt under 2006-nivået. Besøkstallet regnes ut fra et gjennomsnitt, etter stikkprøvekontroll to uker i året. Dette er derfor ikke helt pålitelig, men det ligger ganske stabilt på ca 12 000.

Evje og Hornnes bibliotek er medlem av Agder innvandrersamling, og har depoter med bøker på arabisk, russisk, persisk, kurdisk burmesisk osv. som sirkuleres ca. hver 3. mnd.
Bruken av disse varierer noe.
Våre nye landsmenn er for øvrig flittige brukere av datamaskinene på biblioteket.

Kommunale prosjekter:

Deltar fortsatt i prosjektet **Lesebamsen** som er et samarbeid mellom helsestasjonen, barnehagen og biblioteket. Det går ut på dele ut bøker til nyfødte, 2-åringer, 4-åringer og 6-

åringer, for å stimulere foreldre til å lese for barna sine. Biblioteket er inne når det gjelder bokvalg og innkjøp av utdelingsbøkene. Prosjektpengene er snart brukt opp, så vi må prøve å innarbeide dette i det ordinære budsjettet fra 2010, for å kunne fortsette.

Skole og Barnehage:

Leseprosjektet med 5. kl. på Hornnes ble avsluttet i 2008.

Barnehagene har variert bruk av biblioteket. Noen kommer fast med hele gruppen til høytlesing, lek og boklån.

Andre kommer med mindre grupper om gangen. Skolene bruker biblioteket når de har leseprosjekter m.m.

Arrangement:

Vi hadde Klovnen Knut i mars og dokketeateret: "Dårekisten" i november 2008. Begge trakk fulle hus.

Vi har hatt faste lesestunder i biblioteket en gang i måneden. Besøket har kanskje dabbet noe av. Har en pause i 2009, pga bibliotekassistentens permisjon.

Data:

Vi har 4 datamaskiner med bredbåndtilknytning til bruk for publikum, dessuten har vi trådløst nettverk.

Bibliotekets katalog er søkbar via internett.

Folk kan fornye sine lån, bestille og reservere hjemmefra. De kan følge med på hva som blir kjøpt inn osv.

Prøver å overføre mest mulig av purringer og andre varsler til publikum til e-post og sms.

Det Sømløse biblioteket

Agder samsøk ble innført høsten 2009. Vi har nå fått én felles søkbar katalog for hele Agder-regionen. Det betyr enda tettere lånesamarbeid mellom bibliotekene, og bedre utnyttelse av samlingene.

Felles, nasjonalt lånekort, er tatt i bruk i hele landet. Låner behøver bare å registrere seg ved **ett** bibliotek, og kortet kan brukes ved alle bibliotek i landet. De kan låne på ett bibliotek og returnere fra et annet.

Firmaet Bibliotektransport, sender fjernlånsbøker mellom bibliotekene til en fast årlig pris, noe som har betydd lavere portoutgifter.

Kurs og møter

Biblioteksjefen har deltatt på diverse bibliotekmøter og kurs arrangert av Aust-Agder bibliotek og kulturformidling. AAbk og ABM Vest Agder har kurset alle bibliotekansatte i Agderfylkene i grunnleggende data, over tre kursdager i løpet av 2008, for å heve den digitale kompetansen.

Målsetninger:

Bibliotekets målsetninger er nedfelt i **Bibliotekloven** og i **Reglement for folkebibliotek** vedtatt i kommunestyret 1994.

Mål for Kulturenheten og biblioteket vedtatt i kommunestyret høsten 2005:

Biblioteket skal være en tilgjengelig møteplass for befolkningen og et ledd i kommunens satsing på kultur- og kunnskapspolitikk.

Strategier:

Biblioteket skal:

-være kulturformidler overfor barn og voksne når det gjelder å tilby bøker og andre media til rekreasjon og personlig utvikling.

- stille ny teknologi til disposisjon, slik at alle, uansett økonomi, kan få tilgang til informasjon og andre elektroniske tjenester i samfunnet.
- gi elever og studenter tilgang til studielitteratur
- være et sted der våre nye landsmenn finner bøker på sitt eget språk, og lærer å orientere seg i det norske samfunnet.

3210 Bygland, Evje og Hornnes kulturskole

Overskuddet i år skyldes noe vakanse og utfordringer med å skaffe kvalifiserte medarbeidere til enkelte tilbud.

I 2008 har kulturskolen holdt personalmøter i gjennomsnitt en gang i måneden. Men det er vanskelig å få samlet alle ansatte samtidig, da mange jobber i kulturskolen i veldig små stillingsprosenter. Prosentene varierer fra 1,71 % til 40 %. Alle ansatte har individuelle arbeidsavtaler, der oppmøte på møter, arrangementer og fellessamlinger reguleres avhengig av stillingsprosent. Ansatte med stillingsstørrelser over 20 % er de som i hovedsak har mulighet til å møte på personalmøter. Men alle ansatte holdes orientert om det som skjer i kulturskolen via e-post, brev eller telefon.

Pr. 31.12.2008 var 15 deltidsansatt i kulturskolen fordelt på Evje og Hornnes og Bygland. (Inkludert rektor).

Følgende tilbud ble i gang i Evje og Hornnes høsten 2008: Ballett, drill, revy, break dance, gitar, el.gitar, trommer, studio- og lydteknikk, piano, sang, trekkspill, og fiolin (kjøpt plasser i Iveland). Til sammen 140 elever fra begge kommunene hadde i 2008 et tilbud i kulturskolen, hvorav ca. 110 i Evje og Hornnes.

5. desember markerte kulturskolen sitt 10 års jubileum i Årdalshallen. Til stede var ordførerne i begge kommunene og mellom 250 – 300 publikummere. Et langt, men vellykket arrangement der kulturskolen fikk vist bredden i sine tilbud.

Høsten 2008 flyttet kulturskolen inn med noen av sine tilbud i Furuly. De ansatte har satt pris på å få et stedder kulturskolen kan høre til. Kulturskolerektor legger også alle personalmøtene til Furuly, slik at man får et eierforhold til huset.

Kommentar: Det er alltid et puslespill å legge en timeplan i kulturskolen avhengig av tilgjengeligefagfolk, tilgjengelige lokaler og interesserte elever. I sommer mistet kulturskolen blant annet en danselærer i hip hop dans for ungdom, som det ikke har vært mulig å erstatte. Dessuten var det ikke mulig å få tak i kunstlærer, og kulturskolens brede tilbud gav mange søknader, men ble spredt på for mange felt. Dette medførte at enkelte tilbud fikk for få søkere og ikke var mulig å sette i gang. En annen utfordring er at nye tilbud tar tid å innarbeide. Slik at det i høst tok litt tid før enkelte tilbud kunne igangsettes.

Kulturskolen har også gitt Byglandsfjord - og Evje ungdomsskole mulighet til å kjøpe lærerkrefter innenfor de ansattes begrensede stillingsprosenter, og på den måten fått til et samarbeid om lærerkrefter. Som motytelse har f.eks kulturskolen fått kjøpt ut en dramautdannet lærer fra Evje Ungdomsskole, som har styrket kulturskolens tilbud på Evje.

Kulturskolen er en lovpålagt oppgave og skal gi et mangesidig tilbud innenfor musikk, dans, visuelle kunsthøgskole, skapende skriving, teater og tverrfaglige aktiviteter. Lokale kulturelle tradisjoner bør også gjenspeiles i kulturskolen. En slik bredde krever mange ansatte fordelt på mange små stillingsprosenter, når ressursene er knappe. Og små stillinger er ikke attraktive for godt utdannede lærere. Skal vi klare dette må vi kunne tilby kombinasjonsstillinger. Kulturskolerektor vil derfor fremdeles jobbe for å få til et samarbeid om lærerkreftene i grunnskolen og i kulturskolen, der det er mulig.

Ungdommens kulturmønstring ble i 2008 arrangert sammen med Bykle, Valle, Iveland og Bygland. Ca.100 deltakere fordelt på scene, lerret og kunst var med å lage et kjempestort arrangement i Evjemoen kino. Samarbeidet med nabokommunene er godt og arrangementet gir barn og unge mellom 10 – 20 år en verdifull mulighet til å vise det de holder på med.

3214 Gards- og ættesoge

Arbeidet ble påbegynt i 2005. Forfatter Reidar Vollen er engasjert i 25 % stilling og samler jevnt og trutt stoff til boka. Fra 01.01.2008 ble også Ivar Haugen engasjert i en 25 % stilling for å være med å samle stoff. Dette arbeidet blir betalt av kommunen og Evje og Hornnes sparebank. Enhetsleder har flere oppfølgingsmøter i året. I 2008 har det vært diskutert behov for å få tak i en som kan skrive

Gards- og ættesoga. Erik Kjebekk er interessert. Kommunen jobber med å kunne finansiere en 100 %

stilling som bygdebokforfatter, med oppstart 01.08.2010. Målsettingen er å ta saken opp i budsjettet for 2010 og få denne stillingen inn i økonomiplanen.

3215 Kommunal informasjon

Det ble utgitt 2 nummer av Komm.Posten våren 2008. Deretter gikk kommunen i et samarbeid med

Arild Hansen fra Kristiansand Avis om å forsøke å få ut en gratisavis til alle husstander og hytteeiere i kommunen. Evje-Avisa ble utgitt 2 ganger i 2008. Kommunal informasjon er fra 01.01.2009 tillagt personalsjefen.

3218 Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at elever i grunnskolen får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Satsingen forutsetter et samarbeid mellom kultur- og skolesektoren. Målene med Den kulturelle skolesekken er:

- å medvirke til at elever i grunnskolen får et profesjonelt kulturtilbud
- å legge til rette for at elever i grunnskolen skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og få et positivt forhold til kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- å medvirke til å utvikle en helhetlig innlemmelse av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolens læringsmål.

Kilde: <http://www.denkulturelleskolesekken.no/index.php?id=om>

Alle kommuner får hvert år tildelt profesjonelle kunst og kulturopplevelser for barn og unge i skoletiden fra fylkeskommunen. Hvert barn tildeles 2 gratistilbud. Utover dette må kommunen selv bestille fra bestillingsordningen eller lage til lokale opplegg. Barn og unge skal få opplevelser innenfor musikk, teater, litteratur, film, kunst og kulturarv. Hver kommune får tildelt fylkeskommunale midler til kjøp av produksjoner og /eller utvikling av egne opplegg. Disse midlene har kommunen rapporteringsplikt på. Enhetsleder for kultur sitter som koordinator for dette arbeidet lokalt. Hver skole har egen kulturkontakt, som er med på planleggingsmøter og forankrer arbeidet på skolene.

I Evje og Hornnes kommune er det utviklet undervisningsopplegg knyttet til bl. annet Flåt Nikkelgruve, bygdeborger og Setesdalsbanen. Hodne gård og Setesdal Mineralpark ble i 2007 samarbeidspartnere i det lokale DKS-arbeidet, som er knyttet til økologisk gårdsdrift og sistnevnte til skulpturlaging i kleberstein. Skolekinoforestillingen "Mamma Mia!" på Evjemoen kino i september samlet ca. 310 elever fra 4. til 10 klasse. Da rådet det stor begeistring i salen.

3219 Ungdomsklubben og 3221 Furuly flerbrukshus

I 2008 holdt ungdomsklubben fremdeles til i midlertidige lokaler på Evje ungdomsskole. Muligheten for et permanent sted ble gjort mulig da eierne av Furuly foreningshus ønsket et samarbeid med kommunen. Kommunen har inngått en 40 års gratis leiekontrakt med eierne gjeldene fra 01.01.2008, mot å drifte og vedlikeholde bygget. Målet med Furuly er at bygget skal være et flerbrukshus der både ungdomsklubb, rockeverksted, lyd- og opptaksstudio, kulturskole, bygdekino, lag og foreningers aktiviteter, kulturarrangementer av ulike slag, utleie til private og næringsdrivende osv. får bruke lokalitetene.

Fordi ungdomsklubben nettopp har vært i midlertidige lokaler, har man vært forsiktig med innkjøp og opptrapping av aktivitet. Lokalene i Furuly skal ikke bare tilrettelegges for ungdom, men også bli et møtested for allmennheten. Dette vil kreve større investeringer, enn om man bare skulle istandsette ungdomsklubben for ungdomsklubbaktiviteter. Ungdommen vil ved enkeltarrangementer også ha behov for å bruke storsalen. Enhetsleder er derfor opptatt av å søke om økonomisk støtte der det er mulig. Høsten 2008 fikk Furuly kulturforum tildelt 40 000 kroner av Sparebanken Sør for å ruste storsalen teknisk. Dette er midler som kommer godt med. Ellers fikk kulturskolen et brukt flygel i gave fra Evje og Hornnes sparebank våren 2008, som vil kunne være med å høyne kvaliteten på arrangementene i huset.

I storsalen i Furuly ble det høsten 2008 montert akustikkplater i ca. 60 % av taket for å bedre lydforholdene. Rullgardiner til alle vinduene i storsalen ble også montert, for å kunne blende ved bl. annet filmframvisning. Rett før jul ble kjøkkenet totalrenovert blant annet p.g.a. fuktskader. I storsalen gjenstår en del utfordringer på den tekniske siden som lerret og mobil scene, lysrigg, høytaleranlegg til filmframvisning og konserter m.m., videokanon og musikk / filmanlegg. På sikt vil det bli behov for større og bedre lagermuligheter, og at man får gjort noe med uteområdet slik at det innbyr til aktivitet.

Istandsetting av ungdomsklubb, rockeverksted og lyd- og opptaksstudio kan først ta til når de involverte har fått utale seg, tegningene og planene er klare og anbud er innhentet. Målsettinga for bygget er å ha en offisiell åpning i midten av juni i 2009.

Aktiviteten i ungdomsklubben spenner over alt fra svømming, ballaktiviteter, kafedrift, ungdomsradio i Radio Evje, lyd- og opptaksstudio, kafékvelder med ulike temaer og aktiviteter, konserter / jam med lokale ungdommer som utøvere, linkehelger og turer (badeland i Lyngdal og skitur til Brokke.) Tilbudene spisses gjennom en årlig spørreundersøkelse og i dialog med styret i ungdomsklubben. Aktivitetene er lagt til tirsdager, torsdager, fredager og noen lørdager og søndager, der det brukes en del tid på koordinering med andre aktører for å unngå konkurranse om ungdommen. I dag er det ca. 50 ungdommer som ønsker å få informasjon om klubbens aktiviteter pr. sms. Disse er registrert som medlemmer i klubben. Foruten disse er det også mange som ikke har registrert seg og som møter opp på klubbkvelder.

Høsten 2008 ble det også gjennomført noen aktivetskvalder for barn- og unge i 5. – 7. klasse med en utrolig respons. For klubben er dette viktig med tanke på fremtidig rekruttering.

I ungdomsklubben har ungdomsleder en 50 % stilling, mens kulturmedarbeider har 25 %. Klubben tar også i mot lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Fra høsten 2008 ønsket ungdomsleder seg ned i 35 % stilling. For å løse denne vakante stillingen ansatte kulturenheten en vikar i 20 % stilling, som også tok ansvar for å veilede lærlingen. Bemanningen i klubben har ikke vært helt oppjustert. Årsaken til dette er at man ikke har

kommet inn i lokalene man venter på. Når man er inne i nye lokaler kan det bli behov for å bemanne opp, og på en annen måte.

3220 Folkehelse

Folkehelse i Agder er et partnerskap for folkehelse i Agderfylkene som ble opprettet høsten 2004. Partnerskapet er etablert med økonomisk støtte fra Sosial- og helsedirektoratet. Utgangspunktet er St.meld.nr. 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge. Evje og Hornnes kommune har deltatt siden 2004 og senest i sak K-21/07 videreførte kommunen sitt engasjement i dette partnerskapet. En forutsetning for videre deltakelse var å ha en folkehelsekoordinator, samt utarbeidelse og forankring av en folkehelseplan.

Kommunen mottar ca kr. 65000,- hvert år, mot at kommunen stiller med samme beløp. Dette skal gå til å lønne folkehelsekoordinator. I tillegg mottar kommunen hvert år et beløp på ca. kr. 15000,- som skal gå til lokale tiltak innen enkelte av innsatsområdene, nevnt på side 4 i planen. Utover dette har fylket gitt folkehelsekoordinatorene ansvar for en pott aktivitetsmidler for sine kommune, som skal fordeles etter søknad.

Planen for folkehelsearbeidet er utarbeidet og skal gjelde for 2007 – 2011. Planen ble vedtatt i kommunestyret 7.12.2007 sak 114/07. Referansegruppe er opprettet. Planens tiltaksdel rulleres i 2009.

En viktig forutsetning videre, i tråd med partnerskap for folkehelse i Agder-fylkene er at folkehelse kommer med i kommuneplanen for Evje og Hornnes.

35 Hornnes skule

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
3500	Hornnes barneskole	6 289 368	6 331 600	42 232	99,33
3501	SFO Hornnes	299 185	292 900	-6 285	102,15
35	Hornnes skule	6 588 553	6 624 500	35 947	99,46

Økonomi: Positivt avvik grunna sparte vikarutgifter. 2008 var det siste av tre år med ekstra ressurs til innkjøp av nye lærebøker og øyremerka tilskot til kompetanseheving ved innføring av Kunnskapsløftet. Frå august auka undervisningstida for 3. og 4. årssteg med fem klokkeimar. Det utgjør ei stillingsauke på 26,95 %.

Stillingar (31.12.08): 11,33 årsverk fordelt på 12 lærarar (10,61) og rektor (0,72).

Kjønnsfordeling: 11 kvinner 2 menn

SFO: Assitent 0,8 årsverk, administrasjon (rektor) 0,08 årsverk.

Ein lærling i barne- og ungdomsarbeid har læretid 3,5 dagar pr.veke fordelt på skule og SFO

Sjukefråvere: Gjennomsnitt fråvere for heile året er 9,1 %. Dette er prosentvis langt høgare enn for kommunen totalt sett. Tilbakemeldingar på arbeidsmiljøet er positive.

Elevtal:

Vårhalvåret 2008	108 elevar	Hauhalvåret 2009	113 elevar
1. årssteg	17 elevar	1. årssteg	20 elevar
2. årssteg	16 elevar	2. årssteg	17 elevar
3. årssteg	15 elevar	3. årssteg	16 elevar

4. årssteg	15 elevar	4. årssteg	14 elevar
5. årssteg	12 elevar	5. årssteg	15 elevar
6. årssteg	19 elevar	6. årssteg	12 elevar
7. årssteg	10 elevar	7. årssteg	19 elevar
Fordelt på kjønn:	59 gutar 49 jenter		61 gutar 52 jenter
Skuleskyss:	51 elevar		51 elevar

Spesialpedagogiske tiltak:

Vårhalvåret 2008:

7 elevar

912 årstimar spesialundervisning

Hauenthalvåret 2008:

8 elevar

1216 årstimar spesialundervisning

I tillegg er assistent innvilga etter enkeltvedtak på grunnlag av tilråding frå PPT som sakkyndig instans. Assistentar blir løna på ansvar 3100, spesialpedagogikk. Det har vore ein nedgang i bruk av assistent frå 1,99 årsverk i vårhalvåret til 1,45 årsverk i hauenthalvåret. Assistentressursen er fordelt på 3 personar, 2 kvinner og 1 mann. Samstundes med nedgang i bruk av assistent ser ein at talet på spesialundervisningstimar med pedagog har auka med åtte timar i veka. Dette inngår i eige budsjett.

Særskilt norskopplæring: Tre elevar, frå Nederland og Polen, har i hauenthalvåret fått særskilt norskopplæring til saman seks timar i veka. Det er og gitt morsmålsopplæring i nederlandsk to timar pr. veke.

Skulefritidsordning: SFO deler lokale med dei eldste borna i Hornnes barnehage. Vårhalvåret 2008 var det 16 brukarar, hauenthalvåret 2008 var det 14 brukarar. Dei fleste bruker SFO 6-10 timar pr. veke. SFO er stengt fem veker om sommaren.

Pedagogisk arbeid: Visjon: Vi er stolte av skulen vår og kjenner at vi høyrer til på ein skule som har trygge rammer for vekst og utvikling. For å vidareutvikle dette vektlegg vi ein fellesskapskultur prega av tryggleik, trivsel og meistring.

I februar vart det i kommunestyret vedtatt ein felles pedagogisk plan for arbeidet i skulane i kommunen. Denne bygger på verdiane openheit, tryggleik, utvikling og engasjement og har målsettingar innafor kvart område

Frå august har vi organisert fast lærarsamarbeid i to team. Kvant team har eigen teamleiar.

Arbeidsmål for 2008:

I økonomiplanen har skulen valt ut følgande arbeidsmål for 2008:

Høg kvalitet på tenestene

- 80 % av elevane er over kritisk grense på alle deltestane på kartleggingsprøvene i lesedugleik frå Læringssenteret.
- Ingen elevar opplever å bli mobba over tid.

Evaluering: Nytt av året er at kartleggingsprøver i lesing og rekning for 2. årssteg er obligatoriske. Samtidig har nasjonale prøver i norsk lesing, engelsk lesing og rekning for 5. årssteg fått større fokus. Leseprøvene frå Læringssenteret er nå derfor ikkje i bruk på alle årssteg. Tendensen dei seinare åra har vore at ein har vore nøgd med resultat i lesing på småskulesteget, men ser at fleire strevar med ulike teksttypar på mellomsteget. Resultata frå kartleggingsprøvene i år tyder på at dette har endra seg, men det kan vere tilfeldig. Etter 2. årssteg er det 69 % som har tilfredsstillande resultat i lesing og 81 % i rekning. Dette er tydeleg lågare resultat i lesing enn dei seinare åra. Ved nasjonale prøver i 5. årssteg deltok

alle elevane, og resultatene for gruppa var over fylkes- og landsgjennomsnitt i både norsk lesing, engelsk lesing og rekning. Dette er ein tydeleg framgang frå 2007.

Målet om at ingen elevar skal bli mobba over tid er viktig å ta på alvor. I samband med Plan mot mobbing, svarer elevane i 5.-7.årssteg årleg på ei spørjeundersøking om mobbing, og elevane i 7. årssteg deltek på den nasjonale undersøkinga Elevinspektørane. Begge undersøkingane blir gjort i vårhalvåret. Resultatene tyder stort sett på eit godt og trygt skulemiljø, men noen elevar svarer at dei føler seg utestengt eller plaga. Konkrete episodar blir følgt opp.

Serviceorientering

- Brukarane er nøgde med informasjonsrutinar.
- Brukarar som henvender seg, får svar/blir kontakta innan tre dagar.

Evaluering: Skulen har eiga heimeside på Internett. Alle elevane har vekeplanar, som blir sendt heim i papirutgåve og i tillegg lagt ut på heimesida. Desse gir informasjon til heimen. Foreldre/føresette som henvender seg, blir kontakta så snart som råd. På dagtid kan det vere vanskeleg å treffe tilsette på telefon. Alle kontaktlærarane har ½ time telefontid i veka.

Etablere møteplassar for trivsel og brukarmedverknad

- 80 % frammøte på foreldremøte
100 % frammøte til foreldrekonferanse
- Alle elevar har årleg minst to elevsamtalar med kontaktlæraren
- Alle elevane har eiga portefølje
- Minimum to sosiale samvær årleg for elevar og foreldre/føresette.

Evaluering: På klasseforeldremøta hausten 2008 var frammøte 89,8 %. Frammøte til foreldrekonferansane i 2008 var 99,7 %. Alle elevane har hatt minimum to elevsamtalar (medarbeidersamtalar). Klassekontaktar og kontaktlærarar har før jul hatt sosiale samvær for årsstega. I tillegg er det arrangert felles grillfest for heile skulen. Foreldredugnad og storforeldremøte er andre møteplassar. Skulen opplever positive og engasjerte foreldre. Alle elevane har ei portefølje med eit utval av eigne arbeid. Ein arbeider vidare for at porteføljen skal bli ein nyttig metode i opplæringa.

Kompetanseheving: Lærarne bruker delar av 39. veka til kompetanseheving innan ulike område. Fleire lærarar har i tillegg deltatt på kurs vedr. IKT og leseopplæring på mellomsteget. Vanskar med å skaffe kvalifiserte vikarar har likevel redusert omfanget av kursverksemd.

Anna: Helsesøster har fast kontortid på skulen, to timar pr. veka. Skulen har saman med helsetenesta halde fram med Sesam, eit undervisningsopplegg for 6. og 7. årssteg som gjeld psykisk helse.

Gjennom den kulturelle skulesekken får elevane mange ulike kulturelle opplevingar. Ein har laga ein lokal plan som og gjeld kultur i nærmiljøet i tillegg til skulebesøk av forfattarar, musikarar m.m. To årssteg fekk i haust ha to dagar med animasjonsfilm.

36 Evje barneskule

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
3600	Evje barneskole	10 845 376	10 578 700	-266 676	102,52
3601	SFO	205 471	226 700	21 229	90,64

36	Evje Barneskule	11 050 847	10 805 400	-245 447	102,27
----	-----------------	------------	------------	----------	--------

Personale

Administrativt:	1,42 årsverk
Kontor:	0,25 årsverk
Assistentene:	1,49 årsverk
Lærere:	19,0 årsverk

Elever

	2008	2007	2006
Elever	200	200	218
Jenter	107	103	121
Gutter	93	97	97
Nynorsk	96	105	113
Bokmål	104	95	105
Fremmedspråk	35	34	31
Spes.ped	24	19	19
Barn i SFO	25	24	22

Elevtallet har vært synkende de siste årene. 5.,6. og 7. årstrinn har forholdsvis høye elevtall, men 1. og 2. klasse er små. Fra neste år ser dette ut til å bli høyere elevtall i de mindre klassene igjen.

Andelen elever med fremmedspråklig bakgrunn har fortsatt økt. Nå har vi 35 elever, dvs. 17,5 % av elevmassen, med bakgrunn fra Bosnia, Irak, Chile, Kosovo-Albania, Tyskland, Iran, Polen, Etiopia, Kina, Somalia, Palestina og Nederland.

Økonomi

Regnskapet viser røde tall dessverre. Vikarbudsjetten er for lite. Dagens skole har mye mer fravær til møter med PPT, andre etater i kommunen og kurs.

Skolens timetall for 1. – 4. kl. ble også utvidet fra høsten 08. En del utgifter der var dessverre ikke lagt inn.

Pedagogisk arbeid

Vår visjon er nedfelt i vår sosiale handlingsplan: "Saman i trivsel og tryggleik. Aktiv i læring og meistring." I tillegg arbeider vi etter kommunens kjerneverdier: åpenhet, trygghet, engasjement og utvikling.

Ut fra dette arbeider skolen med tre hovedstrategier:

1. Høy kvalitet på tjenestene: Videreutvikle, forbedre og synliggjøre uteskolen. Kontinuitet på leseopplæringen ved leseprosjekter og språkleker. Økt fokus på svømmeopplæring.
2. Serviceorientering: Oppdatert hjemmeside. Toveis bruk av kontaktbok skole-hjem.
3. Etablere møteplasser for trivsel og brukervedvirkning: Legge til rette for åpen skole/grunnskoleuke – en kveld hvert år. Oppfordre klassekontaktene til å arrangere noe for klassen hvert år.

Til pkt.1. Uteskolen prioriterer vi fortsatt høyt. 1.-3.klasse har 3 timer uteskole hver uke, mens 4. – 7.klasse har 4 t annen hver uke. Dette er et ledd i målsettingen om å få elevene fysisk aktive, og vi opplever at elevene lærer seg å være ute i all slags vær. Dette er en god arena for annen læring enn den rent "boklige" læringen. Vi mener også det er bra for

innvandrerelevene våre å få god kjennskap til naturen rundt dem, noe de er lite vant med fra hjemlandet sitt.

Lærerne har jobbet enda mer aktivt for å skape et godt læringsmiljø på uteskolen. Fagene som avgir timer til dette, blir tatt mer med ut til aktiv læring der. Når nå departementet øker antall kroppsøvingstimer, er uteskolen et godt sted å bruke noe av denne tiden i..Vi er stolt av uteskolen vår.

Nasjonale prøver.

Evje Barneskule er best i engelsk i år.. Lærerne har brukt mer tid på grammatikk, vi har kjøpt dyre ordbøker/nye lærebøker, de er populære for elever og lærere, og vi høstet resultater på dette.

6 kontaktlærere har høst 2008 gått på kurs på UIA for å lære mer om leseopplæring i de større klassene. Veiledning av lærer fra UIA har også vært med i denne pakken. Det har vært inspirerende, og vi tror at skolen med dette skal drive en bedre leseopplæring i alle fag nå.

I denne sammenheng satser vi også ekstra på skolebiblioteket vårt. 3 lærere skal gå på kurs på UIA i 2009, og vi har fått nye møbler og bokhyller slik at biblioteket skal bli mer innbydende og koselig . Leseuke med høytlesing hver dag, lesekurs for de svake leserne, og flere leseprosjekter i klassene mener vi skal være med til større leseforståelse og leselyst hos elevene.De nasjonale prøvene viser likevel at vi bør bli bedre. Derfor vil vi fortsatt bruke mye tid på lesing og kurs for lærere neste skoleår.Lesekoden knekker alle, men å lese fagtekster, det må vi jobbe mer med ,også i nært samarbeid med heimen.

Vi har gode resultater i svømmeopplæringa. Stort sett når vi målet om at alle elevene skal kunne svømme i 3. klasse.Gutter og jenter er delt i faget Kroppsøving,noe vi mener er nyttig for at også innvandrertjentene skal delta i svømming. Det lykkes vi med.

Matematikk er et fag som vi må jobbe mer med. Vi håper at lesetreningen også vil bedre elevene til å lese matematikkoppgaver, men her er en jobb å gjøre neste skoleår. Flere lærere ønsker kurs i matematikk.

Skolens hjemmeside er rimelig godt oppdatert.Vi opplever at foreldre / foresatte bruker heimesida vår mye. Ukeplaner blir lagt ut fra hver klasse.

Kontaktboka har vi hatt i flere år, og den fungerer bare bedre og bedre .Elevsamtaler har vi fast hvert semester. Noen lærere har forsøkt med 3 samtaler i løpet av året. I enkelte klasser kan dette være bra.

Vi har også et system med elevmapper for å få til en dokumentasjon av elevens utvikling, både sosialt og faglig. Denne dokumentasjonen er viktig i møtet mellom hjem og skole.

I dette året har vi ikke hatt noe stort felles arrangement. Hver klasse har hatt hver sin julefest med mye underholdning og skuespill. Dette valgte vi for å prøve å få alle foreldre / foresatte med på arrangementet,noe vi lyktes svært godt med.

Klassekontaktene har også arrangert overnatting i bomberom / gymsal for 4. – 7. kl., og det er et kjempebra tiltak for et godt klassemiljø Juleverksted, og aktivitetsdag og grillfest har vi også hatt der foreldre har vært aktivt med. Det er flott!.

Innføringen av "Kunnskapsløftet" går sin gang.Alle lærebøkene er fortsatt ikke på plass, dette har bl.a. vært ille i matematikk for 6. og 7. klasse.Nye RLE bøker har vi ikke kjøpt inn enda, for de er ikke kommet ut til forlagene.

Bøkene er svært dyre, det blir brukt flere engangshefter enn før, slik at selv om vi har igjen noe av bokfondet vårt, vil ikke dette strekke til.

Skolens uteområde

De nye lekeapparaten fungerer svært bra. Aktiviteten ute i skolegården er stor. Samtidig ser vi nå stor slitasje på lekapparatene for 1. – 3. kl. Der er det også mye barn ettermiddag / tidlig kveld.

Kompetanseheving

I tillegg til lesekurs, har lærerne hatt flere interne kurs i IKT, vurdering og bruk av stegark. Når det gjelder IKT – utstyr, ligger Evje Barneskule fortsatt et stykke etter andre skoler. Vi har en base med WICE terminaler, billige i innkjøp, men mer ustabile enn vanlig PC. P.g.a dette kan vi ikke benytte vurderingsmaterill som f. eks. Kartleggeren.

37 Evje ungdomsskule

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
3700	Evje ungdomsskole	9 440 821	9 527 800	86 979	99,09
37	Evje Ungdomsskule	9 440 821	9 527 800	86 979	99,09

Innleiing.

Denne rapporten gjeld for 2008 og tek føre seg områda pedagogisk arbeid, nøkkeltal personale/elevlar, økonomi og administrasjon. I tillegg er det fyrst i rapporten eit avsnitt om måloppnåing i forhold til dei måla vi har sett opp for 2008.

Mål.

Eg har definert desse måla for 2008.

Høg kvalitet på tenestene.

1. Sikre oppfølging og kvalitetssikring av lærarane gjennom utarbeiding av stillingsomtale og gjennomføring av forpliktande medarbeidersamtale.
2. Gjennomføre skulens sosiale handlingsplan.
3. Tilpassa opplæring gjennom utvikling av systematiserte elevsamtalar og utvikling av IKT som verktøy i alle fag.

Sørvisoriering.

1. Alle elevlar og lærarar skal bruke læringsplattforma "fronter" i minst eit fag
2. Auke lærarane sin kunnskap og bruk av IKT som verktøy til kommunikasjon med elevlar og heim
3. Alltid ha ein ansvarleg person på skulen som har som oppgåve å ta kontakt med heim, møte vitjande foreldre, og elles setje i verk våre handlingsplanar dersom det inntreff kriser som skal handterast.

Møteplassar

1. Etablere nyttige og lovpålagde samarbeidsfora for foreldre og elevlar.
2. Svare på klager i tråd med reglane i forvaltninga og gjere einskildvedtak der det vert kravd.
3. Ha ei informativ og oppdatert heimeside.

Måloppnåing.

Strategi 1: Høg kvalitet på tenestene.

Punkt 1, og 2 er gjennomført i forhold til kvalitet på tenestene.

Punkt. 3

Elevane får nå ein systematisert elevsamtale i semesteret. Dette kjem i tillegg til dei andre pedagogiske samtalene eleven får gjennom heile året. Den systematiserte elevsamtalen dokumenterast med referat. Vi er inne i ei rivande utvikling når det gjeld å utvikle IKT som pedagogisk verktøy. Ein stor grad av dette kjem innafør bruk av læringsplattforma "fronter".

Strategi 2: Sørvisoriering.

Punkt 1.

Målet er oppnådd. Alle bruker "fronter" i meir enn eit fag.

Punkt 2.

Her er det arbeidd svært godt i perioden. Investering i utstyr, infrastruktur og kompetaseheving har ført til at delmål 1 er nådd, alle lærarar skal vere aktive i læringsplattforma "fronter" i minst eit fag. Utsikta her vidare er gode, men det krev at vi held oppe den satsinga vi nå har starta på. I perioden har vi gjennomført fleire interne kurs sidan vi har svært god kompetanse i personalet.

Punkt 3.

Målet er til dels oppnådd. Det kan vere vanskeleg å ha ein ansvarleg person til ein kvar tid frå administrasjonen på skulen. Når dette ikkje er tilfelle vil teamleiarane ha dette ansvaret.

Strategi 3: Møteplassar

Punkt1, 2 og 3 er gjennomført etter intensjonane i lovar og reglar (Opplæringslov og Forvaltningslov)

Pedagogisk arbeid.

Skulen har sin pedagogiske plattform slik den er konkretisert i kommunens sosiale handlingsplan. Vi har vidare arbeidd ut eit sett konkretiseringar i forhold til kommunens verdiar og skulens pedagogiske plattform. På denne måten har vi skaffa oss eit grunnlag for det vidare arbeidet med skuleutviklinga. Dei mest konkrete utslaga i så måte er arbeidet med systematiske elevsamtaler/vurdering og utvikling av IKT basert undervisning. Vi har elles eit klart fokus på tilpassa/differensiert undervisning. For 2008 vidarefører vi innsatsen på desse punkta og vel å ha det som satsingsområde. Dette er og nedfelt i kommunens felles pedagogiske plan.

Vi har vidare arbeidd ut konkrete prosedyrar for skulens handlemåte når det gjeld disiplin, mobbing, problemåttferd og skade/krise. Ved at lærarane følgjer denne vil elevane oppleve at kvardagen er trygg og føreseieleg.

Dette er første år med det nye faget UDV (Utdanning til val). Elevane som søkte seg inn i vidaregåande skule nå våren 09, var mykje betre førebudd enn det som var tilfelle tidlegare. Det er tydelig at UDV er eit viktig fag for elevane. Felles pedagogisk plan for faget er på plass og i verksett for skuleåret 08/09.

Nøkkeltal personale/elevar

Vi har for skuleåret 08/09 136 elevar. Dette er det same som skuleåret 07/08. Det er ein auke av framandspråklege elevar frå EU land. Desse kjem i tillegg til dei som har bakgrunn som flyktningar. Det var 13 framandspråklege elevar ved utgangen av 2008. Dette utgjør knapt 10% av elevtalet

Frå botnåret 2001/2 då vi hadde 103 elevar og ingen framandspråklege, har vi auka til 136 elevar med 13 framandspråklege. Dette har skjedd **utan** auke av lærarstillingar. Vi ser her ein auke på 30%. Elevtalet er estimert til om lag 150 om neste år.

Årsverk administrasjon: Rektor 90%, Ass. Rektor/inspektør 50% Merkantilt personale 25%
 Årsverk undervisning: Med godkjent utdanning: 14,66 stilling fordelt på 12 med 100% og 3 med ulike reduserte postar frå 80 til 60% Utan godkjend utdanning: 50% fordelt på 2 lærarar.
 Assistentar: 180% fordelt på 3 stk . Konklusjon: Personalet er godt samansett fagleg med brei kompetanse.

Økonomi

Den økonomiske stoda for skulen er vanskeleg. Utvida møteverksemd rundt elevar skaper trong for meir vikartimar. Når summen som er sett av til andre vikarutgifter ikkje har vore justert på over 10 år, er dette eit skjult kutt. Her manglar vi om lag 100 000 for at dette skal harmonere.

Det er etablert ein beredskapsheim i kommunen. Dette fører til auka kostnader med tilpassing av nye elevar for relativt korte periodar. Det er avgjevarkommunane som betalar for desse. Kommunane betalar etter kor lenge elevane er her. Dette fører til at vi gjer integreringsarbeidet som er tidkrevjande, men betalinga vert for maksimalt 4 månader då det er maksimaltid i beredskapsheim.

Resultatet viser eit positivt avvik på 87 000 for inneverande år. Dette skuldast auka inntekter for gjesteelevar, og frikjøp. I tillegg har rektor har ein 20% stilling som prosjektleiar for det nye faget UDV. For dette har vi mottatt vel 100.000,- i inntekt. Dette forklarar i stor grad det positive resultatet. Kjøp av varer og tenester syner eit restbeløp på 7600,- kroner.

Administrasjon .

Administrativt har vi ført vidare arbeidet med fordeling av oppgåver mellom dei ulike funksjonane som rektor, ass. rektor, teamleiarar, sosiallærer/spesped. koordinator.

Medarbeidarsamtaler og oppfølgingssamtaler er gjennomført etter den metodikken vi har fastsett. Alle lærarar har fått stillingsbeskrivingar og personleg oppfølging.

38 Enhet for barnehage

3800	Enhet for barnehage	2 280 141	788 200	-1 491 941	289,28
38	Enhet for barnehage	2 280 141	788 200	-1 491 941	289,28

Fra 01.01.08 hadde enheten 111 heltidsplasser for barn i alderen 0 – 6 år. 15.08.08 ble tilbudet utvidet med 36 plasser om alle barn var over 3 år. (Barn under 3 år tar 2 plasser)

I løpet av året er barna fordelt på følgende måte:

Dato	5 dg/u	4 dg/u	3 dg/u	2 dg/u	Barn i alt
Pr. 01.01.08	38 barn	35 barn	43 barn	9 barn	125 barn
Pr 31.12.08	44 barn	46 barn	44 barn	8 barn	142 barn

Det var til sammen 60 søkere ved hovedopptak i vår. 32 av søkerne var barn under 3 år.

Etter hovedopptak stod det 11 barn på venteliste. Blant de som fikk tilbud om barnehageplass var det flere som ikke fikk det tilbudet de ønsket. De fikk enten færre dager enn de hadde søkt, eller andre dager.

Pga venteliste ble det etablert et barnehagetilbud i den gamle befalsmessa på Evjemoen. De fleste som fikk plass der var barn under 3 år.

Utenom hovedopptaket har det i løpet av våren og høsten kommet inn 22 søknader.

I løpet av året kommer det en del søknader fra foreldre om endringer av barnehageplass i forhold til det de opprinnelig har. Årsak til disse endringene er som oftest endring i arbeidsforhold. Barn som slutter er som oftest på grunn av flytting ut av kommunen. Endringer som har blitt gjort utenom hovedopptak er:

Barn som sluttet	Nye barn begynt	Redusert antall dager	Økt antall dager
6 barn	16 barn	9 barn	12 barn

Barn med spesielle behov:

Det var 8 barn i vårsemesteret og 6 barn i høstsemesteret som fikk spesialpedagogisk hjelp i form av timer med spesialpedagog. 3 av barna i vårsemesteret hadde og behov for assistenttimer. Spesialpedagog i full stilling som er fast i barnehagen har gitt muligheter for et mer helhetlig arbeid med barna som har behov for spesiell oppfølging. Hun ser barna i mange forskjellige sammenheng, og kan legge en del av sitt arbeid inn i dagliglivet i barnehagen.

1 barn har hatt oppfølging av fysioterapeut.

Tospråklige barn:

I vårsemesteret hadde vi 17 minoritetsspråklige barn fordelt på 1 nederlender, 2 chilener, 3 burmesere og 8 kurdiske, 1 fra Polen, 1 fra Moldova og 1 russisk/svensk..14 av disse var i Soltun barnehage. For å gi et best mulig tilbud i forbindelse med språkopplæring opprettholdt vi ansettelsen av en assistent i 60 % stilling i vårsemesteret. Det har blitt lagt vekt på arbeid med språk og hvordan bruke språket i sosiale situasjoner sammen med andre barn.

Fra august bestod gruppen av 21 minoritetsspråklige fordelt på 11 kurdere, 2 russisk/svenske, 2 burmesere, 1 fra Moldova, 3 chilener, 1 fra Nederland og 1 tyrkisk talende. 17 av disse er i Soltun barnehage

Det var ikke midler til å opprettholde assistentstillingen vi hadde i vårsemesteret, men personalet ved de ulike avdelingene har fortsatt et aktiv språkstimuleringsarbeid sammen med de andre barna ved avdelingene.

Personalet:

Vårsemesteret	Høstsemesteret
11 førskolelærere	9 førskolelærere + 3 pedagogiske leder med dispensasjon fra utdanningskravene 1 spesialpedagog
1 spesialpedagog	
6 fagarbeidere	7 fagarbeidere
13 assistenter	12 assistenter
=25,55 årsverk m/ personal på barn med spes.behov	=28,8 årsverk m/ personal på barn med spes.behov
2 lærlinger	1 lærlinger

4 førskolelærere var i svangerskapspermisjon/omsorgspermisjon

2 av de ansatte er menn.

Vi er til sammen 6 nasjoner representert blant personalet i enheten. Utenom norske er det 2 fra Libanon, 1 fra Irak, 1 fra Filippinene, 1 fra Tyskland og 1 fra Nederland.

Fravær:

Det er ikke noe økning i sykefravær blant personalet i forhold til tidligere år. Et av personalet er langtidssykemeldt pga kronisk sykdom og vil sannsynligvis ikke komme tilbake i jobb igjen. Det vi ser som en endring er at sykemeldinger som har vært, er mer relatert til muskel og skjelettproblemer enn tidligere.

Kompetanseheving:

I 2008 har tema for kompetanseheving vært: pedagogisk ledelse, barns medvirkning og sosiale og emosjonelle vansker hos barn. Styrer, assisterende styrer og pedagogiske ledere har vært en prioritert gruppe.

Vi har og hatt noen praktisk pedagogiske kurs som vi selv har organsiert.

Personalets arbeidsmiljø har vært et sentralt tema. Her har vi jobbet en del med:

"arbeidstakers og arbeidsgivers ansvar for å få til det gode arbeidsmiljø". Vi har hatt et dagskurs for alle, og har brukt personalmøter til diskusjoner.

Personalarbeid:

Alle ansatte har hatt tilbud om medarbeidersamtaler med enhetsleder. For noen har det vært behov for flere oppfølgingssamtaler.

Assisterende styrer/faglig ansvarlig har jevnlig faglig veiledning med alle de pedagogiske lederne. Fagarbeidere og assistenter som har ønsket har og fått veiledning.

Samarbeidet med Arbeidslivstjenesten har fortsatt i 2008. Tema for samarbeidet har tatt utgangspunkt i de problemstillingene en undersøkelse i 2007 avdekket. Ny arbeidsmiljøundersøkelse som var planlagt våren 2008 ble utsatt til januar 2009. Dette på grunn av vanskelig arbeidssituasjon ved Soltun barnehage etter "vannproblemer" i kjelleren.

Barnehagens innhold – pedagogisk arbeid.

Barnehagens visjon:

Vi vil være en levende barnehage med fellesskapet i fokus. Det skal være et trygt og aksepterende miljø for utvikling og læring, preget av varme, glede, felleskap og engasjement.

Vi har fortsatt vårt prosjekt vedrørende de minoritetsspråklige barna. Har et tett samarbeid med UIA og NAFO. Representant fra UIA har fulgt oss opp gjennom veiledning av personalet og representant fra NAFO har deltatt på nettverksmøter.

Hovedfokus har vært et aktivt språkmiljø på avdelingene hvor målet har vært å få til et positivt samspill mellom norske og minoritetsspråklige barn.

Ser nå at det er mer aktiv lek på tvers av de ulike gruppene. De fleste minoritetsspråklige barn er tryggere i bruk av norsk og er av den grunn mer aktiv i lek og aktiviteter.

Foreldresamarbeid

Det har vært gjennomført foreldremøter på alle avdelingene. For foreldre som hadde barn som skulle begynne på skolen høsten 2008 ble det arrangert et foreldremøte i april. Tema på dette møtet var planer barnehagen hadde for avslutning for barna. Samtidig ble og tillatelsen til å gi informasjon om barna videre til skolen tatt opp, og foreldrene fikk informasjon om hva vi ville bringe videre.

Høsten 2008 var det foreldremøte for alle barn som skal begynne på skolen høsten 2009. Tema her var barnehagens forberedelse til skolestarten, hva vil vi legge vekt på gjennom året. Hvordan tenker vi å markere slutt i barnehagen våren 2009. Avdelingene har invitert foreldrene til samtaler 2 ganger i løpet av året. Det er godt oppmøte på foreldremøtene. Det er og god respons på foreldresamtalene.

FAU har vært aktiv og har diskutert saker som har kommet fra barnehagen og saker foreldre har ønsket skulle vært tatt opp. Det har vært jevnlig kontakt mellom leder for FAU og enhetsleder.

Økonomi

2008 har vært et negativt år for enheten. Noe av årsaken ligger på lønn. På grunn av stor pågang til barnehageplasser har flere avdelinger hatt en større barnegruppe enn det vanlig bemanning kan ta. Det har medført stillinger som ikke var budsjettert. Vi har også to aktive tillitsvalgte for henholdsvis Delta og Fagforbundet. De har hatt en del kursing og møtevirksomhet som har krevd mye fravær fra barnehagen. Her har vi satt inn vikarer. På inntektsiden er det noe mer budsjettert enn det regnskapet viser. I foreldrebetaling har en ikke vært bevisst på den store gruppen med søsken som er i enhetens barnehager. Det er 50 % søskenmoderasjon for barn nummer 2.

Det var budsjettert med noe statstilskuddtildeling i august i forbindelse med nye barn i barnehagen. Denne tildelingen ble ikke slik det var tenkt på grunn av tildelingsregler som bare går på antall barn ut og inn. Det blir ikke sett på at de barn som kom inn var små barn som i utgangspunktet tar to plasser. Det blir heller ikke tatt hensyn til at noen av de plasser vi får ledig på grunn av at barn slutter blir fylt opp av barn som allerede har et barnehagetilbud men som ønsker å utvide. Må levere en endringsmelding for hvert hus i forhold til tidligere hvor jeg leverte en for enheten. Dette ga negativt utslag i tilskuddet. Samtidig kan det og se ut til at det ble brukt for stor prosent økning på statstilskuddet da budsjettet ble lagt i forhold til de endelige tall som kom fra regjeringen. Enhetsleder har ikke fulgt dette godt nok opp med hensyn til budsjettjustering i løpet av året.

Mål og strategier

Høy kvalitet på tjenestene	Serviceorientering	Etablere møteplasser for trivsel og brukermedvirkning
1) Sørge for at det til enhver tid er faglig oppdatert personale	1) Se på muligheter for alternativt barnehagetilbud for til enhver tid å sikre full kapasitet, og samtidig møte foreldrenes behov	1)Legge til rette for gode sosiale sammenkomster hvor barnas familier er invitert
2) Gi det enkelte barn et barnehagetilbud ut fra de behov og ressurser de har	2) Ved tildeling av barnehageplass, så godt som mulig møte foreldrene ved deres behov	2)Jobbe for å få FAU mer delaktig i barnehagens opplegg/planer
3) Videreutvikle et godt samarbeid med skolene i forbindelse med overgang barnehage – skole		3)Innarbeide gode rutiner i forbindelse med bringing/henting for å ivareta foreldres behov for å gi/få informasjon

Måloppnåelse:

A) Høy kvalitet på tjenestene.

Vi har nå fått etablert et greit system med regelmessig faglig veiledning av de pedagogiske lederne ved hver avdeling. I veiledningen ber både det pedagogiske arbeid på avdelingene og oppfølging av enkeltbarn tema.

Blitt mer bevisst dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet vi driver. En dokumentasjon som er tilgjengelig også for foreldre.

Det er utarbeidet et opplegg for overgang barnehage skole som fungerer greit. Dette går direkte på det å bli kjent på/med skolen.

B) Serviceorientering.

Tilbakemelding i foreldresamtaler viser at foreldre/foresatte er godt fornøyd med den service barnehagen driver. Dette gjelder både med hensyn til å være lydhør ovenfor foreldres ønsker for sitt barns opphold i barnehagen, gi foreldre veiledning, hjelp og støtte og gi et barnehagetilbud ut fra det behov foreldre har med hensyn til antall dager.

C) Etablere møteplasser for trivsel og brukervedvirkning.

Vi har opparbeidet våre tradisjoner hvor barna og deres familier kan møtes. Noe er i barnehagens åpningstid, og noe på kveldstid, og det er som regel et stort oppmøte på de ulike arrangement. Gir foreldre mulighet til å komme sammen, utveksle erfaringer og samtidig være sammen med sine barn.

Sommerfest med fokus på alle de ulike kulturer vi har i barnehagen samler masse folk.

Samarbeid med kompetansesenteret.

Barnehagen har et tett og godt samarbeid med kompetansesenteret i Nedre Setesdal. Kompetansesenteret har utarbeidet en kompetanseplan ut fra tilbakemeldinger fra de pedagogiske lederne

Samarbeid med andre instanser.

Barnehagen har hatt et tett samarbeid med PPT, helsestasjonen og barnevernet der det har vært behov for det. Det er et godt samarbeid med barneskolene i forbindelse med overgang barnehage skole.

Annet.

Kjelleren i Soltun barnehage ble oversvømt av vann i slutten av februar. Dette medførte at alt måtte flyttes ut av kjellerlokalene og full renovering måtte til. Lokalen kunne ikke taes i bruk igjen før etter ca 5 måneder. Noe inventar måtte skiftes ut på grunn av vannskader.

Kjelleren inneholder kontor, personalrom/garderober, personaltoaletter og møterom. Dette ga store utfordringer til personalet, noe de taklet på en utmerket måte.

41 Forebyggende og rehabiliterende enhet

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
4001	Driftstilskudd leger og fysioterapeut	482 100	465 800	-16 300	103,50
4002	Fysioterapi/syn & hørselskontakt	480 211	390 700	-89 511	122,91
4004	Adm. forebyggende og rehab	245 516	245 300	-216	100,09
4005	Fengselshelsetjenste	0	0	0	0,00
4100	Psykiatrisk sykepleier	0	0	0	0,00
4101	Omsorgsboliger psykiatri	-165 509	-144 200	21 309	114,78

4300	Miljørettet helsevern	508 647	527 600	18 953	96,41
4301	Helsestasjonstjeneste	808 343	855 300	46 957	94,51
4302	Skolehelsetjeneste	220 236	230 700	10 464	95,46
4303	Helsestasjon for unge	44 922	59 700	14 778	75,25
4401	Legevakt	444 400	454 000	9 600	97,89
4607	Arbeidsstua	0	0	0	0,00
4615	Aktivitetssenter	218 551	339 500	120 949	64,37
41	Forebyggende og rehabiliterende	3 287 417	3 424 400	136 983	96,00

Enheten går med kr 136 983 i overskudd. De fleste ansvar går i pluss, et par går i minus. Overskudd skyldes dels økte inntekter, dels innkomne sykepenge uten innleie av vikar og dels mindre forbruk. Underskudd på fysioterapitjenester skyldes høyere økning enn forventet i driftstilskudd til privatpraktiserende, høyere lønnsutgifter pga vikarbruk og svangerskapspermisjon.

Målrapporing som følger nedenfor gir innblikk i de områdene vi velger å ha særlig fokus på, og er ikke en fullstendig beskrivelse av årets aktiviteter. Velger å nevne følgende i tillegg:

Fengselshelsetjenesten startet opp 1 desember og er regnskapsført i kr 0. Det er gitt muntlig tilsagn om at utgifter til etablering og drift for 2008 vil bli dekket. Dialog og samarbeid med helsedirektoratet i Helse- og omsorgsdepartementet rundt dimensjonering, finansiering og en forutsigbar budsjettering fremover, har vært vanskelig. Vi vet i skrivende stund ikke med hvilke beløp vi vil bli tilgodesett.

Departementene bestemte i desember 2008 at Evje Fengsel skulle bli rusmestringsfengsel, uten at det var noen informasjon eller dialog med kommunen og dette. Vi vet ikke hvilke konsekvenser dette vil få for kommunens ulike helsetjenester. Det er innkalt til møte i mars.

Kommunefysioterapeuten sliter med dårlige lokaler, manglende utstyr i rehabiliteringsarbeid og større etterspørsel på tjenester enn det er ressurser til.

Helsestasjon og særlig skolehelsetjenesten opplever økt pågang av barn og unge med sammensatte hjelpebehov og psykososiale vansker.

PERSONELL

10,3 årsverk pr 31/12 fordelt på 17 personer

Fag: fysioterapeut, omsorgsarbeidere, sykepleier, jordmor, helsesøster, sekretær, kommunelege, boveileder, miljø/kunst- og uttrykksterapeut, psykiatrisk hjelpe- og sykepleier, fengselssykepleier.

Langtidssykemelding og hele 3 svangerskapsvikariater har satt press på tjenesten og personalet. Vi mener at tilbudene allikevel har vært forsvarlig og at måloppnåelsen har vært tilfredsstillende.

MÅLOPPNÅELSE

HOVEDMÅL

- Medarbeiderne skal støtte, motivere og veilede innbyggerne i å ivareta og fremme egen helse, mestring og funksjonsevne.
- Tjenestetilbudet skal preges av kvalitet, tilgjengelighet og brukerstyring, samt oppfylle myndighetenes krav.
- Innbyggerne skal møtes med høy faglighet, hvor helhet og sammenheng i tjenestetilbudet vektlegges.

Strategi 1 Høy kvalitet på tjenestene

- **Starte forebyggende opplysningsarbeid om psykisk helse i ungdomsskolen**

Undervisningsopplegget "Alle har en psykisk helse" for ungdomstrinnet er landsomfattende og har fått god respons andre steder . Prosjektet drives av lærer og elever. Helsetjenesten har en rådgivende og støttende rolle. Prosjektet startet opp ved Evje ungdomsskole i 8 klasse skoleåret 07/08, men på bakgrunn av lærernes erfaringer valgte de ikke å videreføre programmet i skoleåret 08/09. En oppfattet at lærernes kompetanse ikke strakk til og at det var noen negative tilbakemeldinger fra elevene. Helsetjenesten tilrår at en prøver en gang til da vi vet at slike opplegg høvler terskelen for å søke hjelp og redusere stigma rundt psykiske vansker. Undervisning om psykisk helse i barneskolen "SESAM" er gjennomført i 6 og 7 klasse

- **Gi innføring i foreldreveiledningsmetoden PMTO til samarbeidspartnere i barnehage, "småskole", PPT og barnevern. Dette for å sikre støtte i et helhetlig tilbud til foreldre**

Til nå er det gjennomført kurs for barnehager PPT, barnevern og en del av lærerne i barneskolen.

- **Gjennom deltagelse i strategisk samarbeidsutvalg ved Sørlandets Sykehus på vegne av Setesdal regionråd, bidra til bedre samhandling mellom kommunene og helseforetaket**

Kommunelegen har deltatt som kommunenes helsefaglige representant i Overordnet strategisk samarbeidsutvalg for SSHF. Resultater er vanskelig å måle , men en anser det viktig å opprettholde dialogen med Sykehuset. Utvalget arrangerte i høst et helseseminar på Refsnes for å inspirere og motivere for samarbeid rundt fremtidens helseutfordringer.

- **Forbedre metode og rutiner for bruk av individuell plan, særlig for barn og unge.**

Rutinene er oppdatert. Pågang på Individuell plan er økende

Strategi 2 Serviceorientering

- **Utvikle informasjonsbrosjyrer for helsestasjon, skolehelsetjeneste og psykiatrisk tjeneste.**

Brosjyre for helsestasjon er utarbeidet . Brosjyre for skolehelsetjeneste og psykisk helse er påbegynt.

- **Gjennomføre undersøkelser for å måle brukernes tilfredshet med tjenestetilbudet regelmessig**

Helsestasjonen gjennomførte brukerundersøkelse desember 07 – januar 08. Resultatet viste at brukerne hadde høy grad av tilfredshet. Oppslutning om helsestasjonen er tilnærmet 100%

- **Tilby brukerne individuell plan, behandlingsavtaler og tverrfaglig oppfølging**

Brukere med sammensatte hjelpebehov tilbys Individuell plan. Pågangen er generelt økende og ofte knyttet til forventninger om mer hjelp. Det er en utfordring å få helse/sosialpersonell til å være individuell koordinator. Brukere/pasienter i psykisk helsetjeneste får behandlingsplan i form av beslutning om tildeling av tjeneste. Omfang og innhold av hjelp avtales i samråd med brukerne Tverrfaglig oppfølging organiseres gjennom ansvarsgrupper, samarbeidsmøter og IP. Samarbeidsavtaler med SSHF klinikk for psykiatri og avhengighetsbehandling er videreført.

Helsetilsynet gjennomførte tilsyn på samarbeid om helse/sosial- og barnevernstjenester rundt barn og unge i juni 08. Det ble ikke funnet avvik. Det ble merknad rundt overordnet samarbeid og en har intensivert dette arbeidet ved å opprette "Tverrfaglig samarbeidsteam" for å samarbeide på systemnivå og "Basisteam" ved alle skoler og barnehager for å arbeide på individnivå.

Strategi 3 Etablere møteplasser for trivsel og brukervedvirkning

- **Videreutvikle dagtilbud for personer med psykisk lidelse ved å etablere et dagsenter**

Det er etablert dag og kveldstilbud i lokalene til tidligere skjermet enhet ved sykehjemmet. Lokalene er helt perfekt for tiltakene, brukerne opplever at de ligger sentralt, samtidig som de er skjermet fra annen aktivitet. Tilbudet består av "malegruppe" og "Kaffikjelen" hver torsdag, samt "Møteplassen" hver tirsdag ettermiddag/kveld. Begge deler er godt besøkt og har skapt trivsel og samhørighet mellom brukerne. Brukerne bestemmer innhold og aktivitet, det kan være Geburtsdagsfeiringer, musikk, sang, maling strikking, matlaging, prat og annet.

Aktivitetsprogram utarbeidet av brukerne er gjennomført med Danmarkstur, kveldsbyturer, dyreparken, julebord og Sørlandssenteret som høydepunkt. Ellers er det bra oppslutning om ukentlig gågruppe og svømmegruppe.

- **Gjennomføre 1-2 grupper for henholdsvis samtaleterapi og kunst- og uttrykksterapi i løpet av året**

Det er gjennomført en flerkulturell kunst- og uttrykksterapigruppe for unge innvandrere. Vektlegging på resiliens og mestring.

Videre er det gjennomført og avsluttet en samtaleterapigruppe for personer med angst – og depresjonsproblematikk. Vi får gode tilbakemeldinger fra deltagerne i grupper, men det er en stadig utfordring å få nok deltagere til å starte opp nye grupper. Mange er redd for denne settingen og finner individualsamtaler tryggest. Vi prøver å samarbeide med Bygland og Iveland. Psykiatrisk sykepleier fra Iveland deltok som terapeut i samtalegruppen. Vi satser derfor videre og regner med at gruppetilbud kan oppleves tryggere etter hvert som det blir bedre kjent..

Permanente lokaler for samtalegrupper og kunst- og uttrykksterapi kommer nå på plass i gamle snekkerverkstedet ved Evjeheimen. "Snekkerne" flyttet til kjelleren på Hornesheimen og trives godt der.

- **Videreutvikle gruppekonsultasjoner på helsestasjonen**

Oppslutningen rundt gruppehelsestasjon er god, av 51 fødsler er det kun 5 familier som foretrekker individuell oppfølging. Det legges vekt på brukervedvirkning så det er foreldrenes egne ønsker som er avgjørende. Erfaringene med grupper er gode. Foreldrene knytter nettverk, drar nytte av hverandres erfaringer, samt at integrering av fremmedspråklige og innflyttere går lettere.

44 Evje legesenter

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
4400	Legesenteret	1 940 117	2 090 100	149 983	92,82
44	Evje legesenter	1 940 117	2 090 100	149 983	92,82

Personalet

Personalet har i dette året også vært stabilt. Det er de samme 3 legene og de samme 5 helsearbeidere i 3,1 stilling. Erlend Haugstad har i tillegg til annet arbeid påtatt seg å være lege i det nye fengselet i 10 % stilling. Vi har også turnuslegeordning som løper kontinuerlig. Hver turnuslege er på legesenteret i 6 måneder.

Konsultasjoner

Antall konsultasjoner er på ca 9 000. Det er så å si det samme som året før. Det virker som vi har kommet til en øvre grense for konsultasjoner med de legene vi har i dag. Enkel pasientkontakt er ca 5000. Alle telefonhenvendelser kommer i tillegg. Legene har avsatt telefontid mellom 08.30 og 09.00. Telefonhenvendelser i denne tiden har økt mye. Det kan noen dager være vanskelig for pasientene å komme gjennom på telefonlinja, og legene kan ha vansker med å besvare alle.

Økonomi

Budsjett kr 2 090 100. Budsjett kr 1 940 117. Positiv budsjettavvik kr. 149 943. Turnuslegene jobber mye og tjener inn egenandeler og trygderefusjoner til legesenteret. Dessuten har antall pasienter på fastlegelistene økt. Dette medfører økt inntekt for legesenteret/kommunen.

Målsetting

Overordnet mål: Evje legesenter skal gi innbyggerne forebyggende og kurativ helsehjelp av høy faglig standard og med god tilgjengelighet slik at alle er sikret et trygt og helhetlig helsetilbud i kommunen.

Høy faglig kvalitet på tjenesten

- Fastlegene har faste krav om kurs/hospitering for å holde seg oppdatert
- Sykepleierne og helsesekretærene på Evje har lang erfaring med å arbeide på legesenter. Opplæring/kurs for å sikre kvalitet er et prioritert område. Legesenteret er med i NOKLUS. Dette kvalitetssikrer vårt laboratoriearbeid og gir de ansatte opplæring.
- De ansatte har sine egne ansvars- og arbeidsområder de kvalifiserer seg spesielt for.
- Turnuslegene har fortløpende veiledning av dr. Gundersen. I tillegg følger de eksterne kurs for turnusleger.

Serviceorientering

- God tilgjengelighet. Daglig telefontid 08.30-09.00. Avsatt øyeblikkelig hjelp-timer daglig hos alle legene.
- Høyst 30 minutter ventetid ved bestilt time.

Telefontiden blir mye brukt med mange henvendelser daglig. Pågangen kan være så stor at enkelte ikke får snakke med legen sin når de ringer. Det vil være vanskelig å utvide tlf. tid da dette vil gå utover tid til konsultasjoner. Ventetid for konsultasjoner er ellers ca 1 uke hos Haugstad og Vester. Gundersen har ca 2 uker ventetid for vanlige konsultasjoner/kontroller. Ellers blir alle henvendelser vurdert etter hastegrad.

Etablere møteplasser for trivsel og brukermedvirkning

- Skape trivsel på venterommet der voksne og barn kan treffes og kjenne seg ivaretatt
- Minst 2 fastlegelister åpne for nye pasienter slik at brukerne har anledning til å velge.

Gundersen og Haugstad har kun åpne lister i korte perioder. Listene deres er ofte fylt opp.

Vi så for 1 år siden at alle tre fastlegelistene var i ferd med å bli stengt, så Vester åpnet sin liste fra 750 til 900. I mars 2009 har han 874 på sin liste, og vi forventer at denne listen fort kan bli fylt opp. Dette vil bety at vi ikke har fastlegeplass for vår innbyggere.

Vi ser at fastlegelistene hos oss blir fylt opp av pasienter fra Bygland. Det kommer en jevn strøm av pasienter som sier de er misfornøyd med den ustabile legedekningen der.

Pasienter kan fritt velge sin fastlege uavhengig av kommunegrenser. Derfor forventer vi at alle våre tre fastlegelister vil bli fylt opp i løpet av 2009, dersom ikke Bygland får tilsatt stabile, faste leger.

45 Enhet for sosial og barnevern

Årsmelding for tjenestene sosial-, barnevern- og flyktning, særlige tiltak for funksjonshemmede, Husbank og Hovslagerveien bofellesskap.

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
4000	Administrasjonen	154 048	136 800	-17 248	112,61
4200	Flyktingekontoret	-265 739	-18 400	247 339	1444,23
4201	Buss flyktning	0	0	0	0,00
4500	Økonomisk sosialhjelp, tiltak for rusmiddelmisbruke	1 138 439	872 700	-265 739	130,45
4501	Tiltak barne- og ungdomsvern	2 101 016	2 368 000	266 984	88,73
4503	Særlige tiltak funksjonshemmede	778 853	800 600	21 747	97,28
4504	Husnemda (husbank)	0	0	0	0,00
4604	Hovslagerveien bofellesskap	2 833 937	2 654 200	-179 737	106,77
45	Sosial- og barnevern	6 740 554	6 813 900	73 346	98,92

Økonomi:

Regnskapsmessig viser enheten et overskudd på kr 73 346,-. Sett på de ulike ansvar er det store variasjoner som må forklares nærmere.

Flyktingkontoret må sees i sammenheng med sosialtjenesten og økonomisk sosialhjelp. Det ble bosatt nye flykninger i desember 08 som gir full uttelling på inntektssiden og få utgifter da disse kommer i 2009. Videre er det flere enn budsjettert som har gått av introduksjonstønaden og over i jobb, utdanning eller andre stønadsformer. Samtidig har det blitt et mer konsekvent skille mellom flykninger som har vært i Norge i mer eller mindre enn fem år og dette har medført at overskuddet på flykningansvaret dekker underskuddet på sosialtjenesteansvaret.

Barneverntjenesten har et mindreforbruk på kr 266 984,- som i hovedsak skyldes en økt inntekt grunnet utleie av saksbehandler til Bygland kommunen i en særskilt sak. Videre er det er mindre bruk av tiltak i familien. Det kan forklares med fokus på det forebyggende arbeidet hvor vi i større grad har gått inn i familiene for å endre strukturene i familiene og finne ressurser i disse i stedet for å sette inn hjelpetiltak. Det er for tidlig å si om dette er en varig endring.

Hovslagerveien bofellesskap har et underskudd på kr 179 737,- som kan spores tilbake til et overforbruk av vikarer. Dette begrunnes i en veldig tynn grunnbemanning som gjør at det er små marginer og ikke mulig å unngå å sette inn vikar ved bl.a. sykefravær, ferievikar, permisjoner til ulike verv og lignende. Videre må det også sees en sammenheng med ansvar 4503-Særlige tiltak funksjonshemmede. Tjenestemottakere på dette ansvaret mottar også tjenester i Hovslagerveien som igjen har gjort det utfordrende i forhold til ressursbruken.

I tertialrapportene tidligere i 2008 ble det forskuttert et underskudd i enheten på kr 400 000,-. Grunnet bosetting av flyktninger i desember som ga en ekstra inntekt og overskuddet på barneverntiltak ble det snudd til et betydelig overskudd. Den planlagte reduksjonen av flyktningfondet er snudd fra uttak på kr 400 000,- til avsetning på kr 120 000,-.

Enhetsens personell i faste stillinger pr 31.12.08

I tjenestene sosial-, barnevern- og flyktning	
Enhetsleder	100 %
Sosialkonsulent	80 %
Flyktningkonsulent	100 %
Barnevernkonsulent	100 %
Familieterapeut	100 %

Hovslagerveien	
Vernepleier	80 %
Fagarbeider/asistent fordelt på 8 pers.	5,04 årsverk
Turnus/IPLOS	10 %

Særlige tiltak for funksjonshemmede	
Fagarbeider	44 %
Vernepleier	20 %

Merkantil/felles	
Sekretær/merkantil	30 %
Sekretær/merkantil	15 %

Gjennom sekretær/merkantil funksjonen blir sosialekspedisjonen på Evjeheimen betjent kl 9-14 mandag til fredag. De utgjør også en fellesfunksjon for alle enhetene på Evjeheimen. I november gikk en av sekretærene av med pensjon og 30 % stilling ble stående vakant ut året.

Brukerstatistikk for sosial- og flyktningtjenesten:

	2006	2007	2008
Økonomisk sosialhjelp	67	45	42
Flyktninger - Introduksjonsstønad	21	26	18

Bildet som er vist i statistikken gir ikke en detaljert innsikt i hvem de enkelte brukerne av tjenestene er. Det er en vesentlig nedgang i antall sosialklienter statistisk sett fra 2006 til 2007. Dette skyldes at det er gjort et skille i systemet hvor det skilles mellom sosialklienter og flyktninger også i rapportering til SSB. Dette skillet blir opprettholdt i 2008 så tallet er nok mer reelt enn hva var i 2006 Dette har vært vanskelig og ressurskrevende tidligere.

I tillegg kommer et tjuetalls klienter som har mottatt gjeldsrådgiving og annen råd og veiledning. Disse registreres ikke i SSB statistikken. Dette er klienter som krever mye arbeid i forbindelse med gjeldsforhandlinger, regnskaps- og budsjettutarbeiding. Videre er det flere som er innoom sosialtjenesten som får enklere råd og veiledning av ulik karakter som det ikke føres statistikk over.

Sosialtjenesten betjener i søknader om lån til Husbankmidler og bostøtte. Det har for året ikke vært behandlet søknader om lån fra Husbanken.

Brukerstatistikk barneverntjenesten:

	2006	2007	2008
Jenter	20	16	12
Gutter	21	22	16
Sum	41	38	28

Meldinger	16	15	20
Iværksatte undersøkelser	18	9	14
Hjelpetiltak pr 31. desember/ gjennom året	27/38	23/38	21/28
Fosterbarn	4	4	2
Fosterbarn fra andre kommuner	3	3	2
Beredskapshjem	1	0	0

Det er en stabilitet i antall klienter i fra 2006 til 2008 samtidig er kostnadene ved tiltakene på vei ned igjen. Dette forklares med at det i enkelte saker er vurdert som formålstjenlig å legge inn ekstra ressurser i det forebyggende arbeidet uten bruk av tiltak. for å forhindre omsorgs- eller institusjonsplasseringer. En omsorgsplassering vil koste et minimum av kr 100 000,- i året og en institusjonsplassering koster kr 28 000,- pr. mnd.. I tillegg vil det påløpe kostnader til advokat i forbindelse med eventuell sak for fylkesnemndssak.

Mål for enheten

Felles mål for enheten:

Et felles mål for enheten er tilgjengelighet og nærhet for bruker.

Serviceorientering.

God tilgjengelighet. Åpen ekspedisjon mellom kl. 09:00 - 14:00 mandag – fredag..
Daglig telefontid fra 07:30 – 15:00.

Sosialtjenesten

Sosialtjenestens hovedmål er å fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til økt likeverd og likestilling og å forebygge sosiale problemer. Dette gjennomføres gjennom helhetlige og koordinerte tjenester, tverrfaglig og tverretattlig samarbeid med andre deler av offentlig forvaltningen.

Flyktningtjenesten

Flyktningtjenestens hovedmål – integrering i det norske samfunn.

- Det er vært arbeidet aktivt ut mot kommunale og private bedrifter for å sikre plasser for språkopplæring. Både innen kommunen og utenfor.
- Etter vedtak i kommunestyret er det startet en prosess med en oppdatert integreringsplan for flyktninger med ulike tiltak og kontrollpunkt. Dette er en prosess som blir videreført inn i 2009 når kvalifiseringsstøtten blir tatt i bruk.
- Gjennom året har det vært gjennomført et prosjekt med opprettelsen av NAV Setesdal hvor sosial- og flyktningtjenesten skal inn som kommunale tjenester.

Tjenestene ble samlokalisert 10. desember 2008 og kontoret åpnet offisielt januar 2009.

Barneverntjenesten

Barneverntjenestens hovedmål er å komme i forkant av problemutvikling og drive en utstrakt forebyggende virksomhet.

- Det har vært et betydelig løft for tjenesten med en person som har brukt tilnærmet en full stilling til forbyggende arbeid i tett samarbeid med helsestasjonen.
- Det har gjennom året vært gjennomført et prosjekt med tanke på utvikle et samarbeid med de andre kommunene i Setesdal. Det er tilført midler fra fylkesmannen og universitetet til dette prosjektet. Dette prosjektet var ikke opp til behandling i kommunestyret i 2008.
- 2 ansatte gjennomførte en videreutdanning i "barnevern og etnisitet".

Hovslagerveien bofelleskap

Hovedmål for Hovslagerveien er å jobbe for at beboerne og de pårørende skal føle seg trygge og ivaretatte. Hovslagerveien skal arbeide etter prinsippet om brukermedvirkning, hvor brukerne aktivt skal medvirke og ta beslutninger i forhold som angår dem.

- Det er videreført et tett samarbeid med de pårørende til bruker og primærkontakt med vernepleier som faglig leder. Dette har kvalitetssikret kommunikasjon og videre øket kvaliteten på tjenesten og trivselen til bruker.
- Det er blitt arrangert treffkvelder for brukere av Hovslagerveien og andre i lignende brukergrupper fra andre kommuner i begge fylker med overveldende respons fra brukere og pårørende.
- Det har blitt gjennomført månedlige møter med alle ansatte hvor brukeren har vært i satt i fokus. Videre er disse møtene blitt brukt til internopplæring med den enkelt ansatte som foreleser for de andre ansatte.

Særlige tiltak for funksjonshemmede

Dette er et eget ansvar hvor et tidligere ikke har vært ansatt. Det er nå overført en mindre stillingsressurs fra Hovslagerveien. Videre er faglig leder fra Hovslagerveien blitt knyttet direkte inn mot flere brukere under dette ansvaret.

46 Enhet for pleie og omsorg

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
4600	Hjemmehjelp	999 555	1 061 100	61 545	94,20
4601	Hjemmesykepleie	5 374 060	4 798 100	-575 960	112,00
4602	Evjeheimen omsorgsbolig	0	0	0	0,00
4603	Hornnesheimen	4 046 086	4 337 400	291 314	93,28
4608	Vikarpool PLO	204 892	191 400	-13 492	107,05
4610	Administrasjon	1 191 253	1 285 100	93 847	92,70
4611	Sykehjemmet	9 510 198	9 918 600	408 402	95,88
4612	Nattevakter	3 307 561	3 350 300	42 739	98,72
4613	Kjøkken/kafeteria	2 118 485	1 830 400	-288 085	115,74
4616	Lærlinger	53 887	50 700	-3 187	106,29
46	Pleie- og omsorg	26 805 976	26 823 100	17 124	99,94

Overordnede mål:

Strategi 1: Høy kvalitet på tjenestene

- Styrke, opprettholde og kompensere pasients/ brukers evne til å ivareta størst mulig grad av egenomsorg.
Gjennomføres kontinuerlig, men kan hele tiden forbedres.
- Tilrettelegge tjenestene etter en faglig vurdering av individuelle behov.
Kontinuerlig prosess, som hele tiden søkes forbedret.

Strategi 2: Serviceorientering

- Pasient/ bruker opplever trygghet ved bruk av tjenestene.
Tilbakemeldingene vi får tyder på at så er tilfelle.
- Alle henvendelser besvares innen en uke.
Gjennomføres hovedsakelig, men rom for forbedringer.

Strategi 3: Etablere møteplasser for trivsel og brukermedvirkning

- Fellesmåltider (institusjon).
Gjennomført.
- Pårørendesamlinger 1-2 ganger i året.
Gjennomført.
- Kontakt med pårørende 2 ganger i året.
Gjennomført.
- Temamøter.
Gjennomført.
- Ukentlige utflukter i sommerhalvåret.
Gjennomført.
- Hjembesøk.
Gjennomført.
- Ansvarsgruppemøter.
Gjennomført.

Hjemmehjelp

		Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
U	Sum utgift	1 206 006,86	1 267 100,00	61 093,14	95,18
I	Sum inntekt	-206 451,58	-206 000,00	451,58	100,22
4600	Hjemmehjelp	999 555,28	1 061 100,00	61 544,72	94,20

Hjemmehjelpstjenester tildeles etter forvaltningsvedtak. Dette følger av sosialtjenesteloven og forvaltningsloven. Jfr. særlig sosialtjenestelovens § 4-3 og § 4-2 pkt. a.

Innenfor dette ansvaret er det 3,31 årsverk fordelt på 8 ansatte. Antall brukere som mottar hjemmehjelp ligger i dag på i underkant av 70 personer. Alle som mottar hjemmehjelp får i hovedsak 2 timer hjelp hver 14. dag. Dette justeres etter hvert som behovet for hjelp endres.

Regnskapet viser et overskudd på kr. 61 544 som skyldes mindre utgifter til vikarbruk.

Hjemmesykepleie

		Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
U	Sum utgift	7 045 245,66	6 209 439,00	-835 806,66	113,46
I	Sum inntekt	-1 671 185,77	-1 411 339,00	259 846,77	118,41
4601	Hjemmesykepleie	5 374 059,89	4 798 100,00	-575 959,89	112,00

Hjemmesykepleie tildeles etter forvaltningsvedtak. Dette følger av kommunehelsetjenesteloven og forvaltningsloven. Jfr. særlig kommunehelsetjenestelovens § 2-1 og § 1-3.

I hjemmesykepleien er det 12,15 årsverk, fordelt på 21 ansatte. Hjemmesykepleien betjener i dag omsorgsboligene i 1. etasje på Evjeheimen, 9 omsorgsboliger i 2. etasje på Evjeheimen, aldersboligene samt alle hjemmeboende i kommunen.

I perioder der terskelen er høy for å få sykehjemsplass blir belastningen stor i hjemmesykepleien, ved at svært syke mennesker må få sin pleie hjemme i stedet for på institusjon.

Antallet brukere som mottar hjemmesykepleie ligger i dag på i overkant av 70 personer.

Regnskapet viser et overforbruk på kr. 575 959 som skyldes store økte vikarutgifter i forbindelse med sykdom, graviditet og svangerskap.

Hornnesheimen

U	Sum utgift	5 243 322,15	5 323 164,00	79 841,85	98,50
I	Sum inntekt	-1 197 235,98	-985 764,00	211 471,98	121,45
4603	Hornnesheimen	4 046 086,17	4 337 400,00	291 313,83	93,28

Hornnesheimen ble fra 06.11.06 omgjort fra omsorgsboliger til et bokollektiv for demente med plass til 8 beboere, med fast bemanning.

Ved Hornnesheimen er det 8,46 årsverk fordelt på 16 ansatte. I tillegg er ressursen i vikarpoolen knyttet opp her, samt noe ekstra ressurser i.f.t renhold.

Regnskapet viser et overskudd på kr. 291 313. Dette skyldes mindre vikarutgifter og høyere inntekter enn budsjettet.

Vikarpool pleie- og omsorg

		Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
U	Sum utgift	204 891,51	191 400,00	-13 491,51	107,05
4608	Vikarpool PLO	204 891,51	191 400,00	-13 491,51	107,05

Ansvaret omfatter 0,5 årsverk som benyttes som fast vikar ved sykdom og andre behov innen pleie- og omsorgstjenesten.

Regnskapet viser et underskudd på kr. 13 491.

Administrasjon pleie og omsorg

		Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
U	Sum utgift	1 378 713,25	1 636 884,00	258 170,75	84,23
I	Sum inntekt	-187 460,00	-351 784,00	-164 324,00	53,29
4610	Administrasjon	1 191 253,25	1 285 100,00	93 846,75	92,70

Administrasjonen består av 2,35 årsverk fordelt på 4 ansatte. Administrasjonen har oppgaver innenfor ledelse, koordinering, vedtaksføring, lønnsføring, fellestjenester samt tilsyns- og kontrollfunksjoner.

Regnskapet viser et overskudd på kr. 93 846 som skyldes høyere inntekter enn budsjettet.

Evjeheimen

		Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
U	Sum utgift	12 427 677,55	12 218 600,00	-209 077,55	101,71
I	Sum inntekt	-2 917 479,55	-2 300 000,00	617 479,55	126,85
4611	Sykehjemmet	9 510 198,00	9 918 600,00	408 402,00	95,88

Tjenesten er regulert av kommunehelsetjenestelovens § 2-1 jfr. § 1-3. Det fattes forvaltningsvedtak etter forvaltningsloven på grunnlag av søknad om tildeling av sykehjemsplass.

På sykehjemmet er det 20,83 årsverk fordelt på 40 ansatte og 22 plasser. Sykehjemmet består nå av to avdelinger; en rehabiliteringsavdeling med 12 plasser og en langtidsavdeling med 10 plasser. I tillegg betjener sykehjemmet 7 omsorgsboliger i 2. etasje på Evjeheimen.

Året har vist at etterspørselen etter institusjonsplasser har stått i forhold til den reelle kapasiteten. Gjennom sirkulasjon har en unngått å ha korridorpasienter ved en aktiv utskrivningspolitikk fra korttidsopphold.

Regnskapet viser et overskudd på kr. 408 402 som skyldes generelt mindre utgifter gjennom hele året både når det gjelder lønn og innkjøp.

Nattevakter

		Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
U	Sum utgift	3 392 417,51	3 350 300,00	-42 117,51	101,26
I	Sum inntekt	-84 856,63	0,00	84 856,63	
4612	Nattevakter	3 307 560,88	3 350 300,00	42 739,12	98,72

Nattevaktene har 5,34 årsverk fordelt på 11 ansatte. Nattevaktene betjener sykehjemmet, omsorgsboligene og hjemmeboende i kommunen.

Regnskapet viser et overskudd på kr. 42 739 som skyldes noe mindre lønnsutgifter enn budsjettet.

Kjøkken/kafeteria

		Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
U	Sum utgift	3 553 869,34	3 181 400,00	-372 469,34	111,71
I	Sum inntekt	-1 435 384,59	-1 351 000,00	84 384,59	106,25
4613	Kjøkken/kafeteria	2 118 484,75	1 830 400,00	-288 084,75	115,74

Det er knyttet 4,01 årsverk til dette ansvaret, fordelt på 7 ansatte. Kjøkkenet/kafeteriaen betjener alle beboerne ved sykehjemmet, samt beboerne i omsorgsboligene. I tillegg lages det mat til hjemmeboende eldre i kommunen som transporteres ut gjennom frivillighetssentralen.

Regnskapet viser et underskudd på kr. 288 084 som mye skyldes økte kostnader i forbindelse med en generell prisstigning på spesielt matvarer som har vært de siste årene, samt noe økte lønnsutgifter.

Lærlinger

		Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
U	Sum utgift	53 886,50	50 700,00	-3 186,50	106,29
4616	Lærlinger	53 886,50	50 700,00	-3 186,50	106,29

De siste årene har det blitt tatt inn 2 lærlinger i omsorgsfag. Lærlingene inngår avtale med kommunen om to års læretid innenfor pleie- og omsorgstjenesten.

Regnskapet viser et underskudd på kr. 3 186.

Generelle kommentarer:

Det er med tilfredshet at enheten kan rapportere om et driftsår hvor regnskapet er i balanse. Selv om noen ansvar har et overforbruk på enkelte områder har en gjennom bevisst økonomistyring ute i avdelingene bevist at en kan drive gode tjenester innenfor gitte økonomiske rammer. Dette er igjen et resultat av hver enkelt arbeidstaker sitt positive bidrag til helheten.

Utviklingen som en har sett de siste årene med store utskiftninger innenfor pasientgruppene både innenfor hjemmetjenestene, men kanskje aller mest på Evjeheimen, fortsetter. Statistikk viser at vi innenfor institusjonene (Evjeheimen+Hornnesheimen) hadde 56 innleggelser i året som er gått, noe som tilsvarer i overkant av en ny innleggelse pr. uke. I samme periode hadde vi 46 utskrivelser. Samtidig er vi helt avhengig av en slik sirkulasjon for å kunne gi tilbud om plass til de som trenger det mest, ikke minst i forhold til såkalte "utskrivingsklare pasienter", fra spesialisthelsetjenesten. At vi heller ikke har hatt korridorpatienter i året som er gått bør tolkes som en indikator på god driftsform. Med det menes at det ikke er stort misforhold mellom etterspørselen etter institusjonsplasser og den reelle kapasiteten.

Personellsituasjonen er veldig stabil, noe som sikrer god kontinuitet. Dagens bemanning bør ikke reduseres, hvis en ønsker god kvalitet på tjenestene. Sykefraværet er fremdeles lavt og må sees i sammenheng med et godt arbeidsmiljø, noe som bekreftes gjennom medarbeidersamtaler. Likevel er dette et område hvor en stadig møter utfordringer, og hvor det er svært viktig å hele tiden holde "trykket" oppe.

Når en ser fremover blir det viktig å videreutvikle det som fungerer bra, samtidig som en klarer å møte de store utfordringene som ligger i økt antall eldre, samt en relativt høy gjennomsnittsalder blant de ansatte. I tillegg er uønsket deltidsarbeid et område vi ønsker å sette fokus på.

I forhold til tjenestetilbudene vi har erfarer vi at den relativt store utbyggingen av leilighetskomplekser som har vært i kommunen de siste årene har vært med på at etterspørselen etter spesielt omsorgsboliger har avtatt. Vi har av den grunn hatt omsorgsboliger som har stått ledig over tid og har pr. i dag ingen som står på vent for tildeling av slik bolig.

Når det gjelder institusjonsplasser antar en at den nye sentrale samhandlingsreformen som blir presentert i løpet av våren, vil være med på å legge enkelte føringer for hvilke tiltak som må prioriteres fremover. Likevel er det ønskelig med en ombygging/modernisering av ledig kapasitet innenfor Evjeheimens eksisterende bygningsmasse for å dekke fremtidige behov.

52 Driftsenheten

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
4605	Ambulerende vaktmester	450 375	395 800	-54 575	113,79
4609	Bussen	8 306	0	-8 306	0,00
5200	Vannforsyning	0	0	0	0,00
5201	Avløp/rensing	0	0	0	0,00
5202	Renovasjon	162 887	0	-162 887	0,00
5203	Renholdsavdeling	5 056 273	5 015 900	-40 373	100,80
5204	Vedlikeholdsavdeling, komm. bygg	9 538 301	9 777 300	238 999	97,56
5205	Maskinforvaltning	290 967	171 800	-119 167	169,36
5206	Kommunale veier, veg og gatelys	1 929 996	1 792 100	-137 896	107,69
5207	Park, idretts- og grøntanlegg	550 930	596 700	45 770	92,33
5208	Administrasjon drift	1 597 724	1 586 000	-11 724	100,74
5209	Feiervesen	32 469	0	-32 469	0,00
5210	Festetomter	-2 132	-21 000	-18 869	10,15
5211	Stiftelsen Evje sentrum	25 000	25 000	0	100,00
5213	Slam	-3 701	-72 500	-68 799	5,10
52	Drift	19 637 395	19 267 100	-370 295	101,92

Enhetens tjenester skal bidra til å realisere kommunens mål og gjennom dette å sikre at bygda blir et godt og attraktivt sted å bo, drive næring og besøke.

Bemanning

- Enhetsleder
- 9 fagarbeidere, drift
- Avdelingsleder, renhold
- 19 renholdere/ fagarbeidere

Til sammen 21 årsverk

Enheten henter sin administrative støtte fra Intern Service, økonomiavdelingen og teknikere som er ansatt felles for drift- og forvaltningsenhetene.

Driftsenheten ivaretar de fleste av de aktuelle støtte- og servicefunksjonene i kommunen, herunder bistand til administrasjon, helse, sosial, skole og kultur.

For å holde oversikt over avdelingens ressurser er det tatt i bruk følgende dataprogrammer:

- Planja - byggforvaltning
- Gis Line, vann- og avløp
- Exo Matic, driftsovervåkingssystem vann og avløp

Følgende tjenester er pr i dag satt ut på entrepris:

- Innsamling av avfall
- Innsamling av slam
- Delservice på varslingsanlegg/ventilasjonsanlegg
- Deler av snøbrøytingen
- Drift av idrettsanlegg.
- For øvrig kjøpes varer og tjenester fra lokale leverandører.
- Fra tid til annen engasjeres eksterne konsulenter til bistand ved gjennomføring av prosjekter innen veg, vann og avløp.

Mye fokus blir til enhver til rettet mot service overfor publikum og i den forbindelse samarbeides det på de fleste av enhetens ansvarsområder med Servicekontoret, herunder samarbeid ved utleie og renhold av kommunale utleielokaler.

Økonomisk resultat

Driftsenheten består av rene driftsansvar og av selvfinansierende ansvar.

Innenfor rene driftsansvar var det totalt et merforbruk på 137000,- i forhold til budsjett. Dette er fordelt med et mindre forbruk på bygg, og park og grønt og et merforbruk på renhold, veg, ambulerende vaktmester og maskinforvaltning. Økte utgifter til drivstoff, mye vintervedlikehold og økte utgifter til gatelys og reparaasjoner av utstyr var noe av årsaken til merforbruket.

De selvfinansierte ansvarene avstemmes opp mot egne fond, slik at de ikke normalt sett berører kommunens driftsbudsjett.

Når det gjelder vann, var det budsjettert med å bruke 600 400,- av fond. Bruken ble 345 000,-. Dette skyldes at utgiftene ble noe mindre enn budsjettert, da særlig utgiftene til kjøp av varer og tjenester (materialer, men også serviceavtaler og strøm.) På vann er det nå ved årsskiftet et fond på 2,007 mill. Deler av dette fondet er "for gammelt" dvs at vi har gått ut over 3 – 5 års regelen. Dette har ført til at for 2009 er avgiftene satt ned,

Vedr. avløp var det budsjettert med fondsbruk på 45 100,- og det ble brukt i overkant av 77 000,-. På dette området var utgiftene adskillig høyere enn budsjettert (i overkant av 500 000,-), men dette skyldes for en god del slam som er mottatt på renseanlegget for behandling. Her er det også tilsvarende inntekter (Det var budsjettert med en inntekt på 208 000,- mens endelig inntekt ble nesten 500 000,-). Avløpsfondet er pr nå på kr 806 000,-. Også her ligger det noen gamle midler inne, og også her er avgiftene satt ned i 2009..

Slam gitt med et overskudd på kr 3 700,- men det var budsjettert med et overskudd på kr 72 500,- så det gikk dårligere enn planlagt. Grunnen til at det var budsjettert med overskudd på ansvaret var at her var det opparbeide tunderskudd fra tidligere år. Pr nå er det et opparbeidet underskudd på kr 533 000,- som skal taes inn igjen. Avgiftene er satt opp fra 2009 med tanke på dette, men det gjenstår å se om det er satt opp nok.

Renovasjon gikk med underskudd på kr 163 000,- og har nå, inkl. renter, et opparbeidet underskudd på i overkant av kr 180 000,-. Ettersom Setesdal Miljø og Gjenvinning iks har overtatt ansvaret for dette området fra og med 2009 (lønnsutgifter i forb med arbeid i felten mv.) , hadde kommunen ingen føling med hvordan dette kom til å gå før vi mottok regning fra dem i begynnelsen av februar. Det vi ser, er at driftsutgiftene totalt har økt med 8,48 % fra 2008 til 2009.

5200 Vannforsyning

Arbeidet med gjennomføring av handlingsplanen fortsetter. Vannkvaliteten er svært god og tilfredsstillende alle offentlige krav. Vannforbruket er som på normalt nivå, slik det har vært etter innføring av vannmålere. Driftsovervåkingsanlegget gir mulighet for uttak av driftsdata for vannforsyningen og dette sammen med nytt og moderne utstyr, gjør at vannforsyningssystemet er meget godt. Uttak av råvann fra brønnene ligger en god del høyere enn produksjonen av rentvann. Vi har startet med prosjektet for å skifte ut pumpene og bygge om brønnene i henhold til planene. Vi har fått inn tilbud og dette blir slutført tidlig neste år.

Følgende spesielle oppgaver er satt i gang i 2008 :

- Renoveringsprosjektet på Grenjå er startet med prosjektering og planlegging. Oppstart med graving er planlagt våren 2009.

Andre aktuelle data:

- Lengde kommunal vannledning:	27.100	m
- Årsproduksjon rent vann:	185.000	m ³
- Maks vannproduksjon:	4,0	l/s
- Gjennomsnittlig vannproduksjon:	6,6	l/s
- Abonnenter husholdning/næring:	1023	stk
- Gjennomsnittlig vannforbruk/abonnent/år:	217,2	m ³

5201 Avløp/rensing

Arbeidet med gjennomføring av handlingsplanen fortsetter. Det er også satt i gang arbeid med oppdatering av handlingsplanen. Renseanleggene på Fennefoss og Slettefet blir meget godt drevet og tilfredsstillende alle offentlige utslippskrav. Oppsittere som ikke tidligere har vært koblet til ledningsanlegget for både vann og avløp, blir koblet til etter hvert.

Følgende spesielle oppgaver er satt i gang i 2008 :

- Renoveringsprosjektet på Grenjå er startet med prosjektering og planlegging. Oppstart med graving er planlagt våren 2009.
- Det er startet prosjektering av en utvidelse og ombygging av garderobe og sanitærforhold på renseanlegget. Dette er planlagt slutført i 2009.

Andre aktuelle data:

- Antall avløpsabonnenter:	958 stk
- Lengde kommunal avløpsledning:	25.100 m

5202 Renovasjon

Renovasjonen for husholdninger fungerer bra. Abonnentene har fått utlevert nytt sorteringsutstyr i tillegg til matavfall også for glass og metall, papir og plast. Ordningen for hytterrenovasjon fungerer godt.

Ordningen med tvungen slamtømming fungerer bra, slamentreprenøren utfører en meget god tjeneste. Setesdal Miljø og Gjenvinning har tatt over administrasjonen av renovasjonstjenestene fra og med 1.1.2008.

Aktuelle data:

- Antall abonnenter renovasjon:	1397 stk
- Antall hytterrenovasjonsabonnenter:	1473 stk
- Antall abonnenter slamtømming:	578 stk

5203 Renhold

Renholdstjenesten fungerer meget tilfredsstillende. Renholdsyrket er et belastende yrke og det er derfor behov for vikartjenester. Renholdsleder fungerer selv som vikar, dette går greit så lenge vi har et lavt sykefravær, men bruker en del utenforstående ved ferier og lignende. Overtagelse og driften av Furuly flerbrukshus har sammen med oppstart av Rekrutten barnehage på Evjemoen gitt en betydelig økning av areal som skal renholdes.

Renholdsavdelingen har tilfredsstillende maskiner og utstyr.

Avdelingen samarbeider fortsatt med Infosenteret og Setesdal Bilruiter om drift av toalettet på Infosenteret, dette fungerer bra. Det arbeides kontinuerlig med utvikling av kompetanse innen seksjonen.

Aktuelle data:

- Renholdt areal ca: 16000m²

5204 Kommunale bygg.

Vedlikehold av kommunale bygg er krevende og driftsbudsjettet er begrenset. Men vi jobber for å utnytte tilgjengelige ressurser på en best mulig måte, og for å sette inn ressursene der vi får mest igjen, både på kort og lang sikt. Dette skjer i samråd med de forskjellige brukerne, samtidig som vi må forholde oss til nye krav og pålegg fra myndighetene.

Drift og vedlikehold skjer fortløpende og nedenfor har vi skissert noen av de mest vesentlige prosjektene i løpet av året.

Større prosjekter i 2008:

- Sentrumsbygget, sør, ombygging til NAV kontorer
- Sentrumsbygget nord, oppussing til næringsfløy
- Soltun barnehage, renovering av kjelleretasjen etter vannskade (forsikring)
- Soltun barnehage, nytt kjøkken
- Evjeheimen, nytt kjøkken på avdeling
- Aldersboliger, utskifting av 6 kjøkkener
- Evje ungdomskule, nytt skolekjøkken og ventilasjonsanlegg
- Evje ungdomskule, renovering av lærer rom
- Evje ungdomskule, skifting av tak på eldste delen.
- Furuly flerbrukshus, nytt kjøkken
- Evje barneskule, renovering av klasserom.
- Tingberget psykiatri bolig, maling av hele bygget

Aktuelle data:

- Yrkesbygg boligbygg, antatt ca: 26.600 m²

5205 Maskinforvaltning

Kommunen rår over følgende kjøretøyer og maskiner:

- 1 stk Lastebil, Scania, ny 2008.
- 1 stk IVECO servicebil, 4 år.
- 1 stk Kloakkspyer,
- 1 stk Lännen multimaskin med gravemaskin, alder 11 år.
- 1 stk Isskrape/grusskrape for Lännen
- 1 stk MB-trac, traktortype redskapsbærer, alder 25 år.
- 2 stk mannskapsbiler ny 2008
- 2 stk mannskapsbiler, 20 år
- 4 stk diverse tilhengere
- Sandstrøpparater, brøyteploger, feiemaskiner med mer.

Mange maskiner er relativt gamle. Fortsatt utskifting av gammelt maskinelt utstyr må derfor prioriteres de kommende år.

5206 Kommunale vegger og gatelys

Tilstanden på kommunale vegger er fortsatt til dels dårlig. Asfalterte vegger trenger oppgradering av overbygning og nytt asfaltdekke. Grusveger vedlikeholdes etter beste evne, men grusdekke er sårbart i perioder med mye nedbør. Hvert år gjennomføres reasfaltering av dårlige strekninger. 2008 ble heile budsjettet for asfalt brukt i krysset ved Texaco – Spar. De verste asfaltskadene repareres fortløpende.

Nye prosjekter

Det er satt i gang arbeid med utvidelse av innkjøring til Oddeskogen. Dette har vært et vegstykke som sårt trengte en utvidelse, både med hensyn til sikkerhet og med tanke på en videre utbygging av Oddeskogen 3.

Trafikksikkerhet

Mange av de aktuelle prosjektene iht. gjeldende trafikksikkerhetsplan er avhengig av medvirkning fra Vegvesenet. Det har vært flere møter med vegvesenet, der spesielt utbedringer med hensyn til myke trafikanter i og rundt Evje sentrum har vært tema.

Aktuelle data:

- Lengde kommunale vegger:	26.300 m asfaltdekke
	13.450 m grusdekke

5207 Park, idretts- og grøntanlegg.

Offentlig toalett driftes på rutebilstasjonen i samarbeid med de andre aktørene der. Islegging av grusbane på Evje og Hornnes stadion er populære tiltak.

Deler av vedlikeholdet på kommunale idrettsanlegg er satt bort til idrettslaget Otra.

Det alt vesentlige av budsjettmidlene benyttes til oppfyllelse av denne avtalen.

Driftsavdelingen har ansvar for følgende:

- Gressbane og grusbane på Evje
- Idrettsanlegg ved Hornnes videregående skole
- Grøntarealer i Evje Sentrum
- Grøntanlegg ved kommunale bygg og institusjoner
- Vintervedlikehold ved kommunale bygg og institusjoner
- Blomstertiftelse, vanning og vedlikehold

Måloppnåelse for driftsenheten:

Enhetens mål nr 1:

Enheten skal sørge for et forsvarlig nivå på drift, vedlikehold og renhold av bygg og anlegg, slik at man ivaretar verdier og at samarbeidet mellom enhetene blir best mulig.

Enhetens mål nr 2:

Yte god service innenfor de ansvarsområder enheten har. Innbyggerne skal ha godt drikkevann, gode avløpsforhold og en godt fungerende renovasjonsordning. Saksbehandlingen skal være forsvarlig og ivareta kommunens, innbyggernes og næringslivets interesser.

Enhetens mål nr 3:

Enheten skal drifte de etablerte kommunale møteplasser slik at de blir attraktive og brukervennlige for kommunens innbyggere.

Driftsenheten mener disse målene er oppnådd gjennom året som er gått, men ønsker likevel å jobbe videre for å utvikle tjenesten.

55 Forvaltningsenheten

	Budsjettansvar	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
5500	Forvaltningsavdelingen	1 498 211	1 686 400	188 189	88,84
5501	Plan og miljø	477 729	541 400	63 671	88,24
5502	Landbruk	795 573	765 600	-29 973	103,91
5503	Landbruksvikar	127 613	95 300	-32 313	133,91
5504	Skogeiendommer	-8 606	0	8 606	0,00
5505	Kommunalt viltfond	0	-300	-300	0,00
5506	Viltforvaltning	2 585	16 000	13 415	16,16
5507	Vassdragsforvaltning	81 235	78 700	2 535	103,22
5510	Veterinær	176 008	16 000	-160 008	1100,05
55	Forvaltning	3 150 348	3 199 100	32 629	98,48

Bemanningen er som følger:

- Enhetsleder 100 % – saksbehandler på reguleringsplaner og delingsaker i tillegg til lederfunksjoner.
- Tekniker 30 % – kartforvaltning og kontorruter i forbindelse med oppmåling.
- Plan- og miljøleder 100 % - ansvar for overordnet planarbeid (kommuneplan og kommunedelplaner) samt miljø og naturforvaltning. Jobber også med oppgaver for kulturenheten.
- Fra 01.10.08 seniørrådgiver plan- og miljø 100%
- Ingeniør byggesak 100 % - Behandling av byggesaker og separate utslippsaker.
- Skogbrukssjef 100 % (har i 2006 hatt permisjon i 20 %) – Skogforvaltning samt saksbehandling av saker etter jordloven. Jobber også med næringsutvikling innenfor fagområdet.
- Jordbrukssjef 100 % - Jordbruksforvaltning samt saksbehandling av saker etter jordloven. Jobber også med næringsutvikling innenfor fagområdet. Jordbrukssjefen sluttet i stillingen 01.08.07, og ny jordbrukssjef tiltrådte 01.01.08.
- Sekretær på landbrukskontoret 50 %.

Videre merkantile tjenester ble i 2008 hentet fra Serviceavdelingen og delvis økonomiavdelingen.

Med begrunnelse i kommende store oppgaver innenfor kommunale planer, ble det gjennom vedtak i kommunestyret besluttet at man midlertidig skulle ha ekstra personell innfor dette fagfeltet. Dette er løst med at man fra 01.10.08 ansatte en ny person i fast stilling, med tanke

på at kommunens mangeårige plan- og miljøleder nærmer seg pensjonsalderen. Fram til hun går av med pensjon vil vi derfor ha ekstra bemanning, og vi regner med at vi får løst de oppgavene vi står foran. Som en direkte konsekvens av dette igjen vedtok kommunestyret høsten 2008 at man skulle starte med revisjon av kommuneplanen.

Generelt sett har det videre vært stor aktivitet innefor bygg- og anlegg, noe som har ført til stor pågang av søknader, selv om vi merket en nedgang på dette fra ca september/ oktober.

Under følger en mer detaljert oversikt over enhetens arbeid i 2008.

Økonomisk resultat

Samlet regnskapsmessig overskudd for enheten er på 32.629 kr. I denne sammenheng er det verd å merke seg veterinærkapitelet gikk med et budsjettunderskudd på kr 160.008.- Dette pga reel underbudsjettering.

Ansvar 5500

Dette ansvaret inneholder reguleringsplanarbeid, byggesaksbehandling, kartforvaltning og oppmåling.

Planarbeid

Vedtatte reguleringsplaner: 4
Reguleringsendringer: 1

Det har vært et rimelig standard år med tanke på antall godkjente reguleringsplaner. Det som likevel gjorde 2008 litt spesielt innenfor dette området, er det store antallet med reguleringsplaner – 6 stk – som foreløpig er stoppet opp pga innsigelse fra overordna myndighet. Dette er en utvikling, som er negativ. Konsekvensen av dette er at vi må blir mer kritiske til innhold og kvalitet på de planer som legges ut til offentlig ettersyn.

Byggesaksbehandling/utslipp:	2008	2007
Antall byggesaker:	66	74
Antall meldingssaker	72	81
Antall dispensasjoner innvilget:	2	3
Antall dispensasjoner avslått:	1	1

Disse er fordelt på følgende type tiltak:

Tilbygg hytte	19	21
Nye hytter	13	17
Nye eneboliger	10	11
Ny tomannsbolig	1	1
Nye leilighetsbygg	0	3
Driftsbygninger	6	2
Garasjer	15	24
Butikk/ lager	2	2
Renseanlegg	3	1
Tilbygg bolig	18	25
Uthus hytte	3	6
VA- anlegg	1	2
Nye veianlegg (hyttefelt)	4	7
Sandvolleyballbane	1	0
Støyskjerm	1	0
Biloppbyggingsanlegg	1	0

Utslippstillatelser bolig	3	1
Utslippstillatelse hytte (tett tank)	11	12

Som det ble nevnt innledningsvis har det vært en jevn nedgang i alle typer byggesaker. Dette kan jo enkelt forklares med den nasjonale finanskrisen som også har påvirket aktiviteten i Evje og Hornnes kommune. Et hederlig unntak er jo driftsbygninger i landbruket, der det har vært en økning. Det er positivt og bra!

Byggesaksbehandlerne i Setesdal samarbeider om rutiner og faglig utvikling i et nettverkssamarbeid. Videre er byggesaksbehandleren i kraft av sin bakgrunn trukket inn i prosjektene utbygging av Hornåsen II og Sentrumsbygget/ NAV.

Kart og oppmåling:	2008	2007
Antall dispensasjoner innvilget:	11	11
Antall dispensasjoner avslått:	2	3
Antall målebrev:	103	65

I forhold til rapporteringsåret 2007 ser vi at antall dispensasjoner er lik. Når vi ser på totalt antall saker har dette økt en del.

Målebrevene utover dispensasjonsakene er delingstillatelse gitt etter delegasjon. Noe er også måling av eksisterende tomter og mindre grensejusteringer som ikke trenger vedtak. Dette antallet har økt markant, og det skyldes i hovedsak slutføring av store tomteområder i eksisterende hyttefelt.

Gjennomføring av kart- og delingsforretninger og oppmåling har blitt utført av eksternt oppmålingsfirma. I rapporteringsåret 2008 har vi byttet leverandør på dette, fra Landmåler Sør AS til Geomatikk AS. Enhetsleder er saksbehandler av delingssøknader. Føring av matrikkel, daglig service internt og eksternt, kartforvaltning og annet administrativt arbeid i forbindelse med oppmåling utføres av enhetens teknikere.

Når det gjelder gamle oppmålingssaker, tok vi litt tak i det i 2008, og det er planer om å videreføre dette arbeidet ytterligere i 2009.

Kart- og oppmålingspersonellet i Setesdal samarbeider fortsatt om rutiner og faglig utvikling i et nettverkssamarbeid.

5501 Plan og miljø

Arbeidet omfatter arbeid med kommuneplanen og kommunedelplaner som berører natur, biologisk mangfold, miljø og friluftsliv, innspill og uttalelser til areal- og reguleringsplaner for å ivareta slike interesser, samt behandling av miljørelaterte saker som motorferdsel i utmark, vassdragsforvaltning, kraftutbygging, forurensning mv. Området har også hatt ansvar for en del tiltak under enhet for kultur i arbeid som berører begge enhetene kultur og forvaltning – herunder kulturminner, museum, tiltak i friluftslivet og diverse planarbeid på disse områdene. Ved siden av vanlige arealplan- og miljørelaterte oppgaver har en deltatt i flere prosjekter.

Allmannavegen: Arbeidet med delprosjektet av Allmannavegen fra Haugen til Flåt er fullført i 2008 med trykking av brosjyrer, oppføring av portaler og istandsetting av gammel bru ved Oddestemmen for myk trafikk. Brua er dimensjonert etter vegvesenets standard for gang- og sykkelstier på grunn av nye reguleringsplaner for boligfelt i området. Brua ble derfor dyrere enn forventet, kom totalt på kr 235 000 og er finansiert med spillemidler, fylkeskommunale midler til kulturminnevern og kommunale fond/frie investeringsmidler.

Allmannavegen har vært et interkommunalt EU- prosjekt (URBAL) mellom Froland, Birkenes og Evje og Hornnes, som har gått ut på å ta i bruk og tilrettelegge den gamle ferdselsvegen (Arendalsvegen) mellom Froland verk og Evje for friluftsliv og næringsutvikling. Prosjektet har blitt et begrep som det er et ønskelig å videreutvikling gjennom nye tiltak og ideer.

Prosjekt Himmelsyna: Dette er et interkommunalt prosjekt mellom Froland, Birkenes, Evje og Hornnes, fylkesmannens miljøvernabdeling og fylkeskommunen – som går ut på å ivareta og utvikle Himmelsyna til et attraktivt og tilgjengelig område for naturvennlig friluftsliv for framtida. Prosjektet inkluderer løypenett, atkomstveier, parkeringer og områder for næringsutvikling/fritidsbebyggelse. Plan- og miljøleder er repr. i arbeidsgruppa, mens ordføreren er repr. i styret. Prosjektet er finansiert av fylkesmannen (skjønnsmidler), fylkeskommunen og kommunene. ATplan er konsulent i planarbeidet og har kontaktnett med grunneiere og arbeidsgruppe. Prosjektet startet opp i 2006 og vil fortsette i 2009.

Vannregion Sør-Vest – forvaltningsplan for Otra: Forvaltningsplanen er en oppfølging av EUs Vanddirektiv, som er et av EUs viktigste miljødirektiver. Direktivet forutsetter et nasjonalt styringssystem for vannmiljø der det stiller krav om en samordnet planleggingsprosess for hvordan en skal nå miljømål for vannområdet (vassdraget og nedbørsfeltet). Hovedmålet er å sikre god miljøtilstand (tilnærmet naturtilstand) i vann, vassdrag, grunnvann og kystvann. Forvaltningen av vann skal være helhetlig fra fjord til fjell, samordnet på tvers av sektorer, systematisk, kunnskapsbasert og tilrettelagt for bred medvirkning. Otra ble tatt ut som et av de 9 første vannområdene i landet der det skal utarbeides slike helhetlige forvaltningsplaner med miljømål, tiltaksprogram og miljøforbedrende tiltak. Vannforvaltningsmyndigheten er lagt til Fylkesmannen i Vest-Agder som organiserer samarbeidet – som ellers består av fylkeskommuner, kommuner, vassdragsstyrer m.v. Plan og miljøleder har deltatt i planarbeidet. Arbeidet har tatt mye tid, da dette er et nytt felt for alle involverte. Utkast til Forvaltningsplane for Otra er lagt ut til høring og innspill. Planen skal være ferdig godkjent av Kongen i statsråd innen utgangen av 2009.

Energi- og klimaplan: Kommunestyret vedtok i 2008 å utarbeide en Energi- og klimaplan. Planen skal ha status som kommunedelplan og gi en langsiktig og bærekraftig strategi for et mer effektivt og lavere energiforbruk og redusere lokale utslipp av klimagasser. Det er opprettet et ad hoc utvalg for planarbeidet med politiske og administrative representanter. Plan- og miljøleder er sekretær for utvalget og har hovedansvar for utforming av planen og saksgangen i kommunen. Det kan søkes om statlige midler til konsulenthjelp til planarbeidet, som bl.a. inkluderer kalkulering av framtidige utslipp. Planen ventes ferdig utført i 2009.

Rullering av plan for idrett og friluftsliv: Nåværende handlingsplan for anlegg og områder for idrett, friluftsliv og nærmiljø gjaldt ut 2008. Det er derfor igangsatt arbeid med å fornye planen. Enhet for kultur er i gang med å utarbeide Kulturplan for kommunen, slik at en vil samkjøre disse mest mulig, og om mulig gjøre idrett og friluftsliv en del av Kulturplanen. Ad hoc utvalget for Kulturplanen fungerer derfor også for Idrettsplanen. Idrettsplanen må imidlertid være politisk vedtatt før søknader om spillemidler kan sendes inn høsten 2009.

Rullering av kommuneplanen: På slutten av året vedtok kommunestyret en rullering av kommuneplanens samfunnsdel. Den gjeldende planen ble vedtatt i 2004. Det har skjedd mange forandringer siden den gang. Arbeidet med rulleringen vil starte opp i 2009.

Ansvar 5502

Den interkommunale driften av landbrukskontoret for Iveland og Evje og Hornnes kommuner ligger på dette ansvaret. Landbruksavdelingen med kontorlokalisering i sentrumsbygget på Evje. Evje og Hornnes kommune har arbeidsgiveransvaret, og Iveland kommune betaler 37 % av kostnadene.

Lovsaker:

I 2008 ble det i alt behandlet 15 saker i Evje og Hornnes.

Delingssaker	:	4
- innvilget	:	4
- avslått	:	0
Konsesjonssaker	:	6
- innvilget	:	6
Omdisponeringssaker	:	1
- innvilget	:	1
Bo- og driveplikt	:	4
Andre	:	1

Tilskuddsformidling.

Produksjonstilskudd i jordbruket utgjør en vesentlig del av næringsgrunnlaget til gårdbrukere. Kommunen vedtar søknadene og formidler de statlige midlene. Kommunen mottok 48 søknader i januar 2008 og 61 søknader august 2008. Dette er en samlet nedgang på 4 søknader fra 2007. Totalt jordbruksareal i drift 2008 var 9869 daa, en nedgang på 189 daa fra 2007 til 2008. Fra 2002 til 2008 har jordbruksareal i drift økt med 389 daa.

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket og nærings- og miljøtiltak i skogbruket (SMIL-milder)

Kommunen fikk i 2008 tildelt kr 371.690,- i samlet ramme til nærings – og miljøtiltak i landbruket. I tillegg ble en del midler fra tidligere prosjekt inndradd og omfordelt. Tiltaksstrategi for forvaltning av midlene ble utarbeidet. Forbruk av midler i 2008 var 599.554,-, herav kr 371.345,- fordelt til ulike tiltak innen jordbrukets kulturlandskap og kr 228.209,- brukt til ulike skogbrukstiltak.

Regionalt miljøprogram 2007:

”Regionalt miljøprogram for landbruket i Aust-Agder” ble innført i 2005. Kommunen fikk i denne sammenheng bl.a. oppdrag å velge ut 10% av kommunens jordbruksareal som prioritert kulturlandskap. Dette ble økt til 15% i 2008. Dette skjedde i samråd med næringsorganisasjonene i landbruket.

Rådgivning/Næringsutvikling.

Landbrukskontoret har en rådgivende funksjon overfor etablerere innen landbrukssektoren når det gjelder søknad om bygdeutviklingsmidler (BU-midler). Landbrukskontoret administrerer delutbetalinger, kontrollerer fremdrift, samt sluttgodkjenner prosjekter/tiltak som har fått støtte.

Kommunen innvilget kr 35.000 i driftstilskudd til forsøksringen året 2008.

Ansvar 5503

Driften av den kommunale landbruksvikaren som administreres av Landbrukstjenester sør, ligger på dette ansvaret. Landbrukstjenester sør koordinerer henvendelser ved behov for avløsere i jordbruket ved sykdom og ferie- og fritid. Fra 01.01.2009 overtar Landbrukstjenester sør arbeidsgiveransvaret for landbruksvikaren.

Ansvar 5504

Dette ansvaret omhandler de kommunale skogeiendommene. Det ble i 2008 utført ungskogpleie på 100 daa i 2008. Kommunen har pr 31.12.2008 kr 76.748,- på skogfondskonto (bundet fond).

Ansvar 5505

Ansvaret omhandler det kommunale viltfondet. Det kommunale viltfond ble i 2008 prioritert til å støtte de godkjente vald i kommunen med midler til drift. Hele kommunen er organisert i større grunneierlag, såkalte viltlag / storvald. Viltlagene utarbeider selv bestandsplaner og tar derved ansvar for i første rekke elgforvaltningen, men også etter hvert for de andre hjorteviltartene og bever.

Ansvar 5506

Den kommunale viltforvaltningen kommer under dette ansvaret. Det ble i 2008 avholdt 2 møter i vilt- og fiskenemnda med til sammen 12 saker. Det ble felt 120 elg, 147 rådyr og 19 hjort. Fellingstallet på hjort er tidenes høyeste i kommunen.

5507 Kalkingsprosjekter

Området omfatter interkommunale og lokale kalkingsprosjekter og forvaltning av fisk. 15 lokale fiskelag får årlige tilskudd gjennom Fylkesmannens miljøvernnavdeling. Arbeidet med fordeling av årlige midler til innkjøp og frakt av kalk til lokale fiskelag (ca kr 100.000) har vært utsatt til privat konsulent, da kommunen ikke har hatt kapasitet til å handtere dette. I oktober ble det ansatt ny plan- og miljøleder som overtok flere av enhetens oppgaver, og det vil være økt bemanning på forvaltningsenheten i en overgangsperiode en tid framover. Kalkingsprosjekter vil derfor bli utført av forvaltningsenheten fra og med 2009.

Krypsiv i Otra: Tiltak mot krypsiv inngår også i vassdragsforvaltningen. Otra er en av de mest begrodde vassdrag på Sørlandet. Kommunene søker midler til fjerning av krypsiv fra Krypsivprosjektet på Sørlandet og Krypsivfondet i Otra gjennom Vassdragsstyrene. I 2008 ga Krypsivfondet i Otra kr 360.000 til fjerning av krypsiv i Evje og Hornnes kommune. Oppdraget ble lagt ut på anbud sammen med tilsvarende oppdrag for Iveland kommune og utført av Amfibieservice AS. Det ble fjernet krypsiv ved Kilefjorden camping og ved Hornnes-tangen – antatt areal ca 280 dekar. Det er søkt om midler til tiltak også for 2009.

5510 Veterinær

Området omfatter interkommunal veterinærordning for Iveland, Evje og Hornnes samt Bygland. Det er fra 01.01.08 ansatt kommuneveterinær for å sikre næringen tilgang til klinisk veterinær. Dette er nytt fra dette rapporteringsområdet, etter vedtak i Stortinget om overføring av dette ansvaret fra Staten (Mattilsynet) til kommunene. Det gjelder ansvar for å sikre veterinær i næringsvake områder – noe Setesdal er definert som. Det var her

budsjettert med full statsstøtte til denne ordningen. Dette ble ikke det faktiske forhold, og kommunen gikk her med et budsjettert underskudd.

Måloppnåelse

Forvaltningsenheten følgende vedtatte mål i 2008;

Høy kvalitet på tjenestene

- Sørge for en forsvarlig og god saksbehandling innenfor fagfeltet

Måloppnåelse:

God måloppnåelse. Vanskelig å dokumentere god kvalitet på saksbehandling, men generelt har vi få klagesaker. Vi har videre fått medhold på vår vurdering i alle slike klagesaker som har gått til fylkeskammen, bortsett fra en. På grunn av arbeidsmengde og involvering i prosjektarbeid, har dessverre saksbehandlingstiden gått litt opp.

- Være tilrettelegger for en ressursvennlig utvikling av bolig- og næringsområder.

Måloppnåelse

Middels / til dårlig måloppnåelse. De planer som er behandlet for bolig- og næringsområder har vi ikke lyktes med å tilrettelegge spesielt for en ressursvennlig utvikling. I disse planene er det andre faktorer som har veid større.

- Sikre ressursgrunnlaget for videre landbruksproduksjon og et levende bygdesamfunn

Måloppnåelse

God måloppnåelse. Det er gitt tillatelse til omdisponering av lite landbruksareal – og ikke noe som går direkte ut over landbruksareal i drift. Det er videre gitt tillatelse til fradeling og bygging av spredt boligbebyggelse som er med på å skape levende bygder!

- Sørge for en forsvarlig utnyttelse av naturressursene for best mulig vern og bruk

Måloppnåelse

Middels måloppnåelse. Det har ikke gitt tillatelse til aktivitet som går utover sårbare naturressurser, men det er heller ikke gjort noe aktivt for å sikre slike for fremtiden!

Serviceorientering

- Sørge for rask og riktig behandling av bygge- og delingssaker.

Måloppnåelse

God måloppnåelse. Vi ligger veldig lavt på saksbehandlingstid innenfor dette fagfeltet, sammenlignet med andre kommuner. Dette ut fra kostra-tall.

- Sørge for at kommunen har byggeklare tomter i tråd med markedets etterspørsel og at boligområder er sikret mot forurensning som radongass og støy.

Måloppnåelse

God måloppnåelse. Det ble ferdigstilt mange kommunale boligtomter i Hornåsen. Neste utviklingsmål må være Oddeskogen på Evje. Det skal jobbes med dette i 2009.

- Veilede om miljøriktig og energisparende bygging med tanke på bærekraftprinsippet

Måloppnåelse

Middels måloppnåelse. Vi har veiledet på dette punktet, med har ikke klart å skaffe resultat i form av at noen har bygget energisparende, utover det lovpålagte etter forskrifter. På den andre siden er det spennende tanker om dette i forbindelse med regulering av nye felt!!

- Styrke landbrukets framtid og utvikling gjennom faglig rådgiving

Måloppnåelse

God måloppnåelse. Landbrukskontoret har prioritert dette gjennom året, spesielt med ny jordbrukssjef på plass fra 01.01.08

- Øke forståelsen for nødvendig vern av spesielle naturtyper og biologisk mangfold.

Måloppnåelse

God måloppnåelse. Dette dokumenteres med at det ikke er gitt tillatelse til aktivitet som går utover dette. Det er videre fokus på dette gjennom den saksbehandlingen som utøves, både administrativt og politisk. Det merkes også en økt forståelse av dette fra grunneiere.

Etablere møteplasser for trivsel og brukermidvirkning

- Sørgje for å sette av tilstrekkelige grønne arealer i bolig- og sentrumsområder for å skape bedre helse, trygghet og trivsel.

Måloppnåelse

God måloppnåelse. Vi har gjennom de planer og saker vi har behandlet og vedtatt fulgt kommuneplanens krav på dette.

- Ivareta og synliggjøre kommunens kulturminner, - landskap og – miljøer med formål om å utnytte disse som møteplasser i lokalsamfunnet og opplevelser i friluftslivet.

Måloppnåelse

God måloppnåelse. Vi har aktivt deltatt med å synliggjøre Flåt Nikkelgruve gjennom geologiens dag. Videre har vi aktivt lagt til rette for tiltak i kulturlandskapet gjennom SMIL i landbruksnæringen.

- Legge til rette for et godt og allsidig friluftsliv for alle samfunnsgrupper.

Måloppnåelse

God måloppnåelse. Vi har lagt til rette for hyttetomter i kommunen vår. Dette er å legge til rette for friluftsliv for hytteeiere. Videre har vi sørget for at det ved slike hytteplaner blir lagt til rette for allmennheten ved at de mest attraktive friluftsområdene ikke blir nedbygd.

Det jobbes videre aktivt for dette gjennom Himmelsyna- prosjektet.